

„Lidské zdroje“ – bohatství největší

Pohled z Milešovky.

Autor: Klárka Foltýnová

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

4/2025

Čtvrtletník
Okresní
hospodářské
komory Most

ROČNÍK 20 / 112. VYDÁNÍ / PROSINEC

Ráda používám termín „čiperný život“

Rozhovor s viceprezidentkou HK ČR

Janou Havrdovou

Str. 6–9

DOTACE – fenomén naší éry

Zamyšlení ekonoma

Petra Zahradníka

Str. 16–17

Zaslouží si český učitel prázdniny?

4x od ředitelů škol

a s komentářem OHK Most

Str. 38–40

Mgr. Jana Havrdová, MPA

ČEZ ENERGETICKÉ PRODUKTY

EnesaLine
Jaroslava Seiferta 2159/7, Most
ENESA LINE s.r.o. ÚČETNICTVÍ, DAŇOVÁ EVIDENCE, MZDY, DOTACE

ingrea

www.ingrea.cz

zajistíme Vám
dokonalý přehled
o stavu potrubí

JB Group 30let
pojišťovací makléř

POSMAYSPOL

šk SŠ technická
Most

VUHU
MOST

Žatecká teplárenská, a.s.
bezpečné a bezstarostné teplo pro vás

Vážení obchodní partneri a přátelé,
děkujeme vám za vaši spolupráci
v letošním roce a přejeme mnoho
pracovních i osobních úspěchů v roce 2026.

Ing. Rudolf Jung

Motto:

*„Lidé dnes znají cenu všeho, ale hodnotu ničeho.“
Oscar Wilde, kniha *Obraz Doriana Graye**

Vážení lidé, čtoucí tento časopis, končí nám letošní rok, rok povolební, kdy se nové reprezentace sváří s těmi odcházejícími, kdo za co může a jak tedy dál. Nastupující opozice neváhá a jako ta minulá to těm novým osladí, což už tu jednou u našeho evropského předsednictví bylo. A i mimořádné schůze PS už jsme se dočkali. Nejen v TEMA, i když zejména v oblasti energetiky, voláme po tom našem zdravém selském rozumu, a tak lze doufat, že snad zvítězí, a ti noví i minulí jej „vezmou do hrsti“ a tak dostojí svému poslání. Uvidíme!

Nicméně letošním rokem také končí již 20. ročník vydávání tohoto našeho komorového časopisu a TEMA se již nesmazatelně zapsala do mediálního prostoru, a to

nejen našeho regionu. Podle ohlasů je TEMA velmi kladně hodnocena, a to nejen po stránce obsahové, ale i po stránce grafického zpracování, kdy bych zde rád poděkoval za perfektní profesionální práci Tiskárně K&B, jmenovitě spolujednateli Petru Hegerovi a také grafikovi Radku Sklářovi. Chtěl bych také velmi poděkovat všem aktérům hlavních rozhovorů, autorům odborných článků našich stálých rubrik a samozřejmě i našemu úřadu pod vedením ředitelky Jiřiny Pečnerové. Velmi si vážím moudrých slov pana Václava Větvíčky, které pravidelně provází náš časopis již od roku 2007. Poslední letošní číslo je věnováno tzv. „lidským zdrojům“, tedy mluvou obyčejnou – lidem. Lidem se všemi radostmi a starostmi, kterých mají i podnikatelé naděleno v dnešní době hojně.

K hlavnímu rozhovoru jsme pozvali viceprezidentku HK ČR paní Janu Havrdovou, jejíž komorová gesce má blízko k hlavnímu tématu tohoto čísla. Za pozornost stojí článek pana Petra Zahradníka k dotacím a k tomu doprovodný článek malého podnikatele. Významnou část jsme věnovali pravidelnému setkání k energetice s kolegy IHK Halle-Dessau. Zaslouží si učitelé prázdniny? K tomu minianketa několika ředitelů našich škol. K velké pozornosti bych dal dnešní článek v rubrice místního ROTARY klubu, věnovaný životnímu jubileu vzácného člověka – Stanislava Štýse, tentokrát trochu jinak.

Také ani dnes nechybí naše stálé rubriky a ani skvělý Václav Větvíčka nelenil.

Přeji krásné zimní a vánoční dny, a na závěr jeden pozoruhodný citát.

„Jediná omezení, která v lidských životech existují, si klademe my sami.“

Konfucius

S úctou

Ing. Rudolf Jung
předseda OHK Most

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ, BEZ ZÁRUKY A DNES S VÁŽNOU TVÁŘÍ

Motto:

„Vím jen to, že nic nevím.“

Sókratés

„Vědět, že víme, to co víme, a vědět, že nevíme to, co nevíme, je opravdové vědění.“

Konfucius

„Zkušenost, na rozdíl od vědění, ví, ale neví proč.“

Aristoteles

„Nestačí vědět, vědění se musí použít.“

Johann Wolfgang von Goethe

„Učitelé musí být přesvědčeni, že jsou na vysokém místě důstojnosti a že jim byl svěřen vznešený úřad, nad nějž nic není pod sluncem většího.“

„Semena nejsou ještě plody.“ **Jan Amos Komenský**

Vážení,

„Vím, že nic nevím“, je sice již omšelý, nicméně stále motivující Sokratův citát, který bych si dovolil novelizovat: **„Nevím, že nic nevím“**, a mám obavu, že je ve společnosti nedílnou rukou rodin a školství zhusta naplňován. Naše školy inklinují k tomu, hlavně toho ze základních pilířů vzdělanosti moc neučit, ale pod fenoménem zvaným „kompetence“ spíše **vyhledat**. A tak se malý mobilní telefon stal hlavním pilířem vzdělanosti a ta malá obrazovka, lépe a moderněji displej, ukrývající dnes už i umělou inteligenci (**mající už i zkratku „AI“**), je nad všechny diplomy a strasti lopotné získávaných vědomostí a vlastních poznatků. Ovšem toto má i háček a možná je jich víc.

Pokračování na straně 5.

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Ing. Jindra Zalabáková

S dnešní otázkou v této pravidelné rubrice jsme oslovili 1. náměstkyni hejtmana Ústeckého kraje, Ing. Jindru Zalabákovou, s kompetencí pro plnění úkolů v oblasti školství, mládeže a sportu.

Do problematiky „lidských zdrojů“ jako hlavnímu tématu tohoto vydání TEMA, patří bezesporu příprava lidí pro budoucí povolání, tedy vzdělanostní systém. Je mnohokrát omílaným problémem nevhodná skladba absolventů, a to i středních škol a učilišť. Týká se poměrů maturantů a absolventů s výučními listy a dále také nepoměr v počtu absolventů technických oproti ostatním oborům.

Paní náměstkyně,

„Mohla byste našim čtenářům poskytnout za letošní rok údaje o počtu absolventů středních škol v ÚK s maturitním vysvědčením a výučním listem, a jak byste hodnotila tento poměr z hlediska potřeb, zejména podnikatelského prostředí, včetně názoru na celý praktikovaný systém a roli soukromých škol?“ Redakce TEMA

Bohužel nemáme doposud finální data o počtu absolventů za školní rok 2024/25, můžeme ovšem vycházet z dat za školní rok 2023/24, jsem přesvědčena, že se data nebudou významně lišit. Věc se tedy má tak, že cca 1/3 absolventů jsou žáci tzv. učebních oborů a 2/3 žáci tzv. maturitních oborů. Patříme tak mezi kraje s nejvyšším podílem absolventů tzv. učebních oborů.

Jinak máte pravdu, že mnohokrát omílaným problémem je nevhodná skladba absolventů. Vždy ovšem záleží na tom, s kým zrovna jednáme. Pokud jednáme se zástupci zdravotníků, pekařů, služeb pohostinství a hotelů, strojírenství, stavebnictví, vždy je hlavní tématem nedostatek kvalifikované síly. Týká se to prakticky všech odvětví. Podstatou „problému“ je dlouhodobě vyšší požadavek ze strany zaměstnavatelů na počty absolventů prakticky ve všech sektorech.

Pokračování na straně 5.

OBSAH

TEMA
technika | ekonomika | marketing | aktuality

vydává: Okresní hospodářská komora Most,
tř. Budovatelů 2531, 434 01 Most (budova VUHU a.s.),
mob.: 777 627 838, email: imp@ohk-most.cz,
www.ohk-most.cz
IČ: 48290661

Redakční rada:

vedoucí redakce: Petr Matoušek
předseda redakční rady: Ing. Jiřina Pečnerová
členové: Mgr. František Bína, Ing. Petr Heger
sazba a tisk: TISKÁRNA K&B s. r. o.
náklad: 2 500 výtisků,
povolení MK ČR E 16676, čtvrtletník
Distribuci zajišťuje MailFinish a.s.
Neoznačené fotografie: úřad OHK Most

Celé znění redakčně zkrácených článků
naleznete na webových stránkách OHK Most
– www.ohk-most.cz

- Jung – Editorial, Postskriptum 3–5
Zalabáková – JO-JO 3–5
Havrdová – Hlavní rozhovor s viceprezidentkou HK ČR 6–9
Euroskills 9
Hrvol – Zdravotnictví 10
Bláhová – Jak Litvínov pracuje s lidskými zdroji 11
Soukup – Stanislav Štýs – Legenda české rekultivační školy a vzácný člověk 12–14
Zahradník – DOTACE – fenomén naší éry 16–17
Dernerová – Školní psychologové se stávají součástí vzdělávacího procesu 18
Jochman – Lidské zdroje jsou naším největším aktivem 20–21
Soukup – Rok invazních dřevin 22
Nuckolls – Z MOSTECKÉHO DIVADLA se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel 23
Veleba – Na rovinu, aneb jak to skutečně je! 26
Brockmeier – Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau 28
Bína – Nezaměstnanost v Sasku opět roste 29
Jochman – Činnost KHK ÚK v roce 2025 30–31
Větvička – Zima 32–34
Machovec – Nejen v Mostě se přesouval kostel 36
Hermannová – Slavnostní otevření NOVÉ ROBOTICKÉ UČEBNY 37
Anketa ředitelů – Zaslouží si učitelé tolik prázdnin? 38–40
Pečnerová – Dobrý list komory VŠ, VOŠ 2025 41
Eisenvortová – Česko-německý workshop k energetické bezpečnosti 42–43
Drzý smajlík 45
Brabec – Otázka na závěr 46

OHK Most neručí za obsah článků. Pokud není příspěvek označen jako stanovisko OHK Most, vydaný článek není stanoviskem HK ČR.

POSTSKRIPTUM...

K AKTUÁLNÍMU DĚNÍ, BEZ ZÁRUKY A DNES S VÁŽNOU TVÁŘÍ

Dokončení ze 3. strany.

Ona dnes slavná a všespásná AI vám sice na vše odpoví, ale nepoloží vám žádnou otázku k vlastnímu přemýšlení a úsudku, což je háček první. Druhý je vysloveně praktický a spočívající v tom, že onen mobil v provozuschopném stavu musíme u sebe neustále mít. A do třetice si soudný člověk musí dát otázku, kdo je na té druhé straně „drátu“, který tam onu internetovou pravdu vloží a opět se k tomu hodí těž již letitý bonmot **„Pravda vítězí – ovšem je-li to pravda vítězí (voleb?)“**.

Bohudík se už nacházejí osobnosti uvažující o zákazu mobilů při vyučování (ti odvážnější i o přestávkách), ale jaká bude v době evropské ochrany lidských práv reakce se dá očekávat. K tomu ovšem přispívá i neblahá zvyklost, že žáci a studenti dostávají na školách ideologickou průpravu pro ten správně prožitý život, prostý toho našeho zdravého selského rozumu od druhů pohlaví až po zelené. Rozumějme ty správné, zelené ideologie. Je třeba dostat do krve ty „správné“ ideály, ale jinak si dítka dělejte, co budete chtít.

Zde mi dovolu citát pana prof. Petra Vopěnky a udělejte si zejména páni učitelé a učitelky (abychom byli genderově spravedliví a světově) svůj názor, má-li pravdu:

„Není utěšenějšího povolání nad učení dětí, které se učit chtějí a není odpornějšího poslání než učení dětí, které se učit nechťejí. Je třeba rázně zamezit řádění pseudohumanistů, kteří mají na svědomí neuvěřitelný pokles kázně na školách. Oni jsou též zodpovědní za to, že učitelé, kteří byli před válkou často mimořádnými vzdělanci, se nyní stali umravňovateli rozpustilých a nevychovaných dětí.“

Budeme-li dál mudrovat, dostaneme se nezbytně k roli rodičů. Zde jsou iluzorní očekávání od rodičů, že učitelé za ně převezmou část zodpovědnosti za výchovu dětí a učitelé též s vírou očekávají od rodin podíl na jejich vzdělávacím snažení. Obě je diskutabilní a jak kdy. Zodpovědný rodič by se neměl spokojit s otázkou, tak jak bylo ve škole a máš domácí úkol, ale podívat se i do učebnic a osnov, co vlastně jejich dítko konzumuje a má-li rodič na to, tak mnohdy „odnaučovat“. Ale je obava, zda rodičovská pile nekončí u známek, jako osvědčeného způsobu nejen hodnocení, ale také motivace samotných žáků. Nad novým směrem hodnocení žáků tzv. slovním hodnocením, se lze podle mého jen útrpně pousmát a doufat, že je to jen nezdařený experiment zatěžující učitele, ale i nic neříkající neměřitelné a neporovnatelné hlášení o nějakém stavu, a o srovnávací kritériích úrovně jednotlivých škol a učitelů nemluvě. Vzdělávací systém se nepohybuje v nějakém společenském vakuu, je poplatný aktuálnímu stavu společnosti a aktuálních hodnot, které vyznává.

Školství je veřejným statkem, zejména to základní a role státu jako koordinátora je absolutní. Stát nařizuje zákonem povinnou školní docházku, a tak by měl také stanovit jasná a jednoznačná pravidla. Je to stát, jenž celý systém škol financuje. Stát je podnikatelským slovníkem zadavatelem, a tak tedy má být tou autoritou, která rozhoduje, co přesně, kde, kdy a jak se bude jednotně učit. Nebezpečné hrát se školskou autonomií či amatérský vliv obcí a krajů, coby zřizovatelů škol, vede jen ke státnímu alibismu, dělicímu se o něj s různými neziskovkami a příspěvkovými organizacemi. Je to stát, který z veřejných zdrojů platí, a tudíž má řídit, vést a kontrolovat a také nést ne vágní politickou, ale skutečnou odpovědnost, třeba i za tu diskutabilní inkluzi. Je to stát, který by měl garantovat jednotné osnovy u ZŠ, u vyšších stupňů jednotná minimální kritéria pro srovnávací, přijímací a závěrečné zkoušky pro získání dokumentu o stupni vzdělání se státním znakem. Stát musí vědět, jaké profese pro svoji existenci potřebuje a nekompromisně nastavit kritéria k jejich naplnění, a i hmotně podpořit stanovený cíl.

Aby byl obrázek úplný, vzdělávání se stalo i podnikatelským záměrem a celá řada soukromých škol vstupuje do hry. Je nutno ozřejmit, co ze vzdělávacího systému a jeho produktů naplňuje znaky veřejného statku a co z toho je typicky statkem soukromým. A pak je to prosté, lépe mělo by být: veřejný statek z peněz veřejných – soukromý z peněz soukromých. Prolínání jednoho do druhého ovlivňuje celý systém a je ostatně i jednou z příčin, proč školská a vzdělávací soustava tak plná odborných problémů, se využívá místo filosofie školství spíše „školnictvím“. A rezonující mediální i politické téma o platech učitelů, kuchařek a zmíněných školníků je toho důkazem.

Vážení čtenáři (ky),

v tomto čísle se věnujeme tzv. lidským zdrojům, tedy prostě a jasně lidem. Lidem ve společnosti uplatnitelnými a užitečnými. Je naprosto logické, že začínám zde, a i v našich příspěvcích se mnohokrát vracíme k problematice školství a vzdělávání. Jeho podpora je také jednou z hlavních priorit všech nastupujících vlád, kdy střídající se ministři školství pro své ego přicházejí s inovativními myšlenkami, aby se neřeklo, že nejsou na svém místě. Ovšem výsledek je zhusta vhodným tématem pro dalšího ministra ke korekcím, případně nastavení nové a té pravé, lepší cesty.

Tento článek jsem začal citáty slavných z dávných věků a dovolu mi, abych jej ukončil také citátem z dob dnešních:

**„Vzdělávání je vždy systém, provázaný celek ob-
sahu, formy, organizace a úzkého vztahu mezi
poskytovatelem a uživatelem. Špatný systém
nelze změnit ani zlepšit separovanými úpravami**

jednotlivých dimenzí (jako např. prosté nalití peněz) – ty špatný systém pouze utužují a jeho výkonnost jen zhoršují. Lepšího systému lze dosáhnout pouze změnou organizace všech jeho výše zmíněných složek.“

Prof. Milan Zelený

Mějte pohodové Vánoce a mnoho zdaru v Novém roce.

**S úctou a pardon
Ing. Rudolf Jung**

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Dokončení ze 3. strany.

V odstavci výše jsem částečně odpověděla na Vaši otázku týkající se poměru z hlediska potřeb podnikatelského prostředí. Nejenže prakticky jakýkoliv podnikatelský sektor poptává pracovní sílu, ale z pozice kraje musím dbát také na to, aby bylo dostatek absolventů ve veřejném sektoru. Zejména pak zdravotnictví, školství, bezpečnosti, sociálních službách. Kde je také z pozice poptávky nedostatek absolventů.

Co se týká počtu žáků v tzv. technických oborech. V roce 2024 nastoupilo cca 30 % žáků do prvních ročníků tzv. technických oborů (strojírenské, elektrotechnické, stavební, inženýrské apod.). Možná by mohl být tento podíl o trochu větší, nedomnívám se však, že významně větší skupina populace má předpoklady (nadání, talent...) studovat technický obor.

Otázka na celý praktikovaný systém je příliš složitá a otevřená. Pokusím se však být stručná, abych z otázky úplně neutekla. Obecně si myslím, že ti, kteří opravdu chtějí, nacházejí žádoucí cesty i v současném systému. Soukromé střední školy pak chápou zejména jako doplnění systému těch veřejných. Na druhou stranu je složité dělat koncepční změny ve středním školství, např. změna oborové struktury, když nemáme pravomoc měnit oborovou nabídku právě těch soukromých.

Otázkou bez odpovědi pro Vaše čtenáře nechávám téma pokročilé digitalizace, automatizace a robotizace. Není toto jedna z důležitých cest k zajištění dostatku výrobních prostředků v průmyslu? A kde se na této cestě v Ústeckém kraji nacházíme?

Ing. Jindra Zalabáková

1. náměstkyně hejtmana Ústeckého kraje

Hlavní rozhovor s viceprezidentkou Hospodářské komory ČR Janou Havrdovou

Motto:

Když se ptali Dalajlámy, co ho na lidech a lidskosti nejvíc překvapuje, odpověděl:

„Lidé. Protože obětují zdraví, aby vydělali peníze, potom obětují peníze, aby znovu získali zdraví, potom se tak znepokojují minulostí a budoucností, že si neužívají přítomnosti, a tak nežijí ani v přítomnosti, ani v budoucnosti. A žijí tak, jakoby neměli nikdy zemřít, a potom zemřou bez toho, aby předtím žili.“

Dalajláma

„Lidské zdroje – poklad největší“, tak jsme nazvali hlavní témata tohoto čísla, kde jde nejen o to, co podnikatele nejvíce zajímá, tedy zaměstnance, ale též o lidi jako takové, o které je ve vyspělé společnosti jako o onen zmíněný „poklad“ nutno také pečovat. A toto je nosné téma tradičního dnešního hlavního rozhovoru, ke které jsme pozvali viceprezidentku HK ČR, paní Janu Havrdovou, která má ve své gesci vedle jejího hlavního tématu podpory pohybových aktivit a sportu jako významného multisektorového tématu vzdělávání, trh práce v oblasti rovných příležitostí a legislativu. Také se příležitostně účastní podnikatelských misí HK. Tradičním diskusním partnerem na daná i obecnější témata je předseda OHK Most, Rudolf Jung.

Redakce TEMA

Kdo je Mgr. Jana Havrdová, MPA?

Viceprezidentka Hospodářské komory České republiky, prezidentka České komory fitness a Českého svazu aerobiku a fitness FISAF.cz. Je zakladatelkou nadačního fondu Aktivní ČESKO a dlouhodobě prosazuje rozvoj aktivního životního stylu jako součást prevence civilizačních onemocnění a zdravého pracovního prostředí. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, po narození prvního dítěte se však rozhodla vydat cestou podnikání a propojit profesní dráhu s rodinným životem. Od roku 1999 působí v oblasti fitness, stála u zrodu sítě center Factory Pro a od roku 2008 se aktivně podílí na vedení Českého svazu aerobiku a fitness FISAF.cz, kde od roku 2010 zastává funkci prezidentky.

V roce 2011 založila Českou komoru fitness, která se stala členem Hospodářské komory ČR a významným hlasem sektoru pohybových aktivit. V roce 2022 završila své studium na Vysoké škole ekonomické v Praze v oboru sportovní diplomacie a získala titul MPA.

Jung:

Paní viceprezidentko, vítám Vás na stránkách TEMA a než přejdeme k hlavním tématům, rád bych začal s tématem, který hýbe doslova nejen našim podnikatelským prostředím, ale též evropským, a to v nebyvalé míře. Je to téma ochrany životního prostředí, které nakonec není ani tak daleko od oné „lidské“ problematiky. Není sporu o tom, že ochrana životního prostředí by měla být jakousi společenskou samozřejmostí, ale v poslední době se zejména v Evropě stala jakousi modlou, či linií, v jejímž jméně je dovoleno prakticky vše, aby konečný výsledek byl po halasně propagovaných snahách v celku sporný. V TEMA jsme již mnohokrát použili životem ověřenou hlášku, že „Ochrana životního prostředí není téma pro chudé“. Jsme podnikatelská organizace, i tento časopis se zaměřuje na podnikání, a tak se nemohu vyhnout úvodní otázce: Jak Vy, paní viceprezidentko, vidíte aktuální situaci v onom vše zastřešujícím „Zeleném údělu“, jeho praktická opatření, a hlavně násilím prosazované tempo, které přivádí naše podnikatelské prostředí do neutěšené situace?

Havrdová:

K životnímu prostředí přistupuji jako občanka, která se snaží žít zodpovědně – třídit odpad, šetřit energiemi a využívat technologie, které mají skutečný přínos pro planetu. Ochrana přírody a kvalita života jdou podle mého názoru ruku v ruce s ekonomickou stabilitou a inovacemi. Každé opatření by ale mělo vycházet z dopadových studií a být zaváděno s rozvahou, aby nebrzdilo konkurenceschopnost Evropy ani České republiky.

Stejně tak jako o životní prostředí, měli bychom s péčí přistupovat i k „lidskému prostředí“ – tedy k lidem samotným. O jejich zdraví, vzdělávání, duševní kondici i schopnost tvořit hodnoty. Lidé jsou tím největším kapitálem každé společnosti. Proto považuji podporu pohybu, vzdělávání

a zdravého pracovního prostředí za klíč k dlouhodobé prosperitě, odolnosti i kvalitě života.

Uvedla jste nový pojem „lidské prostředí“ a děkuji za něj. Postupně se k jednatlivým oblastem dostaneme. A jestli dovolíte, začal bych tím, čemu je člověk vystaven, „když začíná rozum brát“, a to je vzdělání. O našem vzdělávacím systému jsme na stránkách TEMA napsali velmi mnoho, a ještě více na našich akcích namluvili. Je to téma asi věčné a každý nový ministr (a že jich už bylo) přichází s nějakou inovativní myšlenkou, mnohdy inklinující místo ke školství ke „školnictví“. Mám-li jen některé připomenout, pak by to byly maturity na učiliště, ZŠ na obce a SŠ na kraje, slučování středních škol, známá plošná inkluze, matematika a jistě přijdete na další. Vzdělávací systém je v podstatě pedagogika v její obecné podobě, technická organizace a pak profesní skladba lidí, kterou systém produkuje. Zůstane-li u té první jmenované, pak o pedagogice napsal na jaře 2013 ve svém „MEMORANDU O ŠKOLE A MATEMATICE“ někdejší ministr školství a emeritní profesor na UK Petr Vopěnka ve svém hodnocení slova, která i dnes stojí za zamyšlení, a proto si dovoluji odcitovat: **„Zavedení tzv. jednotné školy v roce 1948 bylo jen vnějším, do jisté míry i nepodstatným projevem hlubšího osudového zlomu směru české pedagogiky.**

Pojem „lidské prostředí“ vnímám právě v souvislosti se vzděláváním jako prostor, kde se formuje nejen znalost, ale i postoj, odpovědnost, respekt a tvořivost. A právě tyto vlastnosti z našeho vzdělávacího systému často mizí pod nánosem administrativy, přetížení učitelů i obav ze změn.

Máme mimořádně schopné pedagogy, ale chybí jim dlouhodobá koncepční podpora a větší důvěra. Reforma školství by podle mě měla začít nikoli u osnov, ale u prostředí – tedy u lidí, kteří děti vzdělávají a vychovávají. Klíčová je jejich motivace, možnost se dál rozvíjet a nebát se dělat věci jinak.

Souhlasím s tím, že by školství mělo více respektovat přirozený rozptyl schopností a talentů. Ne každý musí mít maturitu, ale každý by měl mít šanci uspět podle svých sil – a být za to společensky oceněn. Potřebujeme stejně dobré učitele na učilištích jako na gymnáziích a stejně hrdé žáky, kteří pracují rukama, jako ty, kteří směřují na univerzity.

Od mateřinek až po vysoké školy bychom měli vést děti k proaktivitě, k respektu, k vnitřní motivaci a k pochopení, že učení je celoživotní proces, nikoli povinnost. Vzdělávání má být nástrojem růstu, nikoli filtrem. A k tomu

Předválečná střeoevropská pedagogika vedená pedagogikou německou, byla zaměřena na střední a horní vrstvu mládeže co se intelektu týče. Tak tomu bylo i u nás do r. 1948. Tehdy se ale poměrně rychle prosadil směr zaměřený na střední a dolní vrstvu. Tak je tomu u nás dodnes a tento směr se pozvolna prosazuje v celé Evropě.

Pedagogika táhnoucí střední vrstvu nahoru tak byla nahrazena pedagogikou strhující střední vrstvu dolů.

Je pravda, že předválečné střeoevropské školství bylo tvrdé a někdy až nespravedlivě kruté. Avšak na druhé straně byla tehdejší střední Evropa nejvzdělanější částí světa. Byli to odchovanci tehdejších evropských škol německého typu, kteří povznegli Ameriku na její dnešní výši.“

Co Vy na to, paní viceprezidentko, a jak Vy vidíte celkovou problematiku našeho vzdělávacího systému, který m.j. nerespektuje svými vnějšími projevy (doklady o vzdělání) přirozený rozptyl IQ v populaci (70–80 % maturantů je asi opravdu moc), a pokud možno, vezmete to od mateřinek až k univerzitám?

potřebujeme odvahu i pokoru – dvě vlastnosti, které českému školství v posledních letech trochu chyběly.

Vztah vzdělávání a trhu práce je u nás stále slabým článkem. Dlouhodobě se potýkáme s tím, že školství produkuje vzdělané lidi, ale ne vždy připravené pro reálný život a praxi. Často chybí propojení škol, firem a regionů – přitom právě tam by se měly potkávat reálné potřeby s možnostmi.

Z mé zkušenosti z Hospodářské komory vím, že firmy jsou připravené spolupracovat – nabízejí stáže, mentorství, sdílení know-how. Ale systém je málo pružný a často jim to zkomplikuje, spíš než usnadní. Je třeba se dívat na vzdělávání ne jako na uzavřenou kapitolu mládí, ale jako na otevřený systém celoživotního rozvoje. Trh práce se dnes mění tak rychle, že schopnost učit se novým věcem je sama o sobě klíčovou kompetencí.

A i tady se vracím k „lidskému prostředí“. Pokud chceme konkurenceschopnou ekonomiku, musíme mít zdravé, vzdělané a motivované lidi – a systém, který jim umožní rozvíjet nejen dovednosti, ale i sebevědomí a odolnost.

Zůstanu-li u Vaší poslední věty – tak tedy **„na zdraví“** – to je klasická a zažitá forma přání u příležitosti jakékoliv příležitosti, ačkoliv to čpí alkoholem, což paradoxně se zdravím v obecném pojetí jaksi nejde dohromady. Chtělo by to asi nějakou inovaci, třeba v tom smyslu: **„přátelé, na naše neduhy – ať jsou k nám laskaví“**. Ale to jen s trochou zlehčení tak na okraj ke skutečnému problému zdravotního stavu populace, o kterém bychom mohli jako i poučení laici ve všech jeho aspektech hovořit velmi dlouho. Ale já bych rád využil Vaší gesce a dostal se k základnímu předpokladu dobré kondice, a tou je jako všude v přírodě pohyb. Mluvíme-li o pohybu, musí nás napadnout sport, u kterého až na výjimky je pohyb tím základním prvkem, ať už organizovaným, nebo jen tak živelným. Popravdě řečeno, on se ten živelný sport jaksi z našich sídel vytrácí a když už se dítká hodlají k nějakému pohybu přinutit, tak pouze ve značkovém vybavení a pod vedením trenéra, a samozřejmě za patřičný

obnos. Zde se rekrutují sportovci s velkým S, kteří nejen se státním znakem na dresu svými výkony, mnohdy jen účastí, reprezentují své sponzory, či stát. To je ovšem podle mého jen malá menšina. Problém je u té většiny, která dnes ve velkém provozuje v mládí „mobiling“ a s přibývajícím věkem „gaučink“. Je to možná zjednodušené, možná mi to vyvrátíte, ale je faktem, že statistiky uvádějí narůstající počet dětí, ale i dospělých, trpících nadváhou až obezitou. Kromě dopadů do onoho zmíněného zdraví, nazvaného civilizační choroby, je zde i vážnější problém. Je např. alarmující, že naše bezpečnostní složky musí snižovat standardy fyzické výkonnosti pro přijetí.

Nebudu to dále rozvádět, takže paní viceprezidentko, jak Vy se díváte na aktuální stav v našem sportu, co bychom měli dělat a co neděláme? Není té komerce ve sportu až příliš? Pomůže tomu nějak nový ministr sportu? Také se naskytá otázka – co sport a byznys? Plní i školy svoji tradiční roli?

Máte pravdu – přát si „na zdraví“ je vlastně docela výstižné, protože zdraví si kupodivu stále neumíme vážít, dokud o něj nepřijdeme. Přitom základy zdraví jsou neuvěřitelně prosté: pravidelný pohyb, pestrá strava, dostatek spánku a radost z běžných věcí. Nic z toho není luxus, a přesto se to v dnešní době začíná chovat jako vzácné zboží. Česká republika má jako jedna z velmi mála zemí světa právo na zdravotní péči zdarma ve své ústavě. To je na první pohled velmi pozitivní zpráva, na druhý je to past. Žijeme v iluzi, že si můžeme žít, jak chceme, jíst bez omezení, nehybat se, kouřit, pít alkohol... no a až se rozbijeme,

tak nás zdravotnictví opraví. A to není pravda. Na civilizační onemocnění jako je vysoký krevní tlak nebo diabetes si zakládáme desítky let a zdravotnictví je umí v lepším případě stabilizovat, nikoliv vyléčit. Naš systém nás nijak nemotivuje k tomu, abychom převzali zodpovědnost za své zdraví do vlastních rukou. Přitom právě pravidelný pohyb je naprostým základem. Navíc zdrojem opravdu dobrých emocí, zábavy, komunity i prevence duševních onemocnění. Když mluvíme o pohybu, neměli bychom ho automaticky ztotožňovat se sportem. Sport je skvělý, ale pohyb je přirozenost – něco, co má být samozřejmou

součástí každého dne, od dětství až po stáří. Ráda používám termín „čiperný život“. Dostatek kroků v každodenním životě, schody, aktivní mobilita, a hlavně co nejméně sezení, které dnes prokazatelně ohrožuje zdraví populace více než kouření. To, že jsme ho v posledních dekádách „outsoucovali“ do tělocvičen a klubů, je podle mě symptom doby. Stejně jako jsme si kdysi zvykli kupovat jídlo místo jeho přípravy, dnes si často kupujeme i pohyb.

To, že pohyb mizí z ulic, školních hřišť i z pracovních dní, má obrovské dopady – nejen zdravotní, ale i ekonomické. Civilizační onemocnění, obezita, deprese, nízká výkonnost – to všechno stojí miliardy ročně. Ale nejde jen o čísla, jde o kvalitu života lidí a také délku dožití ve zdraví. U nás v České republice je to zhruba 62 let. Poté už žijeme s nemocí nebo spíše nemocemi, které negativně ovlivňují kvalitu každého dne. Prokazatelným, a přitom po staletí hledaným elixírem života je totiž pohyb a konkrétním „nástrojem“ je sval. Svaly nám pomohou zůstat dlouho aktivní, samostatní, nezávislí. Pojďme si velmi zodpovědně položit otázku: „Jak chci strávit posledních 10 let svého života?“ a uvědomit si, že základním předpokladem k tomu nezůstat na dlouhé měsíce i roky na lůžku v trvalé péči rodiny i zdravotnictví s jedinou perspektivou, kterou je odchod z tohoto světa, máme po ruce opravdu velmi levný, a přitom efektivní prostředek prevence i léčby, a tím je pohyb. Naštěstí vidím i pozitivní změnu. V posledních letech se o pohybu začíná mluvit jako o „léku bez vedlejších účinků“. Ministerstva, odborníci i firmy si uvědomují, že pohybová aktivita je součástí prevence a že zdravý zaměstnanec je produktivní zaměstnanec. Pomůže nový ministr sportu? Z hlediska tradičního sportovního prostředí určitě ano, protože za kapitolu sportu bude sedět přímo ve vládě. Dokáže si ohlídat investice do sportu, podporu sportovních klubů, svazů i významných sportovních akcí. Pokud navíc dokáže téma pohybu přenést ze světa dotací i do světa hodnot a současně podnikatelského prostředí – tedy propojit sport, zdravotnictví, školství i zaměstnavatele – pak ano. Česká republika má výjimečný

potenciál. Velké rezervy jsou bohužel v neziskové infrastruktuře, která trpí vysokou dávkou únavy a potřebuje opravdu velké investice jak přímo z Národní sportovní agentury, tak i od měst a obcí, v jejichž vlastnictví i správě často je. Samostatnou kapitolou jsou školy, které by se znovu měly stát místem, kde je pohyb stejně přirozený jako čtení nebo počítání. Nejde o výkon, ale o návyk. Dítě, které si osvojí radost z pohybu, se o sebe umí postarat i v dospělosti. A společnost, která tento princip pochopí, je odolnější, zdravější a spokojenější. V tomto ohledu musím zmínit fantastický projekt Aktivní škola, která se zabývá aktivní mobilitou, aktivními přestávkami, výukou a samozřejmě i hodinami tělocviku. Úspěch tohoto projektu spočívá v lidech, ředitelích i jednotlivých pedagotech. To samozřejmě platí nejen pro školy, ale pro celou společnost. Máme šikovné trenéry, kvalitní infrastrukturu vybudovanou podnikateli v oblasti sportu i rostoucí počet odborníků, kteří vidí, že pohyb a byznys nejsou protiklady, ale spojenci. Právě proto jsme založili nadační fond Aktivní ČESKO, jehož zakladatelem je mimo jiné i Hospodářská komora ČR. Díky tomu se téma pravidelného pohybu dostává přímo do prostředí firem a podnikatelů, kteří mají v rukou obrovský potenciál ovlivnit zdraví a životní styl statisíců zaměstnanců. Pohyb už nepatří jen do tělocvičen – patří do pracovních dní, kanceláří i výrobních hal. Nejviditelnějším projektem fondu je celonárodní kampaň **Aktivní září**, která každoročně propojuje veřejný sektor, firmy, školy, neziskové organizace i běžné občany. V roce 2025 se zapojilo více než **1 200 organizátorů** z celé republiky a do aktivit aktivně zapojilo **300 000 lidí**. To jsou čísla, která dokazují, že chuť hýbat se v Česku rozhodně je – jen potřebuje prostor a podporu.

Aktivní září není jednorázová akce, ale nástroj změny. Chceme, aby se pravidelný pohyb stal stejně samozřejmou součástí života jako třídění odpadu nebo zubní hygiena. Nejen pro děti ve školách, ale i pro dospělé v práci a seniory v každém regionu. Když se naučíme brát pohyb jako součást dne, nemusíme si „na zdraví“ jen připíjet – můžeme si ho skutečně udržet.

Mluvili jsme o sportu jako součásti lidského bytí, kdy je sport jakýmsi univerzálním jazykem, který spojuje (fandovstvím i v dobrém rozděluje) lidi po celém světě, a zároveň je jakýmsi zrcadlem jedinečných kultur a tradic různých zemí. Přestože může být podstata sportu – soutěžení, fyzický výkon a vášně – univerzální, způsob, jakým se sport praktikuje, může být velmi odlišný, stejně tak jako kulturní návyky částí světa. Kulturu jako nedílnou součást lidského společenství nemůžeme v tématu lidí opominout, když právě v něm je její vnímání nejkontroverznější a nejpestřejší.

Wikipedie nám říká, že: „*Slovem **kultura** (cultura, přičestí trpné latinského colere, pěstovat, tedy „co je pěstováno“) se původně označovalo pěstování užitkových plodin. Ovšem již římský filozof Marcus Tullius Cicero v Tuskulských hovorech roku 45 př. n. l. nazýval filozofii doslova „kulturou ducha“. Položil tím základ pojetí kultury jako charakteristiky lidské vzdělanosti.*“

Kultura není ozdoba. Je to rám, který drží společnost pohromadě.

Když mluvíme o kultuře, mám skutečně blízko ke Goethovu širokému pojetí. Vyrůstala jsem v rodině, kde se vedle vzdělání dbalo také na kulturu chování, kulturu domova, kulturu jazyka i kulturu oblékání. Pro mě je kulturní prostředí především prostředí, kde se lidé umějí chovat – kde je samozřejmá zdvořilost, respekt, pozdrav, poděkování a schopnost naslouchat. To jsou drobnosti, které utvářejí každodennost, ale zároveň určují kvalitu lidského soužití.

Jako žena mám navíc vztah i k estetice – oblečení pro mě není povrchnost, ale jazyk. Odráží vkus, péči o sebe, úctu k příležitosti a někdy i vnitřní klid. Coco Chanel to jednou vystihla slovy: „Jednoduchost je klíčem k dokonalé eleganci.“ Podle mě je elegance v životě i v chování hlavně o čistotě, přirozenosti a ohleduplnosti, ne o ceně oblečení.

Kulturu v užším smyslu – umění, literaturu, hudbu, divadlo – považuji za zlatý poklad každé společnosti. Umění umí člověka pozvednout, inspirovat i provokovat k zamyšlení. Je to náš vnitřní kompas. Albert Einstein kdysi poznamenal: „Inteligentní lidé se snaží problémy řešit, geniální se je snaží nedělat.“ Umění často patří právě k těm výstražným světylům, která nám

Kulturu můžeme chápat v tom v užším významu, kam patří například v zažitém chápání hudba, literatura, umění, případně i náboženství a filosofie, které mají stejně jako již zmíněný sport člověka rozvíjet a zušlechťovat. Proti tomuto úzkému významu pojmu kultury se ohradil už Johann Wolfgang von Goethe. V jeho pojmu kultury prý nesmí chybět „**ani oblečení a jídelní zvyky, dějiny ani filosofie, umění ani věda, dětské hry ani přísloví, hospodářství ani literatura, politika ani soukromí**“. S tím lze jen souhlasit, máme i ministerstvo pro kulturu, ale vše má nejen háček.

Jak Vy, paní viceprezidentko, třeba s definující inspirací von Goethem, vidíte onu všeobjímající kulturu a doplňují i etiku, v dnešní společnosti? Jak se v tom vidí podnikatelské prostředí?

naznačují, kudy bychom neměli jít – a zároveň ukazují světlo tam, kde bychom ho nečekali.

Kulturu vnímám i jako základ rozvoje každého národa. V úzkém i širokém významu. Není náhoda, že právě kultura mnohokrát ovlivnila chod dějin – je přirozeným regulátorem, hybatelem pozitivních změn a nekompromisním kritikem toho, co se společnosti nedaří. V mezinárodním kontextu je pak kultura naší vizitkou: říká o nás víc než statistiky, názvy institucí nebo politická prohlášení. A do této roviny patří i etika. Chovat se eticky znamená jednat tak, aby po nás zůstala stopa, za kterou se nemusíme stydět. Právě tato vnitřní poctivost – dělat věci proto, že jsou správné, ne proto, že se to vyplatí – je pro mě klíčem k podnikání i k veřejnému životu.

A jak se v tom vidí podnikatelé? Většina lidí, se kterými se v podnikatelském prostředí setkávám, dobře chápe, že kultura není luxus navíc, ale základní rámec zdravé společnosti. Kultura práce, kultura komunikace, kultura odpovědnosti – to jsou hodnoty, které rozhodují o důvěře a dlouhodobé prosperitě. Podnikání není jen o výsledcích, ale i o tom, jakou stopu po sobě ve společnosti zanecháme.

Paní viceprezidentko, dnešní vydání TEMA jsme věnovali lidským zdrojům, tedy lidem. Přestože naše HK ČR je složena z „neživých“ členů, tedy právnických osob a OSVČ, přeci je to o konkrétních lidech, kteří ty právnické osoby jako podnikatelé zastupují a konají. Přiznám se, že je pro mne nepochopitelné, že podnikající lidé nemají snahu svojí účastí vytvořit ze zákona vzniklé Hospodářské komory silnou a vlivnou organizaci. Místo toho se sdružují do již nepřehledné řady různých asociací a svazů, anebo nadávají sólo, čím možná nevědomky rozměňují možný vlivový potenciál podnikatelského prostředí.

Působit v prezidiu Hospodářské komory ČR je životní zkušenost, kterou nenahradíte žádným manažerským kurzem. Je to práce s obrovskou odpovědností – protože komora zastřešuje celé podnikatelské prostředí této země, od živnostníků až po velké průmyslové hráče. Každý má jiné potřeby, jiné priority, jinou realitu. Právě v této různorodosti ale vidím největší sílu komory: má potenciál být nejsilnějším partnerem státu v oblasti podnikání, legislativy i regionálního rozvoje, protože dokáže nabídnout široké, relevantní a odborné informace z praxe. Současně je to ale i naše nejslabší stránka. Komora je někdy skutečně „pytlem blech“ – každý subjekt má svůj vlastní zájem a směřování. Pokud však jednotlivé skupiny nepřijmou jako základní princip spolupráci a společný cíl, stává se jakákoliv změna velmi těžkopádnou.

Moje první výrazně negativní zkušenost se týkala novely zákona o Hospodářské komoře ČR. Jedna z variant počítala s určitou formou povinného členství pro všechny držitele IČO – v symbolické výši, srovnatelné s cenou jednoho oběda. Já osobně to považuji za správnou cestu. Povinné členství by komoře zajistilo finanční stabilitu i nezávislost a umožnilo vybudovat silné profesionální týmy právníků, legislativců, ekonomů či analytiků, kteří by významně posílili její vyjednávací sílu vůči státu.

Posudíme sami – v ČR je registrováno 2 836 000 podnikatelských subjektů a z toho PO je 847 600. HK ČR registruje celkem 16 500 členů (PO i OSVČ), což ji sice staví do nejsilnější podnikatelské organizace, ale v rámci celkových počtů jsou jisté rezervy.

Paní viceprezidentko, jak Vy dnes po zkušenostech ve vedení komory hodnotíte postavení HK ČR, jaké jsou její silné a slabé stránky – co bychom měli dělat a nedělat? Jaký máte názor na opuštění od povinného členství, na což byl napsán původní zákon o HK a AK a po cca 3 měsících změněn na dobrovolné členství?

Bohužel se stalo to nejhorší, co se stát mohlo: ještě před projednáním na představenstvu unikly informace do médií i mezi podnikatelské svazy. Diskusi okamžitě ovládly kalkulačky, úvahy o tom, „kolik by toho komora získala“, a reakce, které neměly nic společného s dlouhodobým strategickým uvažováním. Výsledek? Zcela zbytečně padl nejen návrh povinného členství, ale i řada dalších důležitých změn, které komora po třiceti letech od vzniku zákona nutně potřebuje.

Tato epizoda byla pro mě silnou lekcí. Dokud se v komoře nenaučíme přemýšlet nikoli optikou „co z toho budu mít já“, ale „co posílí podnikatelské prostředí jako celek“, budeme se točit v kruhu. Každý volený člen komory přijímá mandát, který přesahuje jeho vlastní obor. Odpovídá za celou organizaci – za její směřování, za její důvěryhodnost, za její budoucnost.

Potřebujeme otevřenou diskusi o tom, kde má být komora za pět či deset let. Jak má vypadat její struktura, jaké služby má poskytovat, jakou expertizu má rozvíjet. Nejhorší možný přístup je setrvačnost. Stav „hlavně nic neměnit“ je v instituci s tak obrovským potenciálem začátek eroze. A já jsem přesvědčená, že většina členů i volených zástupců chce přesný opak – silnou, respektovanou a sebevědomou Hospodářskou komoru.

Paní viceprezidentko, dostáváme se k závěru naší diskuse a zde dáváme prostor pro to, pokud byste chtěla našim čtenářům, většinou podnikatelům, něco vzkázat a sdělit.

Podnikání je disciplína s neuvěřitelným potenciálem – stojí na odvaze, tvořivosti i schopnosti nést odpovědnost. Někdy je to cesta plná úspěchů, jindy plná pochybností. Ale právě podnikatelé jsou ti, kdo nesou odpovědnost kupředu. Václav Havel kdysi řekl: „*Naděje není přesvědčení, že věci dobře dopadnou, ale jistota, že má smysl dělat věci, i když to dopadne jinak.*“ Tahle věta mě provází celým profesním životem.

Smysl má investovat do lidí, do vztahů, do vzdělávání, do kultury i do kultury práce. Smysl má vytvářet prostředí, kde se podniká slušně a kde je pohyb, respekt a zdravý způsob života přirozenou součástí každého dne. A smysl má také to, když podnikatelé táhnou za jeden provaz. Věřím, že pokud se nám podaří posílit spolupráci napříč obory a generacemi, bude Hospodářská komora ČR ještě silnější a české podnikání odolnější, sebevědomější a úspěšnější.

Děkujeme za rozhovor.
Redakce

CNC frézař Martin Češka byl vyhlášen nejlepším mladým profesionálem českého národního týmu na EuroSkills

Česká výprava veze z EuroSkills cenné zkušenosti. Nejlepším národním výkonem se prezentoval Martin Češka, který se v soutěži CNC frézařů nabitě silnou konkurencí umístil na 11. místě.

Na evropském šampionátu dovedností, který se konal v dánském Herningu, letos startovalo čtrnáct českých reprezentantů v jedenácti oborech. Organizátorem české reprezentace je Hospodářská komora ČR s podporou partnerů v čele s Letištěm Praha.

Účast v dánském Herningu byla historicky teprve třetím startem Česka na EuroSkills. Podle prezidenta Hospodářské komory Zdeňka Zajíčka má česká reprezentace za sebou další důležité strategické kroky pro to, aby se vyrovnala evropské špičce. Mimo jiné Hospodářská komora loni poprvé zorganizovala vlastní národní nominační šampionát CzechSkills.

„Ukazuje se, že musíme pracovat ještě víc a musíme na sobě zamakat, abychom dokázali sahat po těch nejvyšších metách, po medailích, tak jako to dokazují ostatní země. Ale tady doháníme obrovský handicap, protože jsme teprve na třetím ročníku EuroSkills, kdežto státy, které tady vyhrávají a získávají medaile, sem jezdí desítky let,“ uvedl prezident Zajíček na slavnostním vyhlášení. Poděkoval zároveň společnosti Letiště Praha, která jako národní partner české reprezentace sehrála zásadní roli v podpoře týmu, ale i dalším partnerům.

www.czechskills.cz

AKTUÁLNÍ TÉMA

OD MOSTECKÉHO PRIMÁTORA

MOST

ZDRAVOTNICTVÍ

Zdravotnictví je jedním z nejdůležitějších pilířů podpory lidských zdrojů – ústředního tématu tohoto vydání. Kvalita a dostupnost zdravotnické péče a služeb má stěžejní význam pro všechny – pro zaměstnance i zaměstnavatele, zásadně ovlivňuje život jednotlivce i celé společnosti.

Zdravotnictví v České republice má dnes strategický, sociální a ekonomický význam. Je základním prvkem bezpečnosti a kvality života. Obyvatelé jej považují za jednu z nejdůležitějších veřejných služeb – a to nejen při léčbě nemocí, ale také v prevenci, podpoře zdravého života a ochraně společnosti jako celku.

Český systém veřejného zdravotního pojištění zajišťuje rovný přístup ke zdravotní péči pro všechny občany bez ohledu na příjem nebo region. Přestože většina zdravotní péče je veřejně financovaná, stagnující nebo nedostatečné financování některých oblastí brání v rozvoji a udržení kvality. Je proto nezbytné přehodnotit financování zdravotnictví, aby byly zohledněny demografické změny stárnutí populace a s tím související rostoucí nároky na péči. Hlavními cíli

Ing. Marek Hrvol

se musí stát modernizace a digitalizace procesů, např. e-žádanky, sdílení diagnostických výsledků nebo regionální koordinace lékařských kapacit ke snížení duplicit a čekacích dob pacientů.

Obyvatelé města Mostu mohou využívat nemocnici, která poskytuje zdravotnickou péči v rámci holdingu Krajská zdravotní, a.s. Jsme však součástí širšího regionu, který v kontextu ČR bývá označován jako sociálně a ekonomicky znevýhodněný. V praxi to znamená, že nerovnoměrná dostupnost ambulantní primární péče, příliš dlouhé čekací doby nebo omezený přístup k výkonům lékařů specialistů, je nejen hrozcím rizikem, ale i běžnou realitou.

Město Most se proto rozhodlo využít všech dostupných možností a podpořit zlepšení zdravotnických i pečovatelských služeb pro své obyvatele v těchto konkrétních projektech:

- Dotační program s cílem podpořit zřízení nových ordinací nebo převzetí ordinací lékařů, kteří ukončují praxi. Podpora je určena pro obory, po kterých je v Mostě zvýšená poptávka, zejména praktičtí lékaři nebo zubní lékaři. Výše dotace je 4 mil. Kč.
- Program na podporu tzv. rezidenčních míst – dotace pro lékaře, kteří přijmou rezidenty, a pro rezidenty samotné. Taková podpora má motivovat mladé lékaře k práci v Mostě. Tato dotace činí 450 tis. Kč ročně pro lékaře školitele a 240 tis. Kč ročně pro lékaře, kteří se školí.
- Pilotní stipendijní program pro studenty medicíny, jejichž odborností bude pediatrie, kteří postupně nahradí stávající lékaře v důchodovém věku. Až čtyřletá dotace 200 tis. Kč ročně zajistí minimálně stejný počet let praxe v pediatrickém oboru.
- Městská správa sociálních služeb v Mostě poskytuje služby, které zahrnují péči o seniory, pečovatelské služby, domovy pro seniory a pro zdravotně postižené, denní stacionáře či poradenství pro rodiny a lidi v tíživé životní situaci. Tyto služby doplňují zdravotnickou péči a pomáhají efektivněji zvládat péči o zranitelné skupiny.

Dotační programy pro lékaře byly zahájeny v první polovině roku 2023 a díky nim se podařilo zajistit tři zubaře, tři praktické lékaře a jednoho plicního lékaře. Považujeme to za velký úspěch a signál, že město bere zajištění zdravotní péče jako prioritu, což dlouhodobě přispívá ke zdraví a bezpečí obyvatel. Podpora nových ordinací, rezidenčních míst i pečovatelských služeb ukazuje, že město aktivně pracuje s potřebami obyvatel. Vedení města koná kroky k udržení i rozšíření zdravotnické sítě, přizpůsobuje nabídku péče demografické situaci a snaží se, aby zdravotní a sociální služby byly dostupné rovnoměrně.

Ing. Marek Hrvol
primátor Statutárního města Mostu

TÝDENÍK HOMÉR

novinky a zajímavosti
z Mostecka

www.homerlive.cz

AKTUÁLNÍ TÉMA

OD LITVÍNOVSKÉ STAROSTKY

JAK LITVÍN OV PRACUJE S LIDSKÝMI ZDROJI: BEZPEČNOST, PREVENCE A PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ

Vážení čtenáři, péče o lidské zdroje je jednou z nejdůležitějších oblastí rozvoje města. Litvínov se dlouhodobě věnuje nejen analýze demografických trendů, ale i cíleným opatřením zaměřeným na prevenci rizikového chování, podporu vzdělávání, posílení pocitu bezpečí a celkové zlepšování kvality života obyvatel.

V roce 2023 město uskutečnilo rozsáhlý průzkum zaměřený na pocit bezpečí a prevenci kriminality. Na základě výsledků následně Městská policie Litvínov okamžitě přijala konkrétní opatření. Aby bylo možné posoudit jejich účinnost, probíhá nyní až do 15. prosince nový průzkum, financovaný z projektu OPZ+. Názory občanů jsou pro město klíčové – pomáhají odhalit skutečné potřeby, identifikovat riziková místa a formulovat další kroky ke zvýšení bezpečnosti a kvality života.

Město se řídí Akčním plánem prevence kriminality na rok 2025, který definuje opatření, aktivity a projekty zaměřené na rizikové skupiny. Dokument stanovuje také finanční náklady a způsob vyhodnocování jednotlivých kroků. V závěru roku 2025 bude pracovní skupina hodnotit jeho naplnění a navrhne plán na další období.

Mgr. Kamila Bláhová

děti motivovat, poskytnout jim pozitivní vzory a ukázat, že i v Litvínově vyrůstají úspěšní a inspirativní lidé.

Významným partnerem města je mimo jiných subjektů také Agentura pro sociální začleňování, s níž jsme v roce 2024 prohloubili spolupráci. Společně jsme pracovali na poradenském programu zabývajícím se bezpečností a prevencí sociálně patologických jevů.

Litvínov bude i nadále dbát na zvyšování bezpečnosti, podporu vzdělávání a rozvoje dětí a mládeže, aby se našim obyvatelům žilo v městě co nejlépe.

Mgr. Kamila Bláhová
starostka města Litvínov

Jedním z nejzávažnějších problémů, se kterými se Litvínov potýká, je zvýšená míra předčasných odchodů ze vzdělávání a nízká motivace dětí ke studiu. Odbor sociálních věcí a školství proto dlouhodobě realizuje projekty, jejichž cílem je podpořit sociální začleňování ohrožených dětí, zvýšit jejich studijní úspěšnost a v budoucnu i uplatnitelnost na trhu práce. Významnou úlohu v tomto úsilí sehrávají školy a školská zařízení. Všechny litvínovské školy mají zpracované Minimální preventivní programy (MPP) a každoročně vyhodnocují jejich plnění. Pedagogové i školní poradenské týmy upozorňují na rostoucí výskyt problémového chování – agresivita, šikana, kyberšikana, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, záškoláctví či užívání návykových látek u žáků. Aby byla prevence ve školách účinnější a systematictější, bude v následujících třech letech posílena o dalších sedm odborných pracovníků podpořených z Operačního programu spravedlivá transformace Ústeckého kraje.

Město rovněž čerpá prostředky z dotačního programu OPZ+ na projekt s názvem Podpora prevence kriminality a bezpečnosti v Litvínově, díky němuž zde působí deset asistentů prevence kriminality a dva mentoři. Jejich úkolem je předcházet přestupkovému a trestnému jednání, posilovat pocit bezpečí v ulicích a zároveň podporovat sociální a pracovní dovednosti lidí, kteří byli dosud nezaměstnaní nebo ohrožení ztrátou práce. Tento projekt tak přináší pozitivní dopad nejen v oblasti prevence kriminality, ale i v oblasti sociální integrace.

Péče o mladé obyvatele má mnoho podob. Jednou z nich je také nový prosincový BA-D týden pro nadané děti v litvínovské knihovně, který se uskuteční 8.–12. prosince 2025. Badatelská akademie nabídne workshopy pro děti z 1. stupně základních škol, mezi jinými i setkání s talentovaným rodákem Ondřejem Krejčou. Jde o unikátní novou věc v rámci celé republiky. Cílem je

PŘIHLAŠOVÁNÍ SPUŠTĚNO

MUZIKA A FYZIKA ANEB ZVUK ZE VSECH STRAN

8. 12. – 12. 12. 2025
MĚSTSKÁ KNIHOVNA LITVÍN OV

**Jak vypadá zvuk, když ho nakreslíme?
Co se stane, když ho zesílíme,
zhotovíme nebo rozeznáme kovovou
deskou?**

**Vydáme se do světa tónů, vln a vibrací
tam, kde se hudba setkává s fyzikou.**

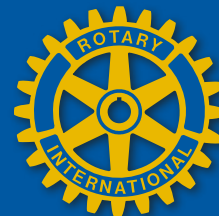
**Jak vypadá zvuk, když ho nakreslíme nebo zhotovíme?
Zjistíme, co slyšíme, co už ne a jak fungují frekvence a vibrace.
Nahlédneme do světa houslí, struny prozkoumáme vědecky
a zahrajeme si na varhany.**

Zvuk ze všech stran – pojď ho slyšet jinak!

PŘIHLÁŠKY

info@дитеbadatel.com

PRO VÍCE INFORMACÍ www.дитеbadatel.com

Stanislav Štýs

Legenda české rekultivační školy a vzácný člověk

K hlavnímu tématu tohoto čísla o lidských zdrojích patří i podle názvu jednoznačně lidé. Jsou lidé, kteří projdou svým životem a zůstávají v paměti jen svých rodin a přátel. Ale jsou i jedinci, kteří se ve svém oboru zapíší nesmazatelně do historie a stávají se jakýmsi ikonami oboru. Je jich popravdě málo, jsou vzácní a neměli bychom na ně zapomínat, a to nejen v jejich profesních vizitkách a dílech, ale také jako obyčejnou součást lidského společenství. Jedním z oněch vzácných jedinců je ve svém oboru Ing. Stanislav Štýs, DrSc., známý a spojovaný zejména s rekultivační činností v severozápadních Čechách a který je do historie nesmazatelně zapsán jako legenda české rekultivační školy, uznávané v celém světě, kde se povrchním způsobem těží suroviny a dotčené území se vrací nejen přírodě, ale také společnosti. Profesní dráha Stanislava Štýse je veřejnosti známá z řady knih a publikací, přednášek a veřejných vystoupení a není nutné ji zde opakovat. Ale co nevíme, je to, jaký je „Standa Štýs“ člověk, se svými starostmi, úspěchy a postřehy ze svého života od školáčka k dnešku, kdy se ve vynikající intelektuální kondici dožívá svých 95 let.

O přátelské „rotariánské“ popovídání o životě jsem požádal kamaráda Standy Štýse, čtenářům TEMA známého kolegu Michala Soukupa.

S úctou a s blahopřáním Standovi
Ing. Rudolf Jung

Když v říjnu tohoto roku oslavil Stanislav Štýs už 95. narozeniny, přišel Rudolf Jung s nápadem požádat jej o rozhovor. S tím, že by mohlo být zajímavé zaměřit se více na osobní než profesní život oslavence. Výsledkem však není klasický rozhovor, ale spíše výběr z vyprávění. Protože ten, kdo má o čem vyprávět, nemůže být stručný. Začali jsme tedy u školní četby a pak už to tak nějak plynulo samo.

Můžeme začít u dětství, konkrétně u četby?

Jo, jo – chodil jsem asi do poloviny třetí třídy, to si už pamatuji Mladého čtenáře. Četl jsem hrozně rád. Začínaly chodit díly Káji Maříka – to byla moje vůbec nejoblíbenější knížka (shodou okolností se Kája Mařík stal v dospělosti lesníkem). No a pak jsem také četl některé verneovky. Protože můj otec byl sice horník, ale když měl volno mezi směnami, tak měl doma dost času a naučil se vázat knížky, hlavně brožurky. Byly pro řadu známých, ale když to vázal, tak jsem si to četl a doslova to hltal. Měl i Knihu džunglí anebo Tarzana, to jsem zbožňoval. S kamarádem jsme si tenkrát pořídili lano a lezli po

stromech a dělali Tarzana, tygra Šér Chána a prostě tady ty věci. No to byl takový nejčasnější časový úsek mého čtenářství, jinak jsem ale byl takový zuřivý čtenář, že když jsem něco viděl, tak jsem to hned četl. Všechno včetně takových věcí, které bych neměl. Otec například vázal paměti Casanovy – to bylo pro mě ohromně zajímavé, pochopitelně. Ale musel jsem číst potajmu, rodiče to nepřipouštěli jako vhodnou četbu.

Ale potom, za války, se tady nic českého nedalo sehnat, bylo to čtenářsky chudé. A německé věci, to jsem tehdy vůbec nečetl, to až dlouho potom, když jsem se zabýval rekultivací.

To bylo takové to období do čtyřicátého roku. A když nás potom zabrali Němci, tak najednou knihy nebyly, ale chodil k nám stále Mladý čtenář (myslím). Mám dojem, že to chodilo jedenkrát týdně a já už jsem před trafikou v Chudeříně, kam to posílali, vždycky hodinu předem přešlapoval. Aby mně to nevyprodali. Mimochodem – moje babička měla v Chudeříně také trafikou, kterou dostala jako válečná vdova. Protože dědeček narukoval v roce 1914 a hned v prvním roce války padl.

A jak to bylo se školou ve válečných letech?

Jako Češi, kteří jsme museli chodit do německé školy, tak jsme za odboj považovali to, že jsme se nejen neučili německy, ale ještě jsme odmítali se učit německou vlastivědu. Tím pádem jsme dostávali šestky (nedostatečné), a každý rok propadali. Teprve později jsem si uvědomil, že rodiče mě za to vlastně nikdy nenapomenuli.

Ve škole dělali každou chvilku takzvané apely, na place před ní. Svolali rychle apel a vyvěsili vlajky. A pak se zpívala hymna a pak: „Horst Wessel Lied“. Při „Deutschland, Deutschland über alles“, když to začalo, tak jsme potichu zpívali „kams to Ádo, kams to zalez“. Oni tomu nerozuměli a my jsme hýbali pusou, jako že zpíváme. Nerozumný bylo, že já jsem se vlastně během toho období, kdy jsme byli v Německu, nenaučil pořádně německy mluvit.

Jo, i to jsme považovali jako kluci za odpor proti Říši. Měli jsme ale jednu učitelku, byla to taková pravá Němka, ale u nás to prostě nějak tolerovala. A na vysvědčení jsme od ní měli napsáno, že rodiče žáka jsou československé příslušnosti, díky tomu, že jsme optovali. Bylo nás víc takových. Ale když to

Pohlednice z přelomu 19. a 20. století vystihuje atmosféru starého Chudeřína, kde Stanislav Štýs přišel na svět.

Jen málokdo udělal tolik pro prezentaci severních Čech a zdejší krajiny jako Stanislav Štýs. Díky tomu si vydobyl nebývalý respekt a stal se přirozeným průvodcem každému, kdo do regionu zavítal - tak jako například v devadesátých letech Václavu Havlovi (zde na snímku Ladislava Šeinera).

takhle člověk vypráví, tak si uvědomuje, jaká to byla mimořádná doba a taky to, že 90 % mých spolužáků se stalo horníky.

Ale Tobě se podařilo hornické profesi vyhnout.

Táta byl horník a většina našich známých byli horníci. Ale otec dělal všechno možné, abych se nestal horníkem, abych nemusel dolů do šachty, protože věděl, jak je to nebezpečné. Měli jsme totiž i úmrtí v rodině. Strýcův otec a jeho bratr zemřeli na dole Nelson 3 v Oseku, při tom velkém neštěstí v roce 1934.

No a já měl takovou ohromnou touhu, abych se stal lesníkem. Ono to zpočátku bylo hlavně přání mého tatínka. Horníci měli „makačku“, ale měli také hodně volno, třeba celý den. Takzvané se „drittlovalo“ po osmi hodinách. No a někdy to vyšlo tak, že otec byl celý den doma. Přišel z noční a sebral se se mnou a šli jsme do lesa. On znal všechny rostliny, všechny houby, ptáčky. A naučil mě to. Proto jsem k tomu získal vztah.

A kromě toho ještě otec mého nejlepšího kamaráda dělal v lese, byl dřevorubec a jeho maminka mu posílala vždycky do práce svačinu po nás. Pamatuji, že káceli velké buky mezi Chudeřínem a Klíny. Takže jsem k tomu lesu postupně „přičuchával“. Z jedné strany jsme bydleli 50 kroků od lesa a na druhé

straně, pod námi, byly výchozy uhlí. Stromy a uhlí mi tedy byly přisouzeny.

Tenkrát jsem znal každou strouhu a každý čtvereční metr mezi Chudeřínem, Litvínovem a Hamrem i proto, že jsem tam často chodil na houby. Měl jsem tam svoje oblíbená místa a ráno, než jsme šli do školy, tak už jsem domů přinesl košík.

Jenže po škole jsem, už ve 13 letech (1944), musel jít někam dělat, tak jsem byl přidělen do Louky u Litvínova, do truhlářství. Byla tam Němka, která byla rozumná a ona si mě vyžádala. Že mě potřebují do truhlárny, protože dělají pro válečný průmysl. Dělali tam třeba židle do krytů. A domluvené to bylo přes strýce, který hrál v Litvínově hokej, a tak se díky tomu znal s tím německým truhlářem, který tu firmu vlastnil, ale narukoval a už byl ve válce.

Mimochodem – v Louce měli i lakýrnictví a tam byl nějaký pan Kabourek, to byl shodou okolností strýc Ivana Hlinky. Takový hubený, vysoký a on si mě občas vyžádal, protože já jsem tam dělal jenom od září, potom až do května (1945). Všechno je provázané.

A jak to bylo za války třeba s dostupností potravin?

Za války nám bylo ouha. My jsme měli potravinové lístky mnohem horší než Němci. Já nevím, jestli

byly stejné jako pro Židy. Tak jsme museli chodit sbírat klásky na pole po sklizni, vykopávat zbytky brambor, sbírat si ovoce tenkrát, to bylo padaný, houby a podobně.

To zrna z klásků jsme potom rozdrtili. Nevím kde, ale naši sehnali ruční šroták a ten jsme dali na půdu, protože to také bylo zakázané. No, a to byla moje práce. Víím, že do té misky se vešla velká naběračka, a já to mlel půl hodiny. Matka z toho potom dělala placičky, i těmi otrubami samozřejmě. A jak byly dobré!

Ale měli jsme jednu tetu, sestru matky, v Praze a ona nám občas poslala bochník chleba, normálně v balíku.

Jaké vztahy mezi sebou měly české a německé děti?

S Němci – partou vrstevníků – jsme si několikrát vyhlásili navzájem válku a válčili šiškami. Protože jsme bydleli na kraji lesa, kde bylo plno borovic. Ale jednou si pamatuji, že jsme to obohatili o kameny. A já dostal kamenem do hlavy, že jsem málem šel k zemi, ale statečně jsem to překonal. Jinak jsme s nimi neměli žádný styk. S výjimkou úplných mimořádností, o nichž musím vlastně pochvalně informovat. Vedle našeho baráku byl podobný barák. To bylo na takovém náměstíčku v Chudeříně.

A tam žila rodina Ehlova. Byli to manželé, kteří měli jedinou dceru a on byl Němec a ona Češka. Pán, už v penzi, uměl perfektně česky a dal nám brzy najevo, že nepatří k těm špatným Němcům, takže se s ním normálně komunikovalo. Dokonce chodil k nám poslouchat Londýn anebo Hlas Ameriky.

Takže vy jste doma poslouchali tohle rádio?

My jsme poslouchali rádio. I když tenkrát byly nějak vyhozené krátké vlny. Otec si ovšem dovedl zařídit, aby to mohl chytat. A soused k nám občas chodil, protože byl myšlením klasický protihitlerovec. A říkal: „Já jsem ohromně šťastný, že jsem se mohl dát do Červeného kříže (Rotes Kreuz), abych nemusel vstoupit do NSDAP.“

A co váš dům v Chudeříně?

Ten ještě stojí, ano – je to dům na rohu mezi Lidickou ulicí a Podkrušnohorskou. Bývala tam pak, tuším, restaurace „Slunce“, podle toho se to snadno identifikuje. Já jsem se tam narodil, bydleli jsme v patře, v podkroví. A jednou, před lety, jsem si ten náš dům našel. Věděl jsem, kde to je a požádal jsem ty lidi, aby mě pustili nahoru do patra, abych si vychutnal ten prostor a vzpomínky. Hned po válce nám přidělili nejdřív nějaký jiný barák a ten byl hodně vysoký. A brzy potom jsme se znovu přestěhovali. Do malého domu, také po Němcích. Byla tam ještě majitelka, protože její manžel buďto padl anebo se ještě nevrátil. S tou paní jsme se normálně bavili.

A po válce?

No a já jsem zkraje roku 1946 nastoupil na lesní závod v Litvínově. Byl tam takový vážený lesní rada. Vím, že mě tam k němu posadili, on si se mnou povídal, aby zjistil, k čemu mám sklony. Řekl mi, že kdo chce dělat lesníka, musí mít praxi v lese, umět kácet, svázet stromy, dělat metry, loupat kůru, dělat takzvané lapáky proti kůrovci atd. Anebo pomáhat hajnému, když se třeba přebíraly klády od dřevařů – to se takovou číselnicí vždycky bouchaly do čelby. To se evidovalo a pak jsem vypočítával, jakou má ta kláda kubaturu. Všechny práce jsem se naučil během toho období a bylo mi to ohromně ku prospěchu. Když jsem potom šel na lesnickou fakultu, tak ti kluci z měst neměli „šajnu“ o těchto věcech. Zatímco já už jsem určitou představu měl.

A jak to bylo se středním vzděláním, když jsi celou válku propadal?

Když byl konec války, tak jsem ještě vedle práce začal odpoledne chodit do měšťanky a tam nás doučovali. Nejenom mě, ale prostě všechny kluky. No a my jsme za měsíc udělali typicky jednu měšťanku, byly celkem čtyři. Asi nad námi museli zavírat hodně oči, ale takové to bylo. No a potom tady byly dělnické přípravy pro pracující, tam jsem nastoupil v roce 1948 a o rok později pak na vysokou školu. Dělnická příprava, zakončená maturitou, byla pro ty, kteří měli aspoň měšťanku a měli doporučení z té školy a z okresního výboru partaje. A mně tedy doporučili.

Takže to bylo propojené i se stranou?

No, my jsme do strany vstoupili jako čtrnáctiletí nebo patnáctiletí. Přišlo mi, že po válce to byla skoro polovina lidí. Panovalo velké nadšení pro poválečné budování a komunisté měli oproti jiným stranám hodně chytrou kampaň. Měli hlavní heslo: „V republice více práce“. A my jsme věděli, že západ nás zradil v roce 1938, takže jsme jim nevěřili. I když dnes vím, že Rusové po válce vůbec nebyli upřímní a že zabránili Marshallovu plánu.

Jak probíhalo studium v dělnické přípravce?

Ta škola byla v Ruzyni, nedaleko věznice – tam, kde je velká budova postavená jako Výzkumný ústav ovocnářský. A to studium tam bylo pro celou republiku.

Byli jsme tam budoucí zemědělci a lesníci, a ti profesori tam, stejně jako my, i přespávali. Dodnes vzpomínám, že tam bylo perfektní jídlo. Poprvé po válce jsme pořádně jedli. Oni nás pořádně vykrmili, protože všichni jsme byli vyhladovělí. To bychom jinde neměli.

Každý den brzy ráno začínal cvičením. Pak jsme se umyli a šli na snídani. Po snídani se šlo dopoledne učit, pak byl oběd. Na ten byly 2 hodiny volna a pak odpoledne ti profesori, kteří nám dopoledne přednášeli, tak s námi měli opakování. Hlavně toho nejhoršího tématu. A skutečně to do nás natloukli. Snažili se nás naučit i trochu rusky, ale na to jsme zkrátka kašlali. Přesto nás nechali z ruštiny všechny projít.

Byli jsme tam i soboty neděle. Ale kdo neunesl tu tíhu, tak toho musel nechat. Polovina těch frekventantů nedokončila. Ne, protože by byli lajdáci, ale protože nestačili na ten kalup. My, kteří jsme vydrželi, jsme potom na vysoké škole neměli vůbec žádný problém.

Přesto – když jsem měl dělat maturitu, tak učitelé věděli, že jsem taková ta střední úroveň. Nepropadal jsem, ale ani nevynikal. Všichni ze Sudet byli považováni za nejvíce zaostalé, na rozdíl od kluků z Protektorátu, ti měli lepší školy. Učitelé u mě předpokládali, že z fyziky jsem slabý. Já jsem něco odpověděl a oni řekli, že mi dají ještě jednu otázku. A dali mně úkol, abych vypočetl, ve kterém bodě se ruší přitažlivé síly měsíce a zeměkoule. Naštěstí jsem znal vzoreček a podle něj to spočítal. A prošel jsem.

Jak to bylo s následným studiem na univerzitě?

Já jsem se dostal na tu školu v roce 1949 (byla to Lesnická fakulta při ČVUT). Nejezdilo se domů, studoval jsem soboty neděle, ale stačil jsem. Do stávali jsme i peníze – původně jsem měl 300 korun a později 500. Díky tomu jsem mohl chodit za kulturou, do divadel. Do Národního (divadla) jsem chodil nahoru „na bidýlko“ na jakoukoli operu. A ve škole jsme měli pěvecký sbor, a umělecký kroužek. Žili jsme opravdu takovým bohatým způsobem, protože jsme bydleli na jedné koleji. Výuka byla hodně široká. Kromě odborných předmětů jsme chodili i na deskriptivu ke strojařům, na

geodézii ke geodetům. Protože od první republiky bylo zvykem, že lesníci museli být tak vycvičení, aby si kdekoli, kam byli přiděleni, třeba i do jiného státu, uměli udělat mapu. Tak nás naučili vytrasovat komunikace, vypočítat hmoty, výškové údaje a v podstatě nás naučili i postavit si barák. Měli základy pozemního, dopravního i vodního stavitelství. Pro mě to bylo ohromné a později mi to moc pomáhalo jako rekultivátorovi, taková ta všestrannost. Já jsem začínal většinou trojkami, ale v úplně posledním semestru už jsem měl velmi dobré známky. Poslední moje zkouška byla letecká fotogrammetrie.

A jak se na studiu projevovala ta doba?

Kdo nebyl v partaji, tak jen těžko dostudoval. Když byly ty prověrky na vysokých školách, tak u nás na fakultě na lesnické to bylo tak, že chtěli vyhodit jednu z našich spolustudentek. Nějakou Nečasovou, ohromně chytrou holku, mnohem chytřejší, než jsme byli my. No, a to se někomu nelíbilo a chtěli ji vyhodit, ale my jsme se za ní tak nějak vzali. My jsme o ní měli hlasovat, tenkrát. Dodnes to vidím – stála tam a řekla: „Tak kolegové, teď važte. Můj život je ve vašich rukou. Jestli mě teď vyhodíte, tak já už se nikdy nikam nedostanu.“ A dál mluvila velmi rozumně, tak jsme všichni hlasovali, aby mezi námi zůstala.

Všichni se uplatnili, ale málo z nich potom přečkalo ta 70. léta, přestože většina z nás byla v partaji. Když v 70. letech začalo to „pitomé období“, omlouvám se za ten výraz, tak mě vyhodili jak z partaje, tak sesadili z vedoucí pozice na generálním ředitelství.

A zrovna tenkrát přišel dopis ze Sovětského svazu na okresní výbor partaje, který nás zase trochu vrací na začátek toho povídání. Dva Rusové, kterým tatínek za války hodně pomáhal (pracovali v Litvínově jako váleční zajatci) krásně o tátovi napsali, že jim všestranně pomáhal a že jim nosil jídlo. A že by to chtěli popravdě říct, jak to bylo, že mu chtějí aspoň takhle poděkovat. A oni mi z partaje ten dopis ani nedali a nemohl jsem s tím nic dělat.

Tady končí povídání o létech zrání Standy Štýse, kdy jeho vyzrálý profesní život je popsán v mnoha jeho publikacích. Je velmi obtížné na tak malém prostoru postihnout alespoň malou část příběhu života Stanislava Štýse, protože jeho vzpomínky jsou velmi detailní. Nelze než obdivovat fenomenální paměť, která uchovává děje, jména i místa, a nadto v souvislostech. To není dáno každému. Nyní však svět „předrekultivačních“ vzpomínek prozatím opustíme a rozloučíme se s ním upřímným přáním pevného zdraví do dalších let. Nicméně věřím, že k dalšímu vyprávění se nepochybně vrátíme na jiném místě a v jiném rozsahu.

Mgr. Michal Soukup

Váš partner v oceli již od roku 1990

www.posmayspol.cz, +420 775 906 889, +420 476 44 24 34, info@posmayspol.cz

Společnost Posmayspol s.r.o. byla založena v roce 2005 v Mostě panem Güntherem Mayerem. Navázala tak na činnost a know how firmy Günther Mayer – POSMAYSPOL působící od roku 1990 v oblasti zámečnické činnosti, konstrukcí a svařeckých prací. Díky neustálé technické modernizaci disponujeme nejmodernějšími technologiemi k uspokojení nejvyšších potřeb našich zákazníků.

Dbáme na kvalitu výrobků a služeb, přesnost a pružnost dodávek.

Zabýváme se laserovým pálením, CNC ohraňováním, frézováním, svařováním a práškovým lakováním v oblasti automotive a non-automotive výroby. Vyrábíme pro český i zahraniční trh. Specializujeme se na zpracování oceli, kde kvalita představuje klíčový prvek naší filozofie. Disponujeme rozsáhlou řadou certifikátů, což podtrhuje naše závazky k vysokým standardům a excelentním výsledkům. S pečlivostí a odborným přístupem zajišťujeme nejen kvalitní produkty, ale i spolehlivé služby pro naše zákazníky.

Proč si vybrat právě nás?

Věříme, že každý projekt je unikátní, a proto k němu přistupujeme s kreativitou a inovacemi. Naše řešení nejsou jen esteticky příjemná, ale také efektivní a udržitelná.

Od návrhu až po realizaci.

Naše profesionální týmy odborníků jsou připraveny poskytnout vám kvalitní návrhy a konzultace pro váš projekt. S důkladným porozuměním vašim potřebám a cílům, společně vypracujeme plán, který vám pomůže dosáhnout optimálních výsledků. Nenechte svůj projekt náhodě. Spolehněte se na nás od počátečního návrhu až po konečnou realizaci.

Specializace

Jsme specialisté na zámečnickou výrobu a montáž ocelových konstrukcí

Práce v týmu

Věříme v sílu týmové spolupráce, podporujeme absolventy z našeho kraje v jejich rozvoji

Modernizace

Disponujeme moderními technologiemi pro uspokojení nejvyšších požadavků našich zákazníků

Česká výroba

Jsme rodinná, ryze česká společnost s pevným zázemím a cílíme na stoprocentní kvalitu

DOTACE – fenomén naší éry

Vážení čtenáři, v minulém čísle TEMA jsme s panem Petrem Zahradníkem hovořili o „morových ranách“, kterými jsme prošli a procházíme. Z textu vyplynul jakýsi závazek, že se ještě vrátíme k jednomu fenoménu naší doby, a to jsou dotace všeho druhu a významu. Je smutným faktem, že bez dotací se prakticky nic velkého nepostaví a neprovede. Systém se vyvinul tak, že není až tak důležité, co se z dotací postaví, vybádá, či udělá, ale aby se prostředky vyčerpaly a správně zůřadovaly. Dotační politika EU a následně naše si vynutila vytvoření celého systému jeho správy a lze jen odhadovat, kolik prostředků ze samých dotací tento systém sám spotřebuje (kdysi se mluvilo až o 1/4 – ale je to bez záruky). Nicméně je vidno, že na každém magistrátě, či městském úřadě se ustanovil poměrně silný odbor pro dotace, ale odbor pro podporu a potřeby hospodářství a podnikání byste hledali marně. Zalistujeme-li v organizačních strukturách ministerstev, je to prakticky totéž, některé banky nevyjímaje.

Ing. Rudolf Jung

Ing. Petr Zahradník, MSc.

Dotace se v EU staly i ideálním nástrojem k nátlaku a známé „Divide et impera“ (tedy po česku – Rozděl a panuj), se zmodernizovalo do „dotuj a panuj“ a nepochybují o tom, že tento bonmot se dostane do učebnic budoucích generací ekonomů a národohospodářů.

Zkrátka, dotace se staly fenoménem naší doby a lákadlem pro všechny odvážné lidské zdroje „sáhnout“ si na laciné peníze i za cenu: nejdřív ti daněmi zdroje odeberu a pak výhercům oné dotační loterie s nějakými úředníky na krku vrátím. (Mimo chodem, zde bych rád upozornil na článek k dotacím v minulém čísle TEMA.)

Pane Zahradníku, jste uznávaný ekonom a z Vašeho profesního profilu je známé, že se pohybujete i ve sféře dotací. Mohl byste s obrovskou mírou objektivitě zhodnotit tento systém ze všech úhlů pohledu a dopadů, včetně vize, co bude až nebude – tedy dotace?

Ing. Rudolf Jung

Vážený pane předsedo Jungu, děkuji Vám především za kompliment, který zazněl v otázce, a za otázku samou. Dotace určitě představují nástroj, který není tržní, byť se objevují snahy naroubovat jim určité tržní vlastnosti. Zřejmě se shodneme na tom, že v našem pestrém světě existují problémy, jejichž řešení nelze řešit trhem, problémy, kde existuje určitý veřejný zájem (sociální, elementární vzdělávání, infrastruktura, samozřejmě všechny odstíny zajištění bezpečnosti a obrany, plošná kvalita životního prostředí, ve značné míře též zdravotnictví apod., kde platí jiná pravidla než tržní). Vedle toho jsou oblasti, kde v dominantně tržním prostředí tržní mechanismus selhává (ať už na nabídkové či poptávkové straně). Pro tyto účely je dotační (či řekněme přerozdělovací) řešení odůvodněné; neřešení těchto problémů by vedlo k jejich prohlubování a dotčené subjekty jsou ekonomicky slabé na to, aby toto řešení mohly profinancovat. Jeho odůvodněnost je nadto zesílena tím, že dotační mechanismy využívají i všechny země okolo; jejich zrušení by muselo být založeno na jejich mezinárodním zrušení (což by oslabovalo řešení problémových oblastí, pro které lze jejich existenci odůvodnit; zvláštním tématem je pak politická průchodnost tohoto kroku, která se blíží nule).

Domnívám se, že rozsah dotací se přeceňuje a jejich zneužívání, ba podvodné jednání spojené s jejich existencí, vyplývá spíše ze špatných lidských vlastností než z dotací samých. Uvedme si pár čísel. Čistý rozsah dotací EU u nás se pohybuje někde okolo 1,5 % našeho HDP (když k tomu připočteme dotace národní, zřejmě se celkem nedostaneme výše než někde k 5 % HDP); řekli jsme, že v některých segmentech jsou odůvodněné (jak jinak by se řešily nerovnosti?); pochybnosti můžeme mít u dotací do podnikatelského sektoru – ty činí ze zdrojů EU maximálně 0,5 % HDP (míra investic u nás je přes 25 % HDP). Opravdu je možné se domnívat, že peněžní objem v rozsahu 0,5 % může destruovat, narušovat, zkreslovat tržní segment v rozsahu větším než 25 %, kde většina zdrojů je prokazatelně soukromá?

Domnívám se tedy, že koncept (pojem) dotační ekonomiky je chiméra, resp., že pokrývá oblast, která je s ohledem na celkový ekonomický výkon

velmi marginální. Že zkrátka o dotační ekonomice se daleko více a nahlas mluví než jaký skutečný problém představuje. To však nic nemění na tom, že způsob využívání dotací může být v některých případech (a vzhledem k tomu, že jsou dotačně podporovány desítky či stovky tisíc projektů, nemusí se jednat o vzácný a neobvyklý jev) neefektivní, špatný, podvodný, ba zločinný. Problémy s nastavením dotačních mechanismů mohou být mnohočetné: od špatného, složitého, netransparentního nastavení podmínek, přes nedostatečnou kontrolu, podporu věcí, které jsou k ničemu, až k vytváření prostředí, lákající zločince a podvodníky, kteří si v dotační spleti vytvářejí svoji "businessovou" příležitost. Vůbec proto nepopírám, že neexistují příklady, které uvádíte. Hodně též záleží na zdravém selském rozumu úředníků, kteří se žadateli přicházejí do styku, na hodnotitelích i na tvůrcích výzev, aby do nich nevnašeli absurdní požadavky. Nicméně i k tomu mohu dodat to, že jsou země, kde ke zneužívání dotací nedochází, natož k podvodům. Chci tím říci, že sama dotace není zločinný nástroj; ten z ní udělá člověk, který má zločinné sklony a choutky.

Lacinost peněz obsažených v dotacích má svůj důvod: má to být nástroj podpory, který buď pomůže v podobě poptávkového stimulu či nastavení opatření na nabídkové straně (investice, reforma) tak, aby systém fungoval. Z mého pohledu by měla být jednorázová, startovací, nikoliv opakovaná a tedy návyková. Ale to jsem již zpět u jejich správného nastavení. Roli dotací mají pozvolna přebírat návratné finanční nástroje. Nebojme se jich s vírou, že jejich větší rozšíření nepomůže eliminovat některé nežádoucí projevy, které jsou se špatným nastavením dotačního systému spojeny.

Srdečně zdraví

Ing. Petr Zahradník, MSc.

Redakční poznámka s příběhem:

O dotacích by se dalo jistě diskutovat a po aktuálních zkušenostech s MPSV v naší OHK do budoucna pečlivě zvážíme, zda se do dotačních dobrodružství budeme vůbec pouštět. Jedna věc jsou trojčlenková procenta, po kterých mimochodem voláme v energetice, ale procento z velkého čísla rozporované do tisíce drobných projektů nabízí pohled jiný.

Pro ilustraci nabízíme jeden ověřený příběh jedné, raději nejmenované chráněné dílny. Redakce TEMA.

Naše Státem chráněná dílna se v letech 2017–2019 zúčastnila programu, který byl dotovaný a jenž měl za účel dostat do práce lidi, kteří dlouhodobě nebyli v trvalém pracovním procesu. Žřizovatelem dotačního programu bylo MPSV. Celkem se u nás povedlo dostat do práce 9 lidí. U většiny, prakticky u všech, byly nejruznější překážky na to, aby mohli být zaměstnání někde v dílně, natož u běžícího pásu. Problémy u většiny z nich jsme řešili celkem dobře, nejvíce problémů nám nadělal mladý člověk, muž do 40 let. Ten si dovedl vyvpomenout 100 + 1 příhod, proč zrovna dnes nemohl do práce. A jeho absence sladit s jeho světlými chvilkami, kdy byl ochoten si nadělat absence po sobotách či odpolednech ve všední dny, nám daly také pořádně zabrat... Často víc nám, organizátorům jeho práce než jemu samotnému. Samostatný příběh byla Romka, která pracovala někde v hospodě jako pomocná síla. Patrně tam ani nebyla hlášená, to ale nevím jistě. Protože ale patřila do kategorie slušných, tak když zde zavládl covid a hospody musely zavřít provoz, vypadalo to, že tato paní nebude mít na nájem. Nabídl jsem jí tedy u nás zaměstnání. První den uklidila kancelářské prostory a druhý den, když se

rozpovídala, jak si sama doma maluje byt, svolila, že vymaluje šatnu. A také ten den jsem jí dovezl vše potřebné k malování. Třetí den ale už do práce nenastoupila a poslala marodní lístek. Marodila 3 měsíce. Prvních 14 dní jsem jí musel platit ze svého. Toto se událo poměrně hodně rychle, a to ještě ke konci měsíce, ještě, než k nám dorazila zpráva o jejím marodění. Proto ekonomka ani nestačila zaregistrovat, že této pracovníci bylo doručeno oznámení o ukončení pracovního poměru. Proto ji neúmyslně zařadila do seznamu těch, kteří mají nárok na dotaci. Celkem to bylo 3 860 Kč, které jsme nárokovali na dotaci. Hned jsme však na naši chybu přišli, a tak jsme tuto dotaci během několika dní nového měsíce vrátili. Vše tedy bylo věcně v pořádku, žádná škoda nevznikla. **Až do letošního března, tedy března 2025,** kdy se ozval útvar kontroly Ministerstva práce a „sociálních“ věci.

Jeho pracovníci předali výsledek kontroly Policii ČR a ta nám po počátečním výslechu sdělila, že existuje **podezření** na neoprávněné obohacení, a to ve výši 401 tis Kč. A protože máme v ČR dva účty, zablokovali nám banky na pokyn PČR oba účty, každý na 401 tis Kč. Téměř půl roku jsme oficiálně nemohli nejen nakládat s penězi na těchto účtech, ale navíc nám banka vypověděla kontokorent. Po téměř dalším půlroce jsme ale dostali od soudu rozsudek, kde je nám sděleno, že všechna obvinění **se neodvolatelně ruší a že jsem neodvolatelně nevinný.**

Banky nám sice uvolnily účty a mohli jsme zase k platbám využívat oficiální bankovní služby. Nikdo se nám ale za nic neomluvil a Raiffeisenbank nám neobnovila kontokorent. A to jsme měli těsně před touto kauzou v bance 6 let úvěr, kdy jsme se ani jednou ani o jeden den nezpозdili se

splátkou. A FIO banka, která nám dříve kontokorent neposkytovala, tuto službu odmítá poskytnout. A obě banky přitom dostaly osvobozující rozsudek od nás... Proč tedy ten osvobozující rozsudek od státní mašinerie, když se tato mašinerie klidně dívá na to, jak jsme (ale spíše naši klienti) trestáni za něco, co jsme neprovedli? Státní aparát tuto závalu v našem firemním životě způsobil, ale odstranit závalu nechce, to ho nezajímá. Opravdu „unikátní“ vztah a pomoc chráněným dílnám, které přebírají od státu péči o invalidní spoluobčany a s ní velmi často zastupují i psychoanalytiku a psychoterapeuty, kdy iniciátorem je „sociální ministerstvo“. A to proto, že invalidní lidé se se svými zdravotními postižením musejí vypořádat v okamžicích, na které nebyli zvyklí – více návštěv u lékaře, jejich životní zasazení ve společnosti od nich očekává stejné výkonnosti jako když byli zdraví a oni najednou nezvládají všechny problémy řešit jako dříve.

Z těchto důvodů a mnoha dalších majitelé chráněnek řeší to, co jinde majitelé firem, kde zaměstnávají zdravé spoluobčany, nikdy řešit nemusí. Už při prvním nástupu do práce – a často zcela odlišné práce, než byli zvyklí – se tito nadřízení seznamují, co ten, který uchazeč o místo zvládne a co ne. Ani oni postižení často nevědí, zda můžou novou práci vůbec zvládnout. A samozřejmě se najdou i tací, kteří mají objektivní důvody, proč nemůžou chodit do práce a hledají práci, kterou by vykonávali doma.

Tím jeden z příběhů dotační mánie **snad** končí a naše chráněná dílna (ovšem je otázkou před kým a čím) bude moci dále pro potřebné fungovat.

Majitel chráněné dílny v ČR

Školní psychologové se stávají součástí vzdělávacího procesu

Začnu trochu z historie – v České republice se pozice školního psychologa začala systematicky objevovat až v 90. letech 20. století, po pádu komunismu. V 70. a 80. letech již existovaly pedagogicko-psychologické poradny, ve kterých působili psychologové. Psycholog ve škole, tedy školní psycholog, ale nebyl.

MUDr. Alena Dernerová

Po roce 2000 se funkce školního psychologa stávala součástí školních poradenských pracovišť. V současné době jsou školní psychologové v podstatě na každé škole. Mnohdy se však jedná o sdíleného školního psychologa, který působí na vícero školách.

V době první republiky, ale i v době před Sametovou revolucí nebyl školní psycholog potřeba, protože školy měly pevně stanovené osnovy, jasný školní řád, byla úcta k učitelům ze strany jak dětí, tak rodičů. Rodiče uměli vychovávat své děti. Hodně se četlo. Mladí lidé spolu komunikovali a rozhodně více sportovali s rozvíjením všech tělesných dovedností. Děti si v každé volné chvíli hrály venku.

Doba se však výrazně změnila. Ve své ordinaci často s úžasem zjišťuji, že mladí rodiče neví, jak vychovávat své děti, které nemají pak žádné mantinely. Chytré telefony odřízly děti od přírody a nejvíce času tráví doma na sociálních sítích. Nejvíce zranitelní jsou adolescenti, protože jsou emocionálněji, navzájem se srovnávají a jsou náchylnější k nudě, špatně snášejí stresy, které řeší neadekvátně, někdy i šikanou.

K tomu velmi přispívají celospolečenské vlivy, a to zahlcování negativními emočně nabitými informacemi z médií, často se pojícími s obrazy brutálního násilí. Tak lze vyvolat ztrátu důvěry v budoucnost. Sociální sítě dále přispívají ke zvýšenému srovnávání s nějakými idoly, které nelze dosáhnout. Význam rodiny je relativizován, generace se mezi sebou vzdalují, není úcta k rodičům, starším lidem a často ani učitelům, což platí jak pro žáky, tak pro jejich rodiče! Výměna informací je tak zrychlená, že se děti nestačí ukotvit v určité jistotě a je málo prostoru pro rozhodování v širších souvislostech a v dlouhodobé perspektivě, děti uvažují v krátkodobém horizontu a zjednodušeně, přijímají zkratky a nálepky jako fakt.

Velmi závažná je změna postoje k tělesné integritě i k pohlaví. Obrovský nárůst poruchy pohlavní identity za posledních 10 let o 849 % a to zejména u dívek, kde toto činilo neuvěřitelných +1280 %, je dán nikoli biologickou potřebou, ale psychosociálními vlivy, na kterých se výrazně podílí společnost.

Dále je alarmující obrovský nárůst sebepoškozování a sebevražedných pokusů, někdy bohužel dokonaných. Mladí lidé nejsou schopni efektivně regulovat emoce a jejich emoční reakce jsou nepřiměřené povaze podnětu. Z toho plynou

úzkostné stavy a deprese. Dívky jsou postiženy asi 2x častěji než chlapci.

Příčiny problémů ve školách jsou tedy velmi komplexní. Kromě zmíněných celospolečenských vlivů je to samozřejmě digitalizace a sítě, které jsou naprogramovány tak, aby vyvolávaly v dětech závislosti s následnými problémy sociálními, nevyspáním, obezitou. Děti mají poruchu soustředění, což se může projevit v nyní tak časté a, myslím i zneužívané diagnóze ADHD. Kromě toho jako problém vidím zavedení plošné inkluze do škol, kde vedle normálních dětí jsou i děti s mentálním hendikepem až do IQ 69, kdy ještě mohou být zařazeny do normálního vyučování.

Tyto děti samozřejmě nezvládají výuku, potřebují asistenty a atmosféra ve třídě tak není tvořivá. Lepší model bych viděla buď ve speciálních školách, nebo alespoň vytvoření speciálních tříd na základních školách. Děti s psychickým hendikepem by se tak naučily číst, psát a počítat a byly by směřovány k nějaké jiné řemeslné dovednosti, jak tomu bylo v dobách minulých.

Zdůrazňuji, že se nejedná o děti s fyzickým hendikepem a s normální mentální kapacitou, protože tyto naopak mohou vytvářet v ostatních dětech pozitivní sociální pouto a citění k těm, kteří mají nějaký fyzický problém.

Ještě podtrhuji absolutní nedostatek vyhledávání vysoce nadaných dětí (daří se objevit cca 10 %), kterým by se měla věnovat pozornost pedagogů, protože právě tyto děti nás budou výhledově živit.

Z mého poněkud obšírnějšího úvodu pak vyplývá, proč mají školní psychologové v současnosti své místo. Jejich práci jim nezávidím.

MUDr. Alena Dernerová

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Úřad práce ČR

PORADENSTVÍ PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Hledáte práci?

Poradce Úřadu práce ČR vám pomůže:

- Hledat práci, nebo pomoci vybrat zaměstnání podle vašich možností a schopností.
- Najít vhodný rekvalifikační kurz.
- Sepsat životopis, motivační dopis a připravit se na pracovní pohovor.
- Získat přehled o poskytovatelích sociálních služeb a dalších organizací, které vám mohou pomoci.
- Orientovat se v systému příspěvků a dávek pro osoby se zdravotním postižením (např. příspěvek na péči, průkaz OZP, příspěvek na mobilitu a na zvláštní pomůcku).

**Pojďme společně
hledat dobré
zaměstnavatele,
kteří nabízejí
poctivou práci
za férových
podmínek.**

Volejte nebo napište svému poradci:

Edita Kneiflová

tř. Budovatelů 1989, 434 01 Most

Telefon: 950 137 497

Email: edita.kneiflova@uradprace.cz

Téma „TEMA“ podle Jochmana

Lidské zdroje jsou naším největším aktivem

Ing. František Jochman

Zní to hezky a všichni souhlasíme, ale... V pondělí ráno, když řešíte, že Karel z logistiky zaspal, účetní Maruška hrozí výpovědí kvůli zimě od klimatizace a Ivča z recepce se na zákazníky ka-boní, protože jí holky ze sekretariátu nepřidaly do whatsappové skupiny, tak to moc jako „bohatství“ nepůsobí. Spíš jako starost.

Co říká křišťálová koule českého byznysu?

Zapomeňte ale na starosti a pocity, a podívejme se na tvrdá data. Hospodářská komora ČR se

zeptala 450 firem, čeho se nejvíce bojí v roce 2026. Výsledek? Největší strašák má dvě nohy a pracovní smlouvu.

Podnikatelé identifikovali tři hlavní překážky, které jim brání v rozletu:

1. Vysoké náklady na pracovní sílu (obává se jich 58 % firem).
2. Nedostatek kvalifikovaných lidí (děsí 51,1 % firem).
3. Byrokracie a papírování (otravuje 47,6 %).

Firmy chtějí růst a inovovat, ale narážejí na to, že „**nejsou lidi**“. A není to jen problém „velkých korporátů“. Nedostatek lidí hlásí firmy napříč všemi obory. Nejhuře je na tom stavebnictví, kde chybějící ruce řeší drtivých 70,9 % firem. Problémy má ale i zpracovatelský průmysl a čím dál častěji i obchod a služby. Největší tlak cítí střední a velké firmy, které marně shánějí techniky a lidi do výroby.

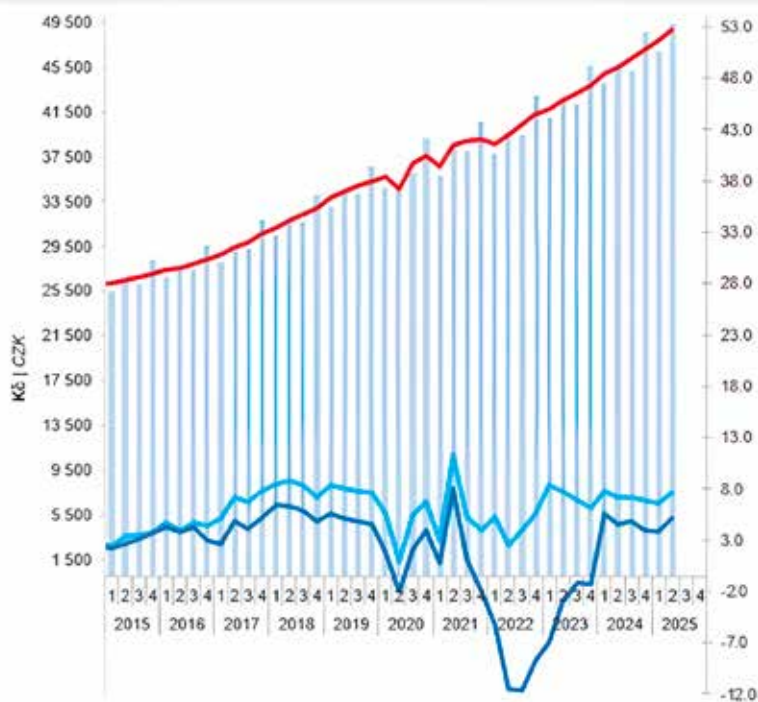
Proč je váš tým cennější než nejnovější hardware a software?

Aktivní populace v ČR se každoročně zmenšuje zhruba o **40 000 osob** a tento trend bude pokračovat, takže platí jednoduchá ekonomická poučka: **Co je vzácné, to je drahé**. To vidíme na grafu vývoje průměrné měsíční mzdy a vývoj bude v tomto trendu určitě pokračovat.

Technologie si koupí i Vaše konkurence. Představte si, že Vám přes noc shoří serverovna. Starost, pár probdělých nocí, nějaký úvěr, nový hardware... a za chvíli jedete dál. Ale sehraný tým? Ten na trhu nekoupíte, protože tam nikdo volný není. Teď si představte, že Vám „shoří“ klíčový tým: odejde obchodník, který drží 30 % obratu, technolog, který jediný rozumí stroji, nebo účetní, která hlídá cashflow líp než Vy. To už není jen problém IT – to je problém celé firmy a její budoucnosti.

Průměrná měsíční mzda – čtvrtletní údaje (absolutní hodnoty a meziroční změny)

Česká republika: království jistot a nedostatku

U nás je situace specifická. Trh práce je „zamrzlý“ a nefunkční. Prezident Hospodářské komory, Zdeněk Jazýček, varuje, že bez propojení vzdělávání, trhu práce a migrační politiky se naše ekonomika nepohne. V ČR si ceníme loajality, ale mladá generace už přebírá západní model. Pokud je práce nebude bavit, odejdou. Nemusíte stavět v kanceláři tobogán. Stačí pár principů, které v době nedostatku lidí fungují jako magnet:

- Autonomie místo mikromanagementu (ten velmi dobře známe např. z politiky): Nic nezabíjí talent rychleji než šéf, který kontroluje každou čárku. Dejme lidem cíl a nechte je najít cestu.
- Vzdělávání není benefit, ale nutnost: Podnikatelé volají po reformě vzdělávání a efektivnějších rekvalifikacích. Nečekejme na stát, vzdělávejme si lidi sami. Richard Branson to řekl nejlíp: „**Vyškolete lidi tak dobře, aby mohli odejít. Ale chovejte se k nim tak dobře, aby nechtěli.**“

Svět vs. český rybníček

Zatímco my řešíme, že „nejsou lidi“, svět řeší, jak z těch, co jsou, dostat maximum. V Silicon Valley je běžné, že se o talenty pere krví i zlatem. Očekává se extrémní výkon, ale výměnou například za podíly ve firmě. Zaměstnanec se tu cítí jako spolumajitel.

Neříkám, že máme okopírovat všechno ze zahraničí. Česká firma není holandská agentura u romantického kanálu, ale když u nás podnikatelé říkají, že největší překážkou v roce 2026 bude nedostatek kvalifikovaných lidí, je docela logické podívat se, jak s lidmi pracují ti, kteří jich mají dost a umí je udržet.

V řadě západních zemí (Nizozemsko, Skandinávie, ale i část firem v Německu nebo UK) se stalo standardem:

- flexibilita (částečné úvazky, home office tam, kde to dává smysl),
- důraz na leadership – vedoucí jsou spíš trenéři než kontrolóři,
- rozvoj lidí jako běžná součást práce, ne „odměna pro vyvolené“,
- otevřená komunikace o výsledcích firmy a o tom, jak se lidé na těch výsledcích podílejí.

AI místo lidí?

Tak úplně ne. Sice, až se zítra projdete po svém království, dost možná se díváte na ohrožené druhy. Ten junior, co už týden smolí ‚kreativní‘ newsletter? Toho ChatGPT sfoukne za tři vteřiny, a ještě k tomu přidá sonet. Ta armáda účetních, co přepisuje doklady do Excelu, asistenti,

analytici a všichni ti, kteří ve firmě klikají na „zpracovat“ rychleji, než kafe proteče skrz filtr? Ti už jsou prakticky digitální historií. Kdo se ale může zlomyslně usmívat, je údržbář Franta, protože AI sice umí vygenerovat Picassa, ale ucpaný záchod ve třetím patře zatím bez rukou neprotáhne, neumí ani vylézt po žebříku a nadávat na předchozího „odborníka“. Stejně tak je v bezpečí Vaše ‚krizová manažerka‘ = asistentka, která dokáže s úsměvem uchlácholit i tygra. A Vy? Vy jste úplně v klidu. Umělá inteligence totiž není hloupá, dobrovolně si na krk žaludeční vředy, odpovědnost za úvěry a riziko pokut rozhodně nevezme, to je jen a jen na Vás.

Ať se ráno zase vracejí rádi

Každý den Vám z firmy odchází domů to nejceněnější, co máte, Vaši lidé. Buď se k Vám druhý den vracejí proto, že chtějí, baví je to, a vidí v tom smysl, anebo proto, že se jim zatím nechce aktualizovat životopis. Vaše největší bohatství má dvě nohy, dvě ruce a jednu hlavu. A v roce 2026 bude mít toto bohatství cenu zlata.

S úctou

Ing. František Jochman

Mgr. Michal Soukup

Rok invazních dřevin

Trávení volného času je velmi důležitou složkou osobního rozvoje i psychohygieny. Když se na to jde správně, tak je to obohacující – člověk pozná něco nového a zároveň může takzvaně vypnout. Skvěle to vyvažuje rychlost, s níž se dnešní svět ubírá do budoucnosti. S trochou nadsázky bychom totiž mohli říci, že čas ubíhá tak rychle, až to vypadá, že kolikrát zítra již znamená včera. Ale možná je to jen můj pouhý dojem, když už si pomáhám citováním Julia Fučíka, který podobně viděl běh času v Sovětském svazu na počátku třicátých let dvacátého století.

Nevěřím na novoroční předsevzetí, přesto jsem si letos v lednu tak nějak vnitřně uložil, že je třeba k volnému času přistoupit aktivněji. A tak jsem si pořídil nové jízdní kolo. Při koupi jsem měl jedinou

Fractum est factum

CO SE STALO, TO SE STALO

(ovšem s ohledem na realitu velmi praktickou) podmínku – aby mělo zvýšenou nosnost. Po celý rok 2025 jsem pak (téměř vždy v doprovodu dámy) pravidelně vyjížděl na cesty po Mostecku a Teplicku. Kromě všech výsypek, okolí hnědouhelných velkolomů a turistických tras nezůstaly stranou ani Krušné Hory a obzvláštní pozornost jsme věnovali mosteckému Ressleru, na jehož úpatí nyní žijeme. Jízda na terénním kole má tu ohromnou výhodu, že člověku snadno a rychle umožní dosáhnout až středně náročný terén. Za vyloženě nedostupné mohu považovat jen souvislé houštiny, které jsou obtížně prostupné i pěšky. Mimochodem jich není málo.

O tom, že severočeská krajina nedostává zdaleka takovou péči, jakou by potřebovala, už jsem na stránkách TEMA psal. A i nyní sleduji a dokumentuji všechny detaily, jimž přikládám nějaký význam. Hlavou mi při tom neustále zní rady a podněty, kterými mě v průběhu dlouholeté spolupráce a během stovek společných rozhovorů poctil letošní jubilant Stanislav Štýs.

Rok 2025 už od počátku byl poněkud zvláštní. Statisticky, co se týče teploty a srážek, nepochybně nevybočil z letitého trendu. Avšak pocitově bylo až příliš často „pod mrakem“ a větrno, přišlo anebo nebylo obzvláštní teplo. Ani na plážích u místních jezer nebylo tolik příležitostí „nachytat bronz“, jako v jiných letech. A snad právě tyto charakteristiky měly vliv na jev, který jsem v uplynulých letech nevnímal tak intenzivně – totiž rozvoj porostů invazních dřevin, zvláště pak akátů. Jejich letošní přírůsty byly enormní. Náletové akáty se v nebyvalé

míře objevily jak na místech, kde předtím byl volný terén, tak i v místech loňských prořezů. Pro příklad uvádím snímek z oblasti pod Ressleru, kde za čtyři měsíce na šesti malých pařezcích vyrostly šlahouny do výše tří metrů a šíře metrů pěti. To je nějaká hmota.

Podobně to však bylo i podél železničních kolejí a silnic, na okrajích bývalých výsypek a také na volných travnatých plochách ve městech, na vsích i mimo ně. Zkrátka plnohodnotná, nezastavitelná, invaze.

Trnovník akát však do evropské krajiny nepatří, neb jeho domovinou je severní Amerika. K nám se dostal až v průběhu 17. století jako okrasná dřevina. A nyní, po čtyřech staletích, dobývá pozici za pozicí, v čemž mu výrazně pomáhá i schopnost zakyselo-ovat půdu a činit ji tak nepřívětivou pro domácí dřeviny, s výjimkou bezu černého. Zároveň silně vymazuje. Chová se tak trochu jako drak v jedné pohádce – useknete mu jednu hlavu a narostou mu místo toho dvě. Někteří přírodovědci už kvůli tomu bijí na poplach a já se jim vlastně ani nedivím. Akáty totiž mají potenciál doslova zadusit část zdejší přirozené flóry. A tak vznikají různé projekty na utlumení této invaze. „Usekni si svůj akát“ by se mohlo říci. Jeho dřevo má vysokou výhřevnost, takže v nacházející zimě to není docela „od věci“.

S přáním všeho dobrého

Mostecký patriot Mgr. Michal Soukup
vedoucí Útvaru odborných činností
a náměstek ředitele
Muzeum hlavního města Prahy

Oblast pod Ressleru

Z MOSTECKÉHO DIVADLA

se na téma „TEMA“ dívá jeho ředitel, Filip Nuckolls

Motto:

**„My chceme jen dobro,
proto je dobro jen to, co chceme my.“
(Příručka praktického popeláře;
ex Petr Stančík – Zasněžení temnotou)**

Dny jsou proklatě krátké, od rána do noci vyplněné mlhou, listy opadalo a zdánlivě beze smyslu už jen hnije a rozčiluje chodce na kluzkých chodnících. Do léta daleko. I do optimistické duše se vkrádají vážnější myšlenky. Za tmy se vstává, za tmy se chodí z práce a domácí zdravotní pojišťovny se stále úspěšně brání nápadu, že by proplácením nákladů motivovaly dělníky k odletu do sluncem požehnanějších krajů. Co si pak počít z volným časem?

Máme štěstí, že žijeme v době streamovací, která vymýtila ten archaicky zpátečnický rituál zatrhávání pořadů v přehledu nabídky televizních nebo rozhlasových stanic. Za pár korun je možné si navolit ideální vysílání a sbohem nudo. A i když nápadů, co si večer pustit je poskrovnu, jsou zde nabídky rozličných algoritmů, které pracují nehlukně, neviditelně a přesně vědí, na co má každý chuť. Ale co dělat, pokud jsou už oči unavené sledováním obrazovky a mysl už nedokáže pobrat po nesčetněkrát variovanou zápletku čísi dramatické produkce? Stačí sáhnout po telefonu, tabletu, příručím počítači a na sociálních sítích se propojit se stejně smýšlející bublinou a utvrdit se v pohledu na svět, ve svém názoru na jakousi prkotinu nebo globální problém. Že zrovna nikdo ze známých neznámých není v online prostředí? Nevadí, algoritmus navrhne zástup podobných z celého světa. Chatboty řízené umělou inteligencí zaskočí za všechny známé, a navíc mají nastavení, kdy na vás budou neustále milí a jejich reakce na vaše čím dál víc ztřeštěné nápady očekávatelně korektní a přesně podle vašeho gusta. Nu, každému, co jeho jest.

Kdyby mi někdo na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století při každotýdenním frustrovaném prohlížení časopisů s televizními programy a věčném přetáčení magnetofonových kazet tužkou zvěstoval dnešní svět zábavy a komunikace, asi by mi z toho mnohaletého čekání puklo rozčilením srdce. Nicméně až dnes dokážu ocenit, kolik televizních a rádiových pořadů jsme museli vytrpět, a i když jsem při nich umíral nudou (a vlastně tolik ne, laťka nudy byla tehdy velmi velmi nízká), přesto se z nich do hlavy pár smítek vrylo. Kolik hovorů jsem u nás na horské vesnici vyslechnul v místní hospodě, které bych nejradyji nikdy nevyslechl, ale do teď jsou pro moji práci jakousi inspirací. Jo, byla to děsivá doba bez algoritmů, ale díky ní vím, že moji sousedé, i když nesdílejí stejné hodnoty jako já, přesto mají stejné právo na existenci a sny jako já, a i když nejsou členy mé bubliny, přece jen nejsou zlí nebo na hranici mentální demence. Bohužel při všem svém optimismu si nejsem jistý, jestli generace, které vyrostly v digitálním světě toto vidí podobně.

MgA. Filip Nuckolls

Do divadel, kin a hudebních klubů již doba digitální dorazila na plné pecky. Nejde ani tak o věčné se propagování na sociálních sítích, které zabírá hodně času a tvořivých sil, jde o jiné nastavení očekávání diváků, které zůstávalo po mnoho desetiletí stejné, že kultura je dialogem, sic ne vždy dobrým, záživným, zábavným nebo dobře udělaným. Po desetiletí se chodilo do divadel se nechat oslovovat příběhem, pohledem na známé příběhy, hereckou interpretací skutečnosti. Dnes se chodí do divadel nechat se pobavit. Zábava je ryze subjektivní pojem, zábava je to, co já považuji za zábavné, předvedte mi to, co chci vidět a pokud ne, sednu do auta a za pár minut s nevelkým úsilím nebo náklady se přesunu tam, kde mi toto naservírují. Je to začarovaný kruh. Kulturní zařízení potřebují vykazovat návštěvnost jak pro záchranu svých provozních rozpočtů, tak pro zachování smyslu své existence z pohledu zřizovatele. A tak stále dokola opakují stejný formát inscenací lišící se od sebe jak vejce od vejce a potenciál kreativních zaměstnanců zůstává zakrnělý, místo kreativity nastupuje rutina. Mnoho lidí v kultuře, kterým je teď mezi čtyřiceti a šedesáti cítí to stejné, co já: jako mladí jsme šli „dělat umění“, teď jsme součástí „šoubyznyusu“. Kulturu nečeká v dalších letech nic moc dobrého, připravujeme se již dnes, dobrou noc naše sny o svobodném povolání. Svět je vpřed poháněn konflikty. Nemusejí být nutně krvavé, agresivní ani arogantní. Úžasný příběh, kterým již přes dvě století žijí Spojené státy americké je výsledkem mnoha názorových a kulturních proudů, které do sebe neustále narážejí, čímž vzniká energie o síle jaderné exploze – pravda, někdy je z toho i občanská válka nebo krvavé nepokoje – pohánějící celý ten nesourodý kolos neustále raketově vpřed. O takové dynamice si může Evropa nechat zdát, o takové možnosti konfliktu si zase může nechat zdát Asie. Společnost, ve které

většina tráví svůj volný čas pod diktátem algoritmů, bez vlastní vůle, nutně musí vést k zásadnímu potlačení jak kvality konfliktů, tak k jejich počtu a následnému pozastavení vlastní životní energie. Uzavření se před okolím do umělých světů, jakkoli obrovsky lákavou variantou stravení vlastního života může být, nepředstavuje nikdy nic dobrého. Zkušenosti jsou přímo úměrné počtu prožitých nekomfortních situací, diskusí a konfliktů. Ve světě algoritmů není prostor pro sdílenou kulturu, pro upřímný pohled na svět. Nutně musí být odmítnut. Digitální generace si umí perfektně říci o finanční ohodnocení, o hodinový rozsah své práce, přesvědčena, že už všechno zná a umí a běda, kdo jí bude tvrdit něco jiného, ten dostane „ban“. Místo diskuze nesmlouvavý střet ideologií.

Nesmrtelný dik tomu, kdo v nejtemnější části roku vymyslel tu báječnou oslavu naděje a nového života – jedno, jestli Slunovrat nebo Vánoce. Jejich poselstvím je, že každá tma nutně explikuje světlo, že v každém smutku je již přítomná radost. A tak jako máme naději, že všem globálním krizím navzdory slunce stejně opět vyjde, tak máme naději, že již dnes roste generace, která popře své rodiče a bude si cenit dokonalou nedokonalost člověka nad nedokonalou dokonalostí nelidských algoritmů a umělých inteligencí.

Krásné prosincové svátky všem, ať jste jakéhokoli vyznání! Zůstávejte stále svojsky svi! Svět je díky vám – přeže všechno – nejlepším místem pro život, a za to vám mockrát děkuji. Přeji vám krásný, báječný a rozumně konfliktní rok 2026.

MgA. Filip Nuckolls
jednatel, umělecký ředitel
Městské divadlo v Mostě

DTS Vrbenský, a. s.

O SPOLEČNOSTI

Společnost DTS Vrbenský, a. s. byla založena v roce 1995 vyčleněním z bývalé těžební skupiny Mostecká uhelná, a. s. Od vzniku společnosti byly dominantními činnostmi provádění zemních prací, provozování nákladní a speciální autodopravy a provádění stavebních prací.

Činnost společnosti byla z naprosté většiny orientována na provádění prací v lokalitách hnědouhelných lomů.

Za dobu své činnosti v uhelných lomech získala společnost jedinečné zkušenosti a reference v oblasti rekultivaci, sanaci a přesunů hmot v objemu řádu milionů m³.

Ve společnosti je uplatněn integrovaný systém řízení jakosti dle norem ISO 9001, 14001 a 18001, jehož konformita je pravidelně ověřována. Činnost společnosti DTS Vrbenský, a. s. je založena na poskytování spolehlivých a kvalitních služeb pro naše zákazníky.

V roce 2012 stávající vlastník Mostecká uhelná, a. s. vyčlenil ze společnosti část majetku a techniky potřebné pro činnost uhelných lomů a formou prodeje části podniku vybrané kapacity převedl do své společnosti Czech Coal Power, s. r. o.

Společnost DTS Vrbenský pak byla nabídnuta k prodeji. Vítězem soutěže na prodej 100% podílu se stala společnost Sky Consulting s.r.o.

Pod vedením nového vlastníka dochází k dalšímu rozvoji společnosti a významnému rozšíření portfolia poskytovaných služeb.

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

POSKYTOVANÉ SLUŽBY

ZEMNÍ PRÁCE

Společnost je vybavena technikou pro provádění zemních prací jakéhokoli rozsahu s převahou strojů pro velké stavební zakázky. Strojový park zahrnuje pásové dozery o hmotnosti do 50 tun, širokou škálu rypadel od minirypadel až po rypadla o hmotnosti 35 tun, kolová rypadla, nakladače a traktorbagry.

DOPRAVA

Provádíme přepravu veškerých materiálů se zaměřením na sypké hmoty – zeminy, písky, kamenivo. Přepravu provádíme jak po pevných komunikacích, tak v terénu. Skupina nákladních vozidel Volvo je jednou z největších v republice. K dispozici máme šesti a osmi kolová vozidla značky Volvo včetně souprav, valníků a tahačů. Pro přepravu v terénu máme k dispozici dempy Komatsu a dempy Tatra.

SPECIÁLNÍ TECHNIKA

V tomto segmentu dominují autojeřáby o nosnosti od 8 do 50 t, cisterny pro přepravu PHM, kropicí vozy, zametací vozidla a vysokozdvizné plošiny.

SERVIS

Provozujeme kompletně vybavenou servisní dílnu pro opravy zemních strojů, nákladních a osobních automobilů. Součástí dílny je pneuservis, kde je možno provádět výměny a opravy pneumatik od osobních automobilů až po pneumatiky pro nákladní dempy, jejichž hmotnost přesahuje 100 kg.

RECYKLACE

Poměrně novou činností je provádění recyklace stavebních materiálů a zemin pro další použití zejména ve stavebnictví. Zde dominuje drtič a třídič Sandvik QJ 341. Kombinace těchto dvou zařízení má kapacitu zpracovat a přetřídit až 400 tun/hod.

PRODEJ SYPKÝCH HMOT

Nově rozvíjenou činností je prodej sypkých hmot. V rámci vlastního areálu byl vybudován systém dep pro skladování štěrků, písků a uhlí včetně autováhy. Nabízíme kompletní sortiment tříděného kameniva, betonový recyklát, stavební a zásypový písek. Komodity jsou dodávány jak stavebním společnostem, tak malospotřebitelům.

VÝROBA LEGO KOSTEK

V roce 2023 jsme zahájili výrobu betonových legokostek, primárně pro vlastní potřebu pro výstavbu skladovacích dep sypkých hmot. V současné době lego kostky vyrábíme za účelem prodeje.

UBYTOVACÍ A HOSTINSKÁ ČINNOST

V nově zrekonstruovaném objektu v našem areálu nabízíme ubytovací služby, které jsou využívány zejména zaměstnanci společností, které v okolí provádějí např. stavební a montážní práce. Současně pro řídicí management těchto společností nabízíme k pronájmu kancelářské prostory s komplexním zázemím. V areálu je provozována jídelna, která slouží jak pro vlastní zaměstnance, tak pro zaměstnance, kteří jsou zde ubytováni nebo pro příchozí strávníky.

Na rovinu, aneb jak to skutečně je!

Třikrát a jednou navíc k aktuálnímu tématu s ředitelem úřadu OAK Most, Janem Velebou a předsedou OHK Most, Rudolfem Jungem.

Ing. Jan Veleba

Jung:

V tomto vydání TEMA se věnujeme poněkud diskutabilnímu, nicméně zažitému pojmu, tzv. lidským zdrojům, tedy lidem, a protože jsme podnikatelský magazín, tak z pohledu zaměstnavatelů, nebo samostatných podnikatelů. Zemědělství v samém principu je závislé na přírodních a klimatických cyklech planety a asi je problém zajistit v těchto prakticky neovlivnitelných cyklech nárazový dostatek zaměstnanců, navíc když už se Češi na pole moc nehrnou, studenti jaksi zlenivěli, školy už též brigády neorganizují a co pak chudák sadař, vinař či zelinář, kterým příroda akurátní termín agrotechnických lhůt nedá. Jakýmsi východiskem se jeví zahraniční sezonní dělníci, ale pak je tu zase fakt migrace se všemi dopady. Jak vidíte problematiku pracovních sil v zemědělství Vy?

Veleba:

Vidím to jako naprosto zásadní téma, které limituje restart českého zemědělství a oživení potravinářského průmyslu, který zpracovává zemědělskou surovinu. Jelikož jsme to z přebytku potravin v hodnotě 10 miliard korun ještě v roce 1990 dopravovali v posledním uzavřeném roce 2024 v základních potravinách na soběstačnost 50–52 procent a nutnost dovozu za 150 miliard korun, pak vidím situaci jako vážnou. Sezonní zahraniční dělníci, podle mého názoru, jsou přechodným řešením, na kterém nemůže být postaven primární rezort zemědělství, který potřebuje každý z nás každý den,

OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA Most

365 dní v roce a je třeba, aby se k této skutečnosti postavila vláda a předložila řešení. Obávám se ale, že vláda v demisi s ministrem, kterého málokdo jako zemědělce identifikuje, je toho schopna. Navíc není to tak dávno, co se premiér v demisi Fiala stavěl k českému zemědělství tak, že potraviny dovezeme. Tu hovězí z Argentiny, vepřové ze Španělska, obilí a drůbež z válčící Ukrajiny. To pro mě je šok, stejně tak skutečnost, že téměř dva měsíce po Parlamentních volbách nemáme ve „Strakovce“ novou vládu, která by začala situaci řešit.

Máme po volbách, nastupuje nová vláda a Poslanecká sněmovna. Každý žáček či student dostane po absolvování každé třídy i na závěr své, a podotýkám adresné vysvědčení o svém působení a výsledcích. Ovšem po odcházející politické reprezentaci, směřující, jak se vždy říká do konstruktivní opozice, to čtyřleté komplexní a korektní vysvědčení chybí – ono to ani pro střídající se politické reprezentace zvykem není a asi nebude.

Pane Velebo, zkusil byste takové čtyřleté odborné vysvědčení odcházející reprezentaci za Váš obor vystavit?

Domnívám se, že z mého předchozího textu si každý může mé vysvědčení končíci vládě vystavit. Nicméně, abych za svůj obor čtyřleté odborné vysvědčení vystavil, tak je následující. Vládu Petra Fialy za obor zemědělství hodnotím jako vládu slabou a pokud bych měl použít školní klasifikaci, tak bych jí dal známku dostatečná. Aby bylo jasno, opravdu to tak cítím a vnímám, nemám z toho radost, ale mám-li být poctivý, pak nemohu hodnotit jinak. Bohužel.

I v našich rozhovorech se velmi často vyskytoval pojem zdravého selského rozumu, o jehož

nezbytnosti jsme přinášeli nespočet důkazů, a to nejen v agrární oblasti. Ovšem v poslední době nastupuje k potěše nastupujících generací vševědoucí „umělá inteligence“, ale vtírá se otázka, jestli i ona má onen zdravý selský, bez kterého se zejména váš obor asi nemůže obejít. „Zlí jazykové“ vysílají varovné signály o hroziící „digitální demenci“, a když se tak na reálný svět dnešních „mladých“ díváme, pak by to za zamyšlení zkušených asi stálo. Co si o tom myslíte Vy?

Digitální demence je pro mne nový termín a řekl bych, že to je termín velice výstižný. Propagátorem pojmu „zdravý selský rozum“ jsem i já sám a vděčím za něj především mému tátovi, který byl se soukromým a poté družstevním zemědělstvím srostlý. V 17 letech, po smrti svého otce, přežval jako nejstarší ze 6 sourozenců vedení hospodářství a já měl to štěstí, že se mě snažil předat všechny své zkušenosti. Tam se zrodil můj hluboký vztah k oboru, který nelze přebít žádnou umělou inteligencí. Vždy musí být při rozhodování základem člověk, hospodář a může využívat podněty umělé inteligence. Pokud by to bylo naopak, tak by to byla digitální demence. Domnívám se ale, že v České republice toto nehrozí.

A bonus na závěr.

Pane řediteli, toto číslo vychází před Vánoce, kdy jsme postiženi romantikou Vánoc, máme se všichni rádi a očekáváme nový rok s nadějami všeho druhu – tedy jak kdo. Kdybyste se zasnul a zkusil popsat svojí vizi, jak byste rád viděl naše zemědělství za ty další čtyři roky?

Abyste se vrátilo tam, kde už bylo. Rád bych naše zemědělství viděl jako obor, který připraví dostatek kvalitních domácích potravin a obor, který bude plně kvalitně obdělávat veškerou zemědělskou půdu. Jinými slovy, vrátí se tam, kde už bylo. Jsem si jist, že na to máme a že nová vláda zahájí restart českého zemědělství.

Na závěr bych chtěl za Okresní agrární komoru popřát všem zemědělcům, ale i ostatním pohodové Vánoce a úspěšný příští rok.

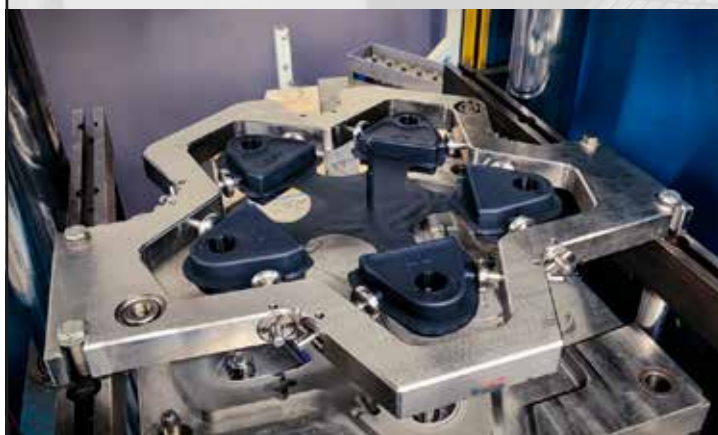
**Děkujeme za rozhovor.
Redakce**

VYSVĚDČENÍ	
Předmět	Hodnocení
ZEMĚDĚLSTVÍ	DOSTATEČNÝ

QWERT

R U B B E R

QWERT RUBBER: komplexní pryžová řešení

V moderním strojírenství často rozhoduje kvalita jediného pryžového komponentu o úspěchu celého projektu. Společnost **QWERT Rubber, spol. s r.o.** nabízí tuzemským i zahraničním průmyslovým podnikům více než jen výrobu – nabízíme kompletní inženýring pryžových dílů.

Díky vlastní laboratoři a konstrukčnímu zázemí dokážeme převzít projekt ve fázi myšlenky a dovést jej k sériové výrobě. Nejsme omezeni katalogovou nabídkou; **sami si navrhujeme optimální složení směsi i výrobní formu.**

Technologická všestrannost pro vaše požadavky:

- **Vlastní vývoj a výroba směsí:** Nespoléháme se jen na univerzální materiály. Disponujeme materiálovou expertízou a směsi si sami vyvíjíme i mícháme. Díky tomu garantujeme přesné fyzikální vlastnosti pro vaši aplikaci – ať už vyžadujete extrémní teplotní odolnost, specifickou tvrdost nebo odolnost vůči agresivním chemikáliím.
- **Lisování i vstřikování:** Disponujeme technologiemi pro klasickou vulkanizaci na lisech i moderními vstřikolisy. To nám umožňuje efektivně realizovat jak kusovou výrobu složitých tvarovek, tak sériové zakázky s maximální precizností.
- **Pogumování kovů a válců:** Specializujeme se na pevné spojení pryže s kovem. Zajišťujeme vysoce odolné pogumování válců a dalších rotačních i nerotačních dílů, které musí odolávat extrémní zátěži či chemickým vlivům.
- **Návarové keramické obložení válců „QWERT“:** Je určeno k osazení poháněcích, vratných, napínacích a převáděcích bubnů pásových dopravníků v náročných provozních podmínkách.

Ať už potřebujete nový prototyp, renovaci pogumovaného válce nebo sériovou výrobu těsnění, QWERT Rubber je vaším technologickým partnerem.

Navrhujeme řešení i pro vás.

Sídlo společnosti: Vodní 165, 439 81 Kryry
Provozovna Teplice: Křižíkova 1042, 415 01 Teplice

Kontakt: Petr Jung, Technický ředitel
 E-mail: petr.jung@qwertrubber.cz, Tel.: 605 221 632

Třikrát k tématu z IHK Halle-Dessau

Vážení čtenáři,

na tomto místě vám předkládáme pravidelnou rubriku, kde budeme převážně k tématu čísla pokládat tři otázky kolegům z naší partnerské „Průmyslové a obchodní komory Halle-Dessau“. Věřím, že vás názory našich kolegů zaujmou.

Redakce TEMA

Industrie- und Handelskammer
Halle-Dessau

Otázka č. 1:

V tomto vydání časopisu TEMA se soustředíme především na téma takzvaných „lidských zdrojů“ a všeho, co s tím přímo či nepřímo souvisí. Před a po válečných letech v polovině minulého století byla Evropa vždy nositelem technického pokroku a vzorem pro zbytek světa. Situace se však v posledních dobách změnila a zejména Asie a USA se stávají hegemonními mocnostmi technického a technologického pokroku. Jde nepochybně o lidi, jejich vzdělání a racionální jednání. Deklarovaná úroveň vzdělání sice stojí v popředí, ale bez zájmu o jeho obsah a kvalitu. Co je podle Vás příčinou této situace a co je třeba dělat dál? Evropa byla a je místem velkých myšlenek – od osvícenství přes průmyslovou revoluci až po digitální společnost. Technický pokrok zde nikdy nebyl samoučelný, ale byl výrazem pojetí vzdělání a hodnot, které staví člověka do středu pozornosti. V posledních desetiletích se však dynamika přesunula: jiné části světa investují rozhodněji do technologií, vzdělávání a inovací. To nemusí být nutně slabost Evropy, ale spíše známka globalizovanější dělby práce a nové rozmanitosti inovačních center.

Výzvou pro Evropu dnes není ani tak samotné poznání, jako spíše odvaha jej rychle a důsledně uplatňovat – tedy propojit vzdělání, podnikavost a společenskou otevřenost. Disponujeme vynikajícími univerzitami, výzkumnými institucemi a dlouhou tradicí kritického myšlení. Co však často chybí, je praktické a tržně využitelné přetavení tohoto potenciálu do nových obchodních modelů, ochoty riskovat a důvěry ve vlastní nápady. Proto nejde jen o otázku „Co se učíme?“, ale také „Jak to používáme?“. Vzdělávání musí znovu podporovat zvědavost, tvořivost a odpovědnost – nikoli pouze akademické tituly. Pokud se Evropě podaří spojit technickou excelenci se sociální inteligencí, zůstane i nadále místem, kde pokrok slouží člověku.

Otázka č. 2.:

Velkým tématem posledních dnů je blahobyt a konkurenceschopnost EU, která bohužel klesá, a naopak se potýká s rostoucím zadlužením v důsledku neúspěšné ekonomické logiky. Důvodů je jistě mnoho, ale existuje jeden, možná dva základní. Drahá energie a nedostatek surovin – to vše kvůli nutnosti kompenzovat následky prosazeného odklonu od stabilních a tradičních energetických zdrojů, kam patří i vzletný pojem „dekarbonizace“. Stručně řečeno: kromě mobilních telefonů v Evropě (také v důsledku „proti těžební

hysterie“) chybí suroviny pro vlastní výrobu baterií, solárních panelů a příslušných řídicích systémů. Myslím, že EU to s ochranou klimatu poněkud přehnal a různými opatřeními řeší důsledky, nikoli příčiny – což je v dnešním světě riskantní. Jaké východisko z této situace vidíte, když německé hospodářství vzhledem ke své velikosti hraje v Evropě významnou roli?

Blahobyt nevzniká díky stále novým zákazům, ale díky rozumným rámcovým podmínkám, které vytvářejí smysluplné pobídky a umožňují inovace. Evropa dnes stojí před úkolem znovu nalézt rozumnou rovnováhu mezi ochranou klimatu, konkurenceschopností a energetickou bezpečností. V posledních letech byla klimatická politika často prováděna s velkými morálními ambicemi, ale s příliš malou dávkou pragmatismu a ekonomického realismu. Přestavba energetického systému je nezbytná, avšak dosavadní cesta je často příliš byrokratická, jednostranná a málo otevřená technologiím. Pokud se energie stane luxusním zbožím, Evropa ztratí nejen konkurenceschopnost, ale i podporu veřejnosti pro ochranu klimatu. Smysluplným východiskem není návrat ke starým strukturám, ale nový realismus: Evropa musí svou politiku více zaměřit na efektivitu, globální dopad a tržní nástroje – místo symbolické politiky. Potřebujeme větší technologickou rozmanitost – od zachycování CO₂ přes cirkulární ekonomiku až po využívání domácích zdrojů – a méně ideologickou fixaci na jednotlivá řešení.

EU by se měla soustředit na vyrovnání mezinárodních konkurenčních podmínek, podporu inovací a na to, aby své podniky nezatěžovala drobnými regulacemi. Jen tak se Evropa může znovu stát průmyslovým srdcem udržitelného světového hospodářství. Kdo chce být skutečným vzorem pro transformaci směrem k stále klimaticky šetrnější výrobě, musí jít příkladem. Kdo to myslí vážně, musí inspirovat ostatní k následování. Zda se to daří, lze zjistit jednoduše: občas se zastavit, ohlédnout a podívat, zda někdo opravdu následuje. Pokud ne, závěr je jasný – pak nedáváme dobrý příklad, nejsme průkopníky, ale spíše bloudícími osamělci. A to nejhorší: světové klima pláče, protože mu to nijak nepomáhá.

Otázka č. 3:

Když mluvíme o vzdělání a úrovni obyvatelstva, musíme se ptát, jakou roli v tom hraje a bude hrát rozvoj digitalizace našeho celého prostředí a jaké pohodlné cesty nabízí umělá inteligence k nalezení odpovědí na jakoukoli otázku. Skutečnost, že sama nepokládá otázky k přemýšlení, je však

také diskutabilní. Importovaný technický pokrok, redukován na jednoduchý smartphone, nemotivuje nastupující generaci k pronikání k podstatě věcí, protože všechno je dostupné v mobilu a na internetu. Stručně řečeno: kdo nemá mobil, působí dojmem, jako by ani neexistoval. Je to v pořádku?

Digitalizace a umělá inteligence nejsou hrozbou pro myšlení – jsou nástroji, které mohou myšlení posunout na novou úroveň. Každá technologická revoluce zprvu vyvolávala obavy, že člověka učiní zbytečným – od knihtisku až po kapesní kalkulačku. Ve skutečnosti však technologie osvobozuje od rutinních činností a vytváří prostor pro to podstatné: tvořivost, úsudek, odpovědnost – tedy pro hluboce lidské kvality.

Samozřejmě se mění způsoby, jak se učíme, komunikujeme a získáváme znalosti. Klíčová otázka však zní, zda mobil používáme, ale k čemu ho používáme. Vzdělání dnes znamená kriticky posuzovat informace, chápat souvislosti a klást si vlastní otázky – nikoli jen mechanicky znát fakta. Právě umělá inteligence nám může pomoci lépe porozumět složitým problémům, pokud ji správně využijeme.

Skutečný pokrok tedy nespočívá v odmítání technologií, ale ve schopnosti používat je vědomě, uvážlivě a lidsky. Kdo to pochopí, ten „bude“ i nadále – s mobilem či bez něj.

Prof. Dr. Thomas Brockmeier
výkonný ředitel
IHK Halle-Dessau

Prof. Dr. Thomas Brockmeier

Nezaměstnanost v Sasku opět roste: země čelí nejvyšším číslům za poslední tři roky

Nezaměstnanost v Sasku

Na podzim bylo v Sasku registrováno přibližně 148 000 nezaměstnaných. Míra nezaměstnanosti tak činí 6,9 procenta. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostl počet nezaměstnaných o přibližně 8 700 a míra nezaměstnanosti vzrostla o 0,4 procentního bodu. Míra nezaměstnanosti se ale liší podle regionů. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenávají Krušnohorský okres (Erzgebirgskreis) a okres Střední Sasko (Mittelsachsen), a to rovných 5 procent. Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají okresy Görlitz (8,5 procent) a Chemnitz (8,4 procent). Ještě v roce 2024 činila průměrná míra nezaměstnanosti v Sasku 6,5 procenta, což odpovídá přibližně 139 751 nezaměstnaným. Po dvou letech rostoucího počtu zaměstnaných zaznamenává Svobodný stát Sasko jejich pokles. Počet zaměstnaných osob před tím klesal o 0,3 procenta, až na 2 068 700 osob. Z nich bylo více než 1,65 milionu osob zaměstnáno v rámci povinného sociálního pojištění, uvádí Statistický zemský úřad. Velmi pozitivní roli sehrává cílená rekvalifikace, podporovaná především hospodářskými komorami.

Sasko uvádí také další zajímavost, kterou je 64,8 % zaměstnaných žen, nejvíce v porovnání s ostatními spolkovými zeměmi. Pro srovnání: v celém Německu činí tato míra zaměstnanosti žen v průměru 58,7 %. Míra zaměstnanosti žen v Sasku je také jen mírně nižší než míra zaměstnanosti mužů, která činí 66,6 %, uvádí Agentur für Arbeit (Agentura pro práci, obdoba našich úřadů práce.) Statistický úřad Statista Sachsen uvádí, že v Sasku je také třetí nejvyšší podíl žen ve vedoucích postech v Německu. V roce 2025 jich je v Sasku 27,1 %, celkově v Německu to činí 23,9 %.

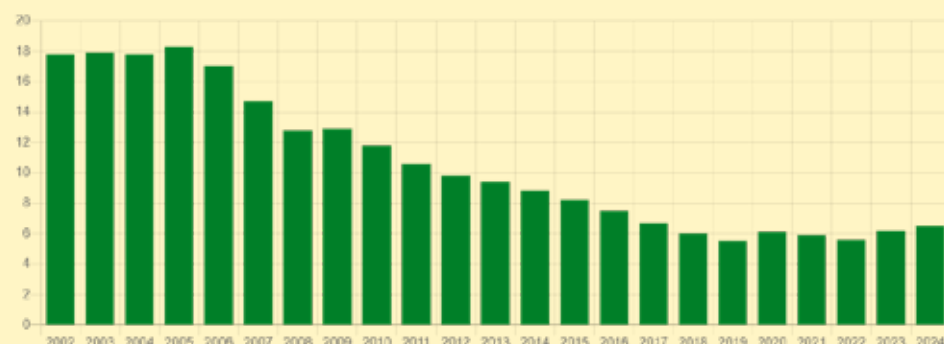
Nezaměstnanost stoupá na východě a klesá na západě Německa

Podle MDR Aktuell z 10. října 2025 by nezaměstnanost na východě Německa měla v roce 2026 vzrůst o jedno procento, zatímco na západě by měla klesnout o 0,4 procenta. V Sasku očekávají někteří znalci vývoje trhu práce dokonce nárůst až o 1,5 procenta.

Mgr. František Bína

Okénko do Saska

Míra nezaměstnanosti v Sasku v procentech

Kritika přichází i ze saské AfD (Alternativa pro Německo). Podle ní je nezaměstnanost na desetiletém maximu: Bez levné energie se naše ekonomika stále propadá, tvrdí AfD. Nezaměstnanost v Sasku stále roste a nyní představuje nárůst o 28 % během tří let. Jen za poslední měsíc přišlo o práci dalších 5 000 Sasů. Míra nezaměstnanosti nyní činí až 7,1 %. To je např. nejvyšší hodnota za červenec od roku 2016. Zodpovědná za tento vývoj je zcela neúspěšná hospodářská politika CDU v Sasku i na spolkové úrovni. Naše podniky trpí obrovskou byrokratickou zátěží a trpí také obrovskými náklady na energie. Zároveň se potýkají s dosluhující infrastrukturou, a přesto musí platit mnohem vyšší daně než v jiných státech. A jaké nabízí AfD řešení? „Vláda zcela ignoruje rostoucí nezaměstnanost ve vlastní zemi a požaduje více imigrace“. Citace

ministra CDU Michaela Kretschmera: „Imigrace kvalifikovaných pracovníků je rozhodující pro hospodářský rozvoj“. Ne! Není to tak. To je omyl! Rozhodující pro mezinárodní konkurenceschopnost je snížení daňového a dalšího zatížení podniků, a především levná energie!

Spolková vláda přichází s návrhem řešení

Ceny energií by měly v Německu od 1. ledna 2026 výrazně klesnout. Vláda chce zrušit poplatek za skladování plynu, dotovat poplatky za přenos elektřiny a trvale udržovat nízkou daň z elektřiny pro výrobní podniky.

Úspory ve výši 10 miliard €

Celkově se občanům a podnikům projeví úspory v oblasti nákladů na energie přibližně o 10 miliard eur ročně – navíc k již existující úlevě ve výši 17 miliard eur díky zrušení tehdejšího příspěvku EEG Umlage na obnovitelné zdroje energie. (EEG-Umlage byla doplňková platba k ceně elektřiny, která se připočítávala jako doplatek na podporu obnovitelné energie. V rámci balíčku opatření na úlevu od vysokých cen energií byla od 1. ledna 2023 v Německu úplně zrušena). Domácnosti, které odebírají elektřinu a plyn, mohou v roce 2026 ušetřit v průměru přibližně 160 eur (při roční spotřebě 20 000 kWh).

Vzhledem k tomu, že máme se Saskem hodně podobné problémy, věřím, že je bude nová vláda řešit ještě razantněji než Sasko.

Mgr. František Bína
poradce představenstva OHK Most

Skleněná manufaktura (Gläserne Manufaktur) společnosti Volkswagen v Dráždanech

Činnost KHK ÚK v roce 2025 Region v pohybu

Ing. František Jochman

Transformace vzdělávání a trhu práce

Významný prostor byl věnován aktivitám, které propojují školy s podniky. Projekt *Implementace dlouhodobého záměru Ústeckého kraje* umožnil stovkám žáků a pedagogů nahlédnout do regionálních firem prostřednictvím exkurzí, workshopů a motivačních návštěv. Firmy tak získaly příležitost ovlivnit přípravu budoucí pracovní síly. Střední školy pokračovaly v zavádění moderních technologií, zejména virtuální reality a umělé inteligence. Komora je podporovala metodicky i organizačně, aby technologie skutečně zlepšovaly kvalitu výuky a odpovídaly požadavkům trhu práce.

Součástí transformace byla i realizace projektu *RUR – Centrum pracovního uplatnění*, v jehož rámci vzniká databázový nástroj propojující firmy, školy a uchazeče o zaměstnání. Pomáhá predikovat budoucí potřeby profesí a podporuje efektivní plánování rekvalifikací.

Letošní rok byl pro nás obdobím významných změn a investic. Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje (KHK ÚK) v něm potvrdila svou roli koordinátora, který propojuje firmy, školy, veřejnou správu a další partnery regionální transformace. Realizované projekty, odborná fóra a partnerské aktivity přinesly konkrétní výsledky ve vzdělávání, rozvoji pracovních sil i podpoře průmyslových příležitostí, tak si je dále představme.

Digitální dovednosti a rozvoj pracovní síly

KHK ÚK v roce 2025 intenzivně podporovala vzdělávání zaměstnanců členských firem.

V rámci Národního plánu obnovy probíhalo IT vzdělávání zaměřené na posílení digitálních kompetencí – od kybernetické bezpečnosti přes práci s daty až po využívání moderních digitálních nástrojů.

Projekt Zaměstnanost plus doplnil vzdělávání v oblastech měkkých a manažerských dovedností, ekonomických a právních znalostí, odborných a technických oborů i jazykové přípravy.

Tato kombinace programů posílila kvalifikaci stovek zaměstnanců a pomohla firmám přizpůsobit se novým tržním i technologickým podmínkám.

Odborné platformy a konference

Chemické fórum Ústeckého kraje – osmý ročník Chemického fóra potvrdil svou roli hlavní odborné platformy chemického průmyslu v regionu. Téma zahrnovala legislativní změny, umělou inteligenci v chemii, dekarbonizaci, vodíkové projekty a využití biomasy. Fórum se zaměřilo

na přenos zkušeností z prvních pěti let transformace sektoru.

Navazující Energetické fórum a dotazníková šetření poskytla důležitá data o výzvách spojených s cenami energií, přetíženou infrastrukturou a dopady evropské legislativy. KHK ÚK využívá tato zjištění při tvorbě analytických a strategických doporučení.

Konference „Ústecký kraj na křižovatce“ – na konferenci se sešlo více než 80 podnikatelů, odborníků a zástupců samosprávy. Diskutovalo se o investicích do energetiky, infrastruktury či vzdělávání a také o regulatorních bariérách, které regionální podniky dlouhodobě brzdi.

Nové příležitosti: jaderná energetika a obranný průmysl

KHK ÚK identifikovala desítky firem s potenciálem zapojit se do dodavatelských řetězců obranného průmyslu. Region nabízí kvalitní strojírenské, chemické a technologické kapacity, které mohou reagovat na rostoucí poptávku evropského trhu. Velký zájem vzbudilo také technické setkání Rolls-Royce SMR v Praze. Českým a regionálním

firmám byly představeny možnosti zapojení do programu výstavby malých modulárních reaktorů, což představuje strategickou příležitost pro Ústecký kraj v následujících letech.

Partnerství: podnikatelé a Ústecký kraj

V říjnu proběhlo setkání KHK ÚK a okresních komor s 1. náměstkyní hejtmanky Jindrou Zalabákovou. Diskutovala se témata duálního vzdělávání, inkluze, přijímacího řízení na střední školy a propojení vzdělávacích institucí s potřebami firem. Výsledkem byla dohoda na posílení spolupráce a přípravě konkrétních kroků pro rok 2026, které mají zlepšit přechod absolventů na trh práce.

Blanická výzva: společně proti byrokracii

KHK ÚK se aktivně zapojila do Blanické výzvy, iniciativy, která usiluje o zásadní snížení regulatorní a administrativní zátěže podnikatelů. Výzva požaduje systematické hodnocení dopadů legislativy, odstraňování zbytečných regulací a podporu změn na evropské úrovni. V regionu procházejícím transformací má téma byrokratického detoxu zásadní význam – zjednodušení pravidel je jednou z podmínek budoucího hospodářského růstu.

Ing. František Jochman
předseda KHK ÚK

Služby v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci **Školení, zpracování a vedení dokumentace** **Koordinátor BOZP na staveništi** **Služby v oblasti požární ochrany, školení,** **zpracování a vedení dokumentace** **Služby v oblasti životního prostředí**

Revize a kontroly požárně bezpečnostních zařízení /PBZ/

požární ucpávky, hydranty, požární uzávěry, požární klapky, požární nátěry, obklady a nouzové osvětlení apod.

Revize a kontroly přenosných hasicích přístrojů

Revize elektrických zařízení, spotřebičů a ručního elektrického nářadí

Mimořádné kontroly /audity/ BOZP na pracovištích

Odborné posudky k projektové a další dokumentaci z hlediska BOZP a PO

Vypracování doplňků o BOZP a PO k technické a provozní dokumentaci strojů, zařízení a technologií

Poradenství při nákupu nových strojních zařízení,

při zavádění nových technologií z hlediska PO, zpracování potřebné provozní dokumentace.

Spolupráce při kolaudaci nových staveb

inzerce

Naše mudrosloví po ročních obdobích

OPĚT S VÁCLAVEM VĚTVIČKOU

Zima | Úsloví, přísloví, ustálená rčení, pořekadla – jinými slovy prognózy a pranostiky. Zkušenosti lidí závislých a přírodě a povětrnosti.

Václav Větvíčka

Jako balvan to přede mnou leží

Poslední téma pro TEMA, časopis mnou milovaný a mnou nad jiné považovaný. Nevyjadřuju se ani v duchu někdejších listů pochlebných, vydáváných čeledi a tovaryšům nezřídka kolem svatého Martina, kdy měnili službu, hospodáře, štaci... doplňujte po libosti.

I v letošním zvoleném letokruhu se dostávám do posledního kvartálu, do časů povytce optimistických, označujících příchod. Nechávám na víře čtenářově, jaký příchod ho čeká nebo jaký příchod ho nemine. Limit, o který jsme letos ještě nemohli zavádět je ten, na nějž se těšili všichni praobyvatelé Evropy, starými Kelty počínaje a křesťanskými adventisty konče. V rukou to měla a mají nebeská tělesa. Země a Slunce. Toho posledního milostivý návrat, Slunovrat, ve chvíli tohoto psaní, očekávám. Osobně mám zimní slunovrat nejraději, protože sděluje, že bude líp, delší dny, teplo – a vůbec. Možná to je sebestředně i tím, že patřím mezi „státní svátky“ rozeřvav se po shlédnutí reality do světa kteréhosi 13. ledna.

Po čtvrté v tomto cyklu si připomeňme úsloví, přísloví, ustálená rčení, pořekadla tak, jak si je vymysleli, odpozorovali a zaznamenali naši úctyhodní

předkové. Prognózy, a pranostiky, zkušenosti lidí závislých na přírodě a povětrnosti z tatínkovy strany, přibližně od roku 1750, z mamčininy od roku 1604, starší záznamy jsme nenašli, a bůh ví, snad ani nejsou. Jen jsme je trochu prosypali vědomostmi ryze objektivními, shromážděnými panem doktorem Janem Munzar.

Před námi jsou prosinec, leden a únor.

Je-li prosinec mírný, deštivý a proměnlivý, není proč se kruté zimy báti – a stejně tak: *Prosinec mírný a vlhý, nedělá nám zima těžké hlavy...* že by už před léty zachytili naši předkové tzv. globální oteplování? A do třetice: *Mrazy, které v prosinci brzy ochabnou, znamenají zimu mírnou.*

Pan doktor Munzar zvláště zdůraznil tzv. kritické dny, kterými v prosinci bývají 4. prosinec a hlavně 24. a 25. prosinec, jinými slovy svatá Barbora a vlastní vánoční dny. Nejen on zaznamenal v tyto dny nejvíce průpovědek, pranostik a rčení. Kupodivu jsem mezi Barbořinými pranostikami nenašel žádnou o „barborkách“. Současnou zahradnickou mluvou – nic o rychlení květů. K tomu je zapotřebí dostatečně hluboký pokles teplot na začátku prosince. Barborky, nařezané větévky dřevin, vykvétajících na „ložském“ dřevu, stimuluje k růstu – a kvetení – přenesení do tepla. Takový trochu tepelný šok. Musejí mít ovšem květné pupeny už připravené – u třešní se říká, že od července, u pěnišníků, jak by smet.

Nejznámější z pořekadel je to, srovnávající dvě svaté, Kateřinu (5. 11.) a Barboru: *Je-li Kačenka naškrobená* (už mrzlo), je *Baruška ucuraná* (oteploilo se). Častější to ale bývalo v obráceném gardu: *Svatá Kateřina prádlo máchá, Barbora je škrobí*. To proto, že jednak svatá Barbora bývá opravdu naškrobená a navíc, táž vyhání dříví ze dvorka. Kdyby se čirou náhodou objevil na svatou Barboru sníh, je to dobré znamení. Spíš vypořezávaná zkušenost, protože *Má-li svatá Barbora bílý fěrtoch, bude příští rok hodně trávy*. Minimálně dvě prosincová oteplení lze očekávat. To jedno je „studenější“: *O svatém Mikuláši snížek často prší* (sněhové přeháňky), teplejší je „svatý Mikuláš splachuje břehy“ (dešť, dešťové přeháňky).

Proslulá je svatá Lucie, 13. prosince. Nejen u nás, ale více a spíše na severu, kde to je už dlouho se světlem pokradmu. Dívky Lucinky obcházely obec

s věncem svíček (světýlek) na hlavě. Každý lux byl (a je) ceněný. Lux ne jako vysavač, ale lux jako jednotka pro osvětlení plochy (lx). Už od dětství si pamatuju úsloví: *Svatá Lucie, noci upije* (a dne nepřídá). Nešlo mi to do hlavy, jak může být noc kratší – ale den se neprodlouží? Jde o tzv. astronomické paradoxum, a jak uvedl Dr. Munzar, je to způsobeno rozdílem mezi slunečním dnem a občanským dnem.

21. prosince je svátek apoštola sv. Tomáše. Tímto dnem nastává zima astronomická, a tedy zimní slunovrat. U různých klimatologů se za zimu považuje období od 1. prosince do konce února, Jan Munzar považoval za zimu období s průměrnými denními teplotami +5 °C a nižšími; s platností pro střední Evropu.

Pod Čerchovem, v Českém lese ergo u Chodů, měli hezké úsloví: *Svatá Viktorie obrázky na okna ryje*. Svaté Viktorie je 23. prosince, a to co je „nakresleno“ na oknech není její dílo, ale mrazu a vlhkého vzduchu.

Tak jak jsou vlastní Vánoce kouzelné a zvláštní, tak lze obdivovat i desítky úsloví, pořekadel a prognos s těmito dny spojenými. Pokusím se z nich vybrat, aniž bych se pouštěl do rozborů a komentářů.

24. 12.

Jasná noc o Štědrém dnu – mrazy lezou ke dnu a naopak: Na Adama a Evu, čekejte oblevu. Padá-li na Štědrý den sníh, urodí se mnoho chmele – alternativa: *Urodí se hojně vína*.

Jasně Vánoce – hojnost vína i ovoce.

25. 12.

Vánoce – vánice.

Lepší Vánoce třeskuté než tekuté.

Mráz na Boží narození – zima se udrží bez proměny. Mokra před Vánoci neškodí osení – ale tím víc po Vánocích.

Zelené Vánoce – bílé Velikonoce. Vánoce v jeteli – letnice ve sněhu.

Tmavé Vánoce – světlé stodoly. Padá-li na Boží hod sníh, bude hodně obilí na polích.

Pozoruhodné a aktuální je možná rčení: *Na Boží hod vánoční vítr od západu přinese mor, od východu válku, od půlnoci hlad a od poledne dobrý rok.*

26. 12.

Na tzv. Koledu, na sv. Štěpána, jsem ulovil jen jedno příznivé rčení: *Svíť-li na Koledu v noci Měsíc, bude ve stodole hojnost obilí*. Pak to jde z kopce: *Svíť-li Slunce, bude drahé ovoce, Vanoucí vítr přivede zkázu révy a Když na Štěpána silný vír bouří, vinař smutné oči mhouří*.

Kupodivu není sám závěr roku na úsvit příliš bohatý. I pan doktor Munzar připomíná jen negativní prognosy stran vína a vtipně podotýká, že to může být i blížící se Silvestrem. A končí neméně vtipnou „konstrukcí“, umělou prognosou: *Když na Silvestra sněží – Nový rok není daleko*.

Čas se nezastaví. Začíná se odpočítávat další rok, ale pořekadla zůstávají, a některá mají dokonce trvalou platnost bez ohledu na naskakující leto-počet. Konečně – dílo Jana Munzara „Medardova kápě“ oslavilo v roce 2025 čtyřicáté narozeniny...

V lednu za pec si sednu (platí asi celý měsíc, nejen na svatého Vincence – 22.1. – *sed' doma u pece*). Leden jasný – roček krásný. V lednu sníh a bláto – v únoru tuhé mrazy na to.

Nejbohatší na pranostiky je v lednu hned ten první den. Jenže: pranostiky se týkají odhadu průběhu povětrnosti podle toho, na který den v týdnu Nový rok připadl. Např. hned na pondělí věští krutou zimu, na úterý ještě krutější. Naopak na čtvrtek, můj oblíbený den, předpokládá mírnou zimu a všechno ostatní příznivé. Jsou to prapodivné prognosy a tak já, laik, jsem souhlasil jen s tou časoměrnou *Od blešího převalení* (na Boží narození) *po slepičí krok* na Nový rok. Tak se prodlužuje den.

5. ledna v současnosti je den či svátek jména Ježíš, (*Na Jména Ježíš ke kamnům nejblíž*). Jenže tento svátek byl v minulosti neposeda, připadal na různé dny v rozptýlu div ne 10 dnů. V 19. století zaznamenal sedlák Josef Dlask na Turnovsku svátek jména Ježíš na 15. leden. A protože Josef Dlask žil nedaleko působiště mého dědečka, který si vedl podobné záznamy, ještě se k tomu vrátím.

Na 6. ledna připadá připomínka tříkrálová. To je tak významné datum, že bych očekával hodně pranostik. A hle, dominuje to vztažené k prodlužujícímu se dni: *Na Tři krále – o skok dále*. Ten skok trvá asi 20 minut, a protože je rozložený do rána a večera, desetiminutové prodloužení ani nezaznamenáme, zvláště nejde-li o skokovou změnu, ale plynulou. Takže si jen připomeňme, že *Na Tři krále – zima stále*. Já, rodák 13. lednový, jsem marně pátral po pranostice k tomuto datu se vážící. Až 14. ledna, na svatého Hilaria (kdo dnes ví, kdo to byl?), je pěkná říkanka: *Svatý Hilarius – vyndej saně, schovej vůz*. A tak jsem sáhl po záznamech dědečka: 13. ledna 1890: Bylo jasno a zima. Na dnešek od půlnoci vánice a velký vítr. Další stránky se časem rozpadly a já bloud je včas nepřepsal. Pořádné začínají až lednem 1891. 13. ledna byla sanice, ale obleva, v r. 1892 bylo krásně, 1893 velký vítr, 1894 jasno. Byl dlouho do noci v hospodě, jdu tam jednou za

týden... a dál mne i dědečkovy záznamy zklamaly – alespoň pro tento časový úsek. Nejen co do obsahu, ale i co kvality papíru, který se rozpadl. Inu, je mu v tuto chvíli přes 120 let a byl to starý školní sešit...

Že by se zima chtěla vzdát vlády o tom ani zmínky: *Na svatého Marcela* (16. ledna) – *zima leze do těla*. A přidává na síle: *Na svatého Knuta* (19. ledna), *přichází zima krutá*. A *Na svatého Šebestiána* (20. ledna), *se musí někdo utopit – nebo zmrznout*. To poslední už patří do kategorie „alibistických“ pořekadel, která mají obecnou platnost typu svatý Ten a ten – přináší led nebo jej láme. Zkrátka polovina ledna může znamenat **jeden z vrcholů zimy** – anebo **jeden z vrtochů**. Nicméně, varování pokračují. *O svatě Anežce* (Římské, ne české – 21. ledna), *od kamen se nechce*. A den nato: *Na svatého Vincence, sed' doma u pece*. Zmíněný svatý Vincenc měl jakýsi pacht s vinaři, protože většina pořekadel se týká révy nebo vína: *Vincence slunečnost dává vína hojnost*. *Na Vincence slunce vsudy, naplňuje vínem sudy*. To je samozřejmě ve studeném Česku podezřelé, a tak se klimatologové (a prognostici) uchylují k obezličce, že jde o import z jižní Evropy, zvláště Středozeří. 5. ledna se připomínalo obrácení (ve víře) svatého Pavla, a tady jsem – jako příznivec chlupatých čtyřnožců uvítal pranostiku: *Medvěd na svatého Pavla obrácení obrací se na druhý bok*. Kdepak nějaký konec zimy! Teplý pelíšek nebo brloh je na místě.

Závěr našeho pranostického cyklu je ve znamení toho **nejzvláštějšího měsíce v roce – února**. Prý se noří tající ledy. Já, podobně jako Dr. Munzar, se už po několikáté ve svém „literárním“ životě uchýlím s únorem k panu Čapkoví. Tomu, co spustil za první republiky zahrádkářskou mánii nejen v pražském Zahrádním městě. Karel Čapek byl strohý a věcný, označiv únor za záprtek mezi měsíci.

Přitom není únor ani trochu skoupý právě pranostiky, úsloví a pořekadla. Obecně jich je

neadresných 27 platných celoměsíčně, a nejslavnější kritický den v únoru jich má podle Jana Muzara dokonce jednačtyřicet! Žádný jiný na něj nemá! V Zahrádníkově roku to pan spisovatel Čapek vystihl lépe než my biologové a zahradníci slovy: *Únor je doba nebezpečná, ohrožující zahrady (a zahrádníka) holomrazy, sluncem, vlhkem, větry a pokračuje: Tento nedonošený měsíc, přestupný a vůbec nesolidní vyniká nad ostatní potměšilými zálugy. Ve dne loudí na keřích pupeny a v noci je spálí, čert ví, proč se v přestupných letech přidává den tomuto vrtkavému potouchlému měsíčnímu skrčkovu*.

Únor v pranostikách zveřejňuje něco jako ústavní zákon: *Únor bílý, pole sílí*. Ještě nikdo ho nenarušil ani nevyvrátil! A že se pojišťuje rozmanitými obezličkami, jako např. *Netrkne-li únor rohem, šlehne ocasem*. Jiné zoologické přirovnávání se uchyluje ke skřivanu a jeho nejen hromničnímu vrzání: *V únoru, když skřivan zpívá, velká zima potom bývá a Jestli únor honí mraky, stává březen sněhuláky*.

Prvním kritickým dnem února je hned ten druhý únor, 2. 2. Hromnic. Nebo Hromnice. Žádný svatý, osobnost nebo událost – přírodní jev. Když si „projedeme“ celoroční kalendář, není podobného. A pokud jde o skřivana a jeho vrzání, mají k tomu výhrady nejen ornitologové, ptákovpisci, ale i klimatologové a meteorologové upozorňují na největší „umělý“ zásah do kalendáře v roce 1584, a časů kalendáře juliánského a ne gregoriánského. A tak se, jako už před chvílí, pokorně vrátím k časomíře, protože *Na Hromnice o hodinu více*. A přidám dvě pranostiky o chlupatých zvířátkách: *O Hromnicích teplo, medvěd staví boudu. O Hromnicích mrzne, medvěd bourá boudu. Leze-li o Hromnicích jezevec z díry, za čtyři neděle zpátky zas plí*.

Hned následující den po Hromnicích je svátek svatého Blažeje. *Na svatého Blažeje, slunce ještě nehřeje*. Já si z dětství pamatuju na zvláštní svaťblazejské pozhánání – ale pranostiku žádnou. Jak by taky, vždyť o další den déle, 4. února, se vědělo, že o svatě Veronice bývá ještě sanice. A zas,

Medvěd

Jezevci

hned další den: *Svatá Agáta* (nebo *Háta*) *bývá na sních bohatá*. Veronika a Háta mají ještě třetí do mariáše, svatou Dorotku (6. 2.). I ta *bývá na sních bohatá* a stromy sněhem vometá.

Významným se stal den 14. února. Nejen kvůli zpackanému americkému náletu na Prahu, ale i pro zavádění nových, novosvětských příležitostí typu Halloweenu a Valentýna. A to jsme měli před načančanými Valentýnkami krásné pořekadlo: *Na svatého Valentýna zamrzne i kolo mlýna* a kompenzační protimluvné: *Svatý Valentýnek – jara tatínek*.

Únor se láme nejen v polovině, ale někdy až na svatou Juliánu, 16. 2. *O svatě Juliáně schovej saně*, nebo *O svatě Julianě připrav vůz a schovej saně*.

Po polovině února už toho mnoho našim zemědělským předkům na prognosy nezbyvalo: Masopustní úterý (= Pomlázka u kamen) a Popeleční

středa (Suchý půst – úrodný rok, Popeleční středou začíná 40denní půst). Pak už do konce února (a našeho cyklu) zbývá jen jeden kritický den, ten svatomatějský, 24. února. V Praze to po léta jistilo zahájení Matějské pouti, doprovázené rčeními typu *Nenajde-li Matěj led, dělá ho hned*. *Najde-li led, seká ho hned*. *Svatý Matěj láme led, není-li ho, zmrzne hned*. *Nenajde-li led Matějova pila, najde ho Josefova širočina*. 19. 3. O Matějských průpovídkách říkal Dr. Munzar, že jsou stoprocentní. Na stoprocent platí a dodal: *Svědčí o tom, jak si naši předchůdci (a tvůrci pořekadel) byli vědomi proměnlivosti posledních fází ustupující zimy*.

Sluší se připomenout, že v naší roční procházce po výtce „zemědělským“ kalendářem byly prognosy, přísloví, úsloví a pořekadla vázány nejen na „polní práce“, ale na život „pod širým nebem“

vůbec. Takové průpovídky nebyly ovšem vázány jen na ně. Mám za zády v knihovně knížku Čestina je jazyk vtipný a ta to jen potvrzuje stejně jako průpovídky, které vznikaly v průběhu časů a let: *Lež má krátké nohy, Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne, Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá...* Shrnující i jiné životní zkušenosti než ty vázané s rolnickou minulostí. Jako výrostci jsme si je dokonce adaptovali k obrazu svému: *Lež! Má krátké nohy (na pláži). Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až dá někdo na pivo. Kdo jinému jámu kopá jmenuje se hrobník...*

Sledování souvislostí mezi aktuální skutečností a zkušenostmi patří dozajista již do antiky, rozhodně do Středomoří. Ústní tradice byla, zejména v 1. století, nahrazena tiskem, od „knížních“ publikací po lidové až pouťové kalendáře. Zaplať pámbu za ně, měli jsme se v čem hrabat.

Na závěr je ještě třeba připomenout, že právě tyto zdroje se opírají o kalendářní údaje, současníkům div neznámé. Kdo ví, kdo byl svatý Hilarius a kdy byl vzpomínán? Nebo Makarius? A kdy se slavilo jméno Ježíš? V paměti nám zůstaly vedle Josefa, Václava, Medarda a Ledových mužů třeba jen červencové svaté, světice, Markéta (13. 7.) a Anna (26.7.). A samozřejmě Vánoce, Velikonoce, Silvestr, snad i Nový rok. Kdo ale ví, co jsou letnice, svatodušní svátky a kdy jsou?

A tak jsme se vydali v letošních číslech TEMA na výlet časem a pamětí. Možná to vyznělo i trochu nostalgicky, ale nešť!

Pro periodikum TEMA

Václav Větvíčka

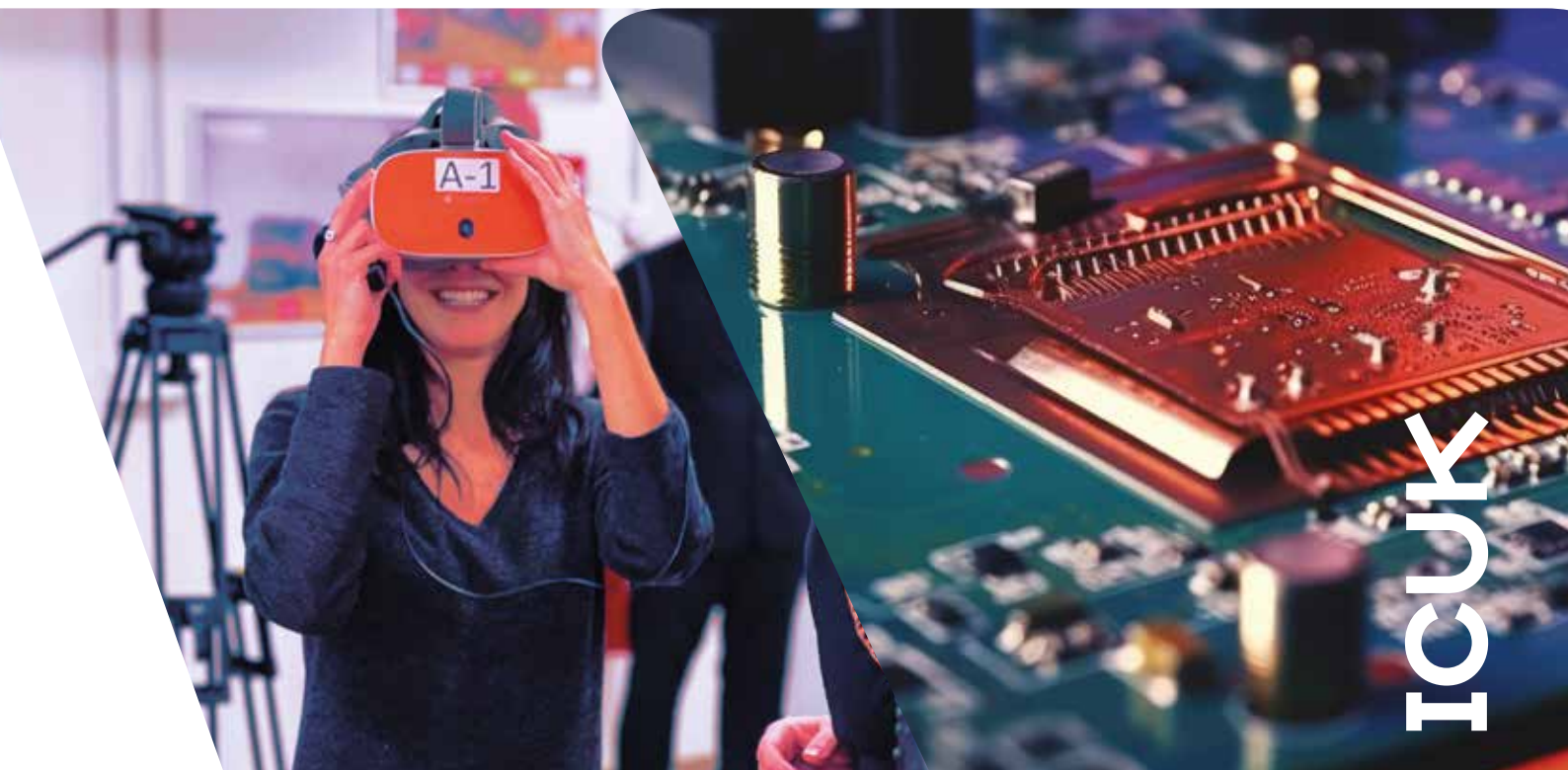
S mým oblíbeným – „Žijte a nechte žít“

Skřivan polní, autor: Neil Smith, wikipedia

DIGILAB

BEZPLATNÁ DIGITÁLNÍ DÍLNA PRO FIRMY,
ŠKOLY A VEŘEJNOST

elektronická laboratoř
dílna 3D tisku a virtuální reality
polytechnická dílna

NAJDETE NA:

CEMMTECH / FSI UJEP
PASTEUROVA 7
ÚSTÍ NAD LABEM

REZERVACE NA WEBU ICUK.CZ

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

FSI

První téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Nejen v Mostě se přesouval kostel

Ing. Milan Machovec

V současnosti vzpomínáme 50 let od přesunu mosteckého kostela. Zároveň proběhla ve švédské Kiruně zajímavá, obdobná akce, o které bych chtěl krátce informovat.

V roce 1890 byl v Kiruně založen těžební závod (pojmenovaný po dvou z místních hor) na těžbu železné rudy. Tato ruda, těžená nejprve povrchovým způsobem, později hlubinným, má výborné kvalitativní vlastnosti a rychle získala vysoký podíl na světovém trhu. Je převážena železnicí do přístavů v Narviku (Norské moře)

a Luley (Botnický záliv), odkud je exportována do celého světa. Postupně začala těžba klesat do stále větších hloubek, dnes už k 2 km pod zemí. Jelikož je prováděna způsobem připomínajícím naše komorování na severočeských hlubinných dolech, způsobuje pokles okolní krajiny a ohrožuje lidmi obydlené oblasti v blízkém okolí.

Proto musí společnost vynakládat vysoké náklady na zahlazování následků těžby (např. v roce 2024 to bylo asi 2,5 mld. SEK). Bylo proto přijato rozhodnutí, že část města Kiruna, které leží v blízkém okolí dolu, bude částečně zbouráno a cca 6 km východně bude vystavěno nové, a zároveň budou historicky cenné budovy zachráněny a přemístěny na nové místo. O tom, které budovy budou zařazeny na seznam k přesunu, rozhodovala organizace podobná našemu Národnímu památkovému úřadu. Nejceněnější budovou je historický dřevěný kostel z konce 19. století, a proto byl jeho transport nejvyšší místní prioritou.

Vlastní přesun proběhl mezi 19.–20. srpnem letošního roku. Kostel navržený architektem Gustafem Wickmanem stojí na půdorysu 35×35 metrů a váží přes 600 tun (což je podstatně méně než kostel v Mostě). Byla proto vybudována nová cesta mimo katastr města v délce přes 5 km. Na cestě bylo vybudováno 9 zastávek pro korekci polohy. Místo nového umístění bylo zvoleno poblíže místního hřbitova, což celé akci dodalo zvláštní symboliku. Pro nás je zajímavé to, že transport byl prováděn speciálními nákladními auty, nikoli po železnici, jak tomu bylo u nás.

Na závěr ještě několik údajů k těžební společnosti. Jedná se o státem vlastněnou společnost,

která je světovým lídrem pro trvale udržitelné podnikání. Mezi její hlavní priority patří:

1. Nový světový standard pro těžbu železné rudy

Zisková a bezpečná těžba železné rudy ve větších hloubkách a také bez uhlíku klade velké nároky na nové těžební metody. Probíhá rozsáhlá práce na vývoji nového světového standardu těžby prostřednictvím digitalizace, automatizace, elektrifikace a nových způsobů práce.

2. Bezuhlíkové procesy

Přechodem na bezuhlíkové procesy s využitím vodíku a elektřiny bez fosilních paliv a výrobou vysoce kvalitních pelet z železné rudy posiluje společnost pozici v hodnotovém řetězci, zvyšuje hodnotu produktů a umožňuje výrazně snížit emise uhlíku, čímž vytváří hodnotu jak pro ocelářský průmysl a jeho zákazníky, tak i pro koncového uživatele produktů.

3. Kritické minerály

Strategicky cenné zemní kovy a fosfor jsou získávány ze stávajících surovinových toků. To znamená, že LKAB vstupuje na nové trhy s využitím nerostných surovin. Zemní kovy se používají v technologicky pokročilých aplikacích, jako jsou permanentní magnety. Fosfor je potřebný v minerálních hnojivech v zemědělství. Rovněž je využíván molybden, wolfram a hořčík.

Místo osobně navštívil a pro TEMA popsal Milan Machovec z Rotary klubu Most

Nabídka pronájmu komerčních prostor stravovacího zařízení

SPZ Triangle, příspěvková organizace nabízí do pronájmu komerční prostory pro stravovací zařízení, bez vybavení, cca 310 m² užitné podlahové plochy s maximálním přípustným zatížením 500 kg na 1 m² a funkční jednotkou vzduchotechniky s rekuperací. Součástí jsou i sklady, manipulační chodba a sociální zařízení. Po vzájemné dohodě jsou stavební úpravy v interiéru přípustné. Vytápění je pomocí elektrických přímotopů. V případě potřeby je možná realizace plynové přípojky.

Základní měsíční nájemné činí 15 000 Kč bez DPH a nezahrnuje náklady na spotřebu vody ani elektřiny, poplatek za odvoz odpadů, datové služby operátorů apod.

Objekt se nachází v centrální části průmyslové zóny Triangle, Průmyslová 1073, Bitozeves-Průmyslová zóna Triangle, 438 01 Bitozeves.

Velmi dobrá adresa a její přednosti:

- ✓ výborná dopravní obslužnost ze dvou sjezdů/nájezdů dálnice D7, v blízkosti vede silnice první třídy I/27 Most – Žatec – Plzeň,
- ✓ dosažitelných je 5 500 zaměstnanců, kteří v průmyslové zóně pracují a dalších 4 220 osob, které v perimetru spádových obcí do 10 km od průmyslové zóny trvale bydlí,
- ✓ s rozvojem zóny se předpokládá další nárůst počtu pracovníků, a to až na 8 000,
- ✓ parkovací stání pod kamerovým systémem.

Kontaktní osoba:

Ing. Jiřina Veverková, Referentka majetkové správy
SPZ Triangle, příspěvková organizace
Průmyslová 1062
Bitozeves-Průmyslová zóna Triangle
438 01 Bitozeves
Telefon: +420 777 232 640
E-mail: veverkova.j@industrialzonetriangle.com

Pro více informací, prosím naskenujte QR kód...

Slavnostní otevření NOVÉ ROBOTICKÉ UČEBNY

na Střední průmyslové škole a Střední odborné škole gastronomie a služeb, Most, p. o.

Dne 29. 9. 2025 byla slavnostně otevřena nová učebna pro žáky oboru Strojírenství, ŠVP: Robotika a automatizace v budově dílen na Střední průmyslové škole a Střední odborné škole gastronomie a služeb, Most, p. o. Vybavení robotickou rukou simulující reálné prostředí moderní továrny poskytla firma VALEO Rakovník, která je generálním partnerem školy. Učebnu využijí žáci uvedeného oboru vzdělávání k praktické výuce.

Slavnostního otevření se zúčastnili zástupci firmy Valeo včetně generálního ředitele Ing. Jakuba Drahoráda, ředitelka Okresní hospodářské komory v Mostě Ing. Jiřina Pečnerová a zástupce školské rady.

Ing. Ivana Hermannová
ředitelka školy
SPŠ a SOŠGS, Most, p. o.

Druhé téma „TEMA“ mimo hlavní téma

Zaslouží si učitelé tolik prázdnin?

Tato otázka se občas objevuje nejen v mediálním prostoru, ale je i v rodičovských diskusích, zejména, když se dítě třeba nedaří. Protože učitelé, jako všichni ostatní, patří do tzv. lidských zdrojů, byť se zvláštním posláním. Dali jsme prostor k vyjádření, a i osvětě k tomuto ožehavému tématu několika ředitelům našich škol. Redakce

Zaslouží si učitelé 40 dní dovolené?

Neviditelná náročnost jejich povolání

V české společnosti se často vede debata o tom, zda si učitelé skutečně zaslouží 40 dní dovolené. Zatímco někteří tuto výsadu zpochybňují, jiní – zejména ti, kteří mají s učitelskou profesí osobní zkušenost – vědí, že jde o zasloužený odpočinek po extrémně náročném školním roce. Učitelské povolání totiž není jen o odučených hodinách. Je to komplexní, psychicky vyčerpávající a dlouhodobě podceňovaná práce, která si žádá nejen odborné znalosti, ale i obrovskou dávku trpělivosti, empatie a odolnosti.

„Mají samé prázdniny“ – mýtus veřejnosti, který přetrvává

Jedním z nejčastějších argumentů veřejnosti je, že učitelé mají „samé prázdniny“ a že jejich pracovní doba končí po obědě. Tento pohled je však zjednodušený a neodpovídá realitě. Ano, učitelé mají delší dovolenou než většina jiných profesí – ale důvodem není privilegium, nýbrž kompenzace za intenzivní pracovní nasazení během školního roku.

Učitelé neodpočívají celé léto. Mnozí z nich tráví část prázdnin přípravou výukových materiálů, školeními nebo plánováním nového školního roku. Navíc během školního roku pracují často i večer, o víkendech a bez nároku na přesčasy.

Jak reagují rodiče? Rozdělená veřejnost

Reakce rodičů na pracovní podmínky učitelů a jejich dovolenou jsou různorodé. Část rodičů si uvědomuje, jak náročná je práce s dětmi, a učitele podporuje. Tito rodiče často sami zažívají, jak obtížné je motivovat dítě k učení, udržet jeho pozornost nebo řešit konflikty – a to jen u jednoho dítěte, nikoli u celé třídy. Uznávají, že učitelé si delší dovolenou zaslouží, protože během školního

roku odvádějí práci, která je nejen odborná, ale i výchovná a často i sociální.

Na druhé straně však existuje i skupina rodičů, která má pocit, že učitelé mají „příliš mnoho volna“ a že jejich pracovní doba je krátká. Tito rodiče často vnímají školu jako službu, která má především „hlídat“ jejich děti, a méně si uvědomují, co všechno práce učitele obnáší. Někdy se také objevuje frustrace z toho, že během prázdnin musí rodiče zajišťovat hlídání nebo program pro své děti, zatímco učitelé mají volno.

Tento rozpor ukazuje na potřebu větší informovanosti veřejnosti o skutečné náplni učitelské práce. Otevřený dialog mezi školou a rodiči, sdílení zkušeností a vzájemný respekt mohou pomoci překlenout nedorozumění a posílit spolupráci, která je klíčová pro vzdělávání dětí.

Psychická náročnost a emoční vyčerpání

Každý den učitelé čelí desítkám různých osobností, nálad a problémů svých žáků. Musí být nejen odborníky ve svém předmětu, ale i psychology, mediátory a často i náhradními rodiči. Práce s dětmi a dospívajícími, kteří se nacházejí v citlivém období vývoje, je psychicky velmi náročná. Učitelé musí zvládat konfliktní situace, řešit kázeňské problémy, a přitom zachovat klid, nadhled a spravedlivý přístup.

Příprava na výuku: Neviditelná práce po vyučování

Mnoho lidí si představuje, že učitelé po posledním zvonění odcházejí domů a mají volno. Opak je pravdou. Každá vyučovací hodina vyžaduje pečlivou přípravu – od tvorby pracovních listů, prezentací, přes plánování výuky až po hodnocení a opravy testů. Tato práce se často odehrává večer, o víkendech nebo během prázdnin.

Učitelé tak tráví desítky hodin týdně neplacenou přípravou, která je pro kvalitní výuku naprosto nezbytná.

Celoživotní vzdělávání a profesní růst

Učitelé se musí neustále vzdělávat. Nové metody výuky, digitální technologie, změny v kurikulu – to vše vyžaduje, aby učitelé pravidelně absolvovali školení, kurzy a semináře. Mnozí z nich studují i po večerech, aby si doplnili kvalifikaci nebo získali nové dovednosti. To vše bez nároku na zvláštní odměnu.

Proměna společnosti a chování žáků

Dnešní mládež vyrůstá v době, kdy se klade důraz na individuální práva, ale často se zapomíná na povinnosti. Učitelé čelí rostoucí míře neúcty, zpochybňování autorit a problémovému chování. Musí hledat nové způsoby, jak si získat respekt, motivovat žáky a zároveň udržet kázeň. To vše v prostředí, kde podpora ze strany rodičů a společnosti není vždy samozřejmostí.

Závěr: Dovolená jako nutnost, ne výsada

Čtyřicet dní dovolené není luxus, ale nutnost. Je to čas, kdy si učitelé mohou fyzicky i psychicky odpočinout, načerpat nové síly a připravit se na další školní rok. Bez tohoto odpočinku by hrozilo vyhoření, ztráta motivace a odchod kvalitních pedagogů ze školství. Pokud chceme mít ve školách inspirativní a odolné učitele, musíme jim dát prostor k regeneraci – a právě delší dovolená je jedním z klíčových nástrojů, jak toho dosáhnout.

Ing. Ivana Hermannová
ředitelka SPŠ a SOŠGS, Most

Proč si učitelé zaslouží prázdniny

Každý rok se opakuje stejná debata: mají učitelé „až moc volna“? Zatímco většina zaměstnanců má pár týdnů dovolené, učitelé si užívají celé léto. Ale je to opravdu nezasloužený luxus? Nebo nutná regenerace po extrémně náročné práci?

Moderní učitel musí zvládat mnohem víc než jen výuku. Řeší konflikty mezi žáky, komunikuje s rodiči, adaptuje se na nové technologie, tvoří individuální plány pro děti s poruchami učení. To vše často bez adekvátní podpory. Práce s lidmi – obzvláště s dětmi – je emočně vyčerpávající. Učitelé

musí být neustále „v pohotovosti“, empaticky reagovat, motivovat, a přitom udržet autoritu. Prázdniny nejsou odměnou, ale nutnou dobou na obnovu psychických sil. Práce učitele nekončí zvoněním. Příprava hodin, opravy testů, školení, třídní schůzky – to vše se děje zcela mimo

vyučování. Mnoho učitelů pracuje večer, o víkendech, a během školního roku si nemohou vzít ani den volna bez složitějšího zajištění náhradního programu. Mnozí učitelé během léta absolvují školení, připravují nové materiály, plánují školní rok. Část prázdnin je tedy pracovní, jen bez přímé výuky.

Zatímco jiné profese mají možnost flexibilní dovolené, učitelé mají pevně daný režim. 8 týdnů řádné dovolené během hlavních prázdnin jsou také trochu kompenzací za nemožnost čerpat volno během roku.

Učitelé si prázdniny nezaslouží proto, že by pracovali méně – ale proto, že pracují jinak. Intenzivně,

s obrovskou odpovědností, často bez uznání. Prázdniny jsou nejen zasloužené, ale i nezbytné pro to, aby se mohli vrátit do tříd s energií, trpělivostí a chutí učit.

Mgr. Karel Vacek

ředitel Podkrušnohorského gymnázia, Most

Zaslouží si učitelé prázdniny?

V médiích i běžných hovorech se téma „učitelských prázdnin“ čas od času objeví. Mnozí lidé se domnívají, že učitelé mají v létě dva měsíce volna navíc, zatímco ostatní pracují. Skutečnost je ale poněkud jiná – a právní úprava ji vysvětluje poměrně jasně.

Učitelé nemají ze zákona nárok na prázdniny, ale – stejně jako ostatní zaměstnanci – na **řádnou dovolenou**. Podle **zákoníku práce** činí výměra dovolené pedagogických pracovníků **osm týdnů v kalendářním roce**. Tato doba přibližně odpovídá školním prázdninám, a proto se často mylně zaměňuje. Ve skutečnosti tedy učitelé během letních prázdnin **čerpají svou zákonnou dovolenou**, nikoli zvláštní volno navíc.

Navíc nejde o období úplného volna. Učitelé část svého volna obvykle využívají **k samostudiu a k přípravě výuky**. Učitelé mohou také čerpat **náhradní volno nebo finanční kompenzaci** za práci přesčas, kterou odvedli během školního roku, například při školních akcích, exkurzích nebo projektech.

Učitelé volno v době prázdnin není žádným bonusem či odměnou, ale přirozenou součástí rytmu školního roku. Slouží k vyvážení náročného pracovního tempa během výuky. Učitelé si tedy své „prázdniny“ bezpochyby zaslouží – nejen jako čas k odpočinku, ale také jako prostor pro regeneraci a další profesní přípravu, která se následně promítá do kvality vzdělávání našich dětí.

Volno poskytované učitelům i v průběhu školního roku má své pevné místo v legislativě a vychází z povahy jejich práce.

Patří uznání všem, kteří dokáží upřímně přiznat, že by učit nešli – ať už kvůli „malým penězům“, nebo proto, že by na tuto profesi „neměli nervy“. Stejně tak si zaslouží uznání ti, kteří chápou, že učitelé mají na své volno plné právo. Respekt a úcta společnosti k učitelům nejsou samozřejmostí, ale měly by být.

Ing. Jitka Francírková

ředitelka SOŠ, Litvínov-Hamr

Opravdu si učitelé zaslouží tak dlouhou dovolenou?

V současné době i v minulosti se veřejnost a média neustále zabývaly a zabývají problematikou dotýkající se učitelské profese a pokládají si základní otázku, která hýbe veřejností a mnohdy rozděluje společnost.

Opravdu si učitelé zaslouží tak dlouhou dovolenou?

Pracuji ve školství již 50 let, a proto si myslím, že mé zamyšlení nad touto otázkou bude relevantní se zaměřením na střední odborné školství.

Ve středním odborném školství pracují učitelé teoretického vyučování a učitelé odborného výcviku.

Jejich hlavním cílem je edukace mládeže a práva na budoucí pracovní život. Pokud chceme, aby se naše společnost rozvíjela, je nutná efektivní a pravidelná příprava žáků na profesi se zaměřením na získávání skutečných odborných kompetencí v daných oborech. Příprava žáků probíhá jak v teoretické, tak i v praktické rovině. Současná mládež, která je velice ovlivněná technickými vymoženostmi světa, vyžaduje při výuce maximální připravenost učitele na výuku. Proto se učitelé pravidelně připravují, získávají nové odborné znalosti a dovednosti tak, aby výuka byla moderní, zajímavá, motivační, a hlavně přijatelná pro žáky. Učitelé musejí dnešní žáky zaujmout, neboť mají široké spektrum zájmů, mezi které patří převážně sociální síť. Každodenní připravenost učitele je na prvním místě.

Pokud bychom chtěli srovnat výuku před 20, 30 lety se současností, najdeme zde mnoho rozdílů, a to převážně ve vybavenosti materiálové či strojní, v zájmu žáků o řemeslné obory, ale i v učitelské profesi, na kterou jsou kladeny stále vyšší a vyšší nároky včetně administrativy.

Učitelé odborných předmětů se musejí neustále vzdělávat, protože vývoj v jednotlivých oborech jde neustále dopředu, a pokud chceme našim pokračovatelům předávat ty nejnovější informace při edukaci, nesmíme zaspát. Učitelé během školního roku nemají pouze vyučování, ale také se každodenně pravidelně připravují na výuku, současně se účastní odborných seminářů, stáží, exkurzí, zajišťují administrativu a účastní se spousty dalších aktivit, které škola organizuje. Učitelé odborného výcviku pravidelně připravují praktické úkoly, aby žáci během této výuky získávali odborné dovednosti a tím se připravovali na výkon své profese. Je nutné pracovní dny důkladně připravit tak, aby jednotlivé úkoly žáky motivovaly. Učitelé odborného výcviku vykonávají praktickou výuku ve svých dílnách, o které se musejí pravidelně starat a zajišťovat materiální zabezpečení apod. Nedílnou součástí je také pravidelné další vzdělávání nejen v jednotlivých oborech, ale i v pedagogice. Účastní se odborných seminářů a připravují projektové dny, které mají za úkol podporu řemeslných oborů, vzdělávají pracovníky firem v rámci profesních kvalifikací apod.

Učitelé se též aktivně zapojují do projektové činnosti, která je na naší škole velmi rozvinutá. V rámci této činnosti učitelé doučují žáky, realizují mimoškolní aktivity pro žáky, včetně preventivních nebo sportovních aktivit. Poskytují též kariérové poradenství nebo pomáhají žákům v různých oblastech ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Při zhodnocení všech těchto úkolů, které pedagogové vykonávají během svého výkonu profese, je jednoznačné, že si délku volna opravdu zaslouží. Doporučil bych každému, kdo s tímto názorem nesouhlasí, aby si alespoň na 1 měsíc vyzkoušel tuto profesi, ale se vším vřady a troufám si říci, že by po absolvování změnil názor.

Na závěr je nutno dodat, že profese učitele je vysoce náročná na psychické vypětí, kdy učitel se musí přetvořit z role odborníka do role psychologa, vychovatele a někdy i do role krizového manažera, a to se týká jak učitele teoretického vyučování, tak učitele odborného výcviku. Proto musí mít učitelé dostatek času na regeneraci v rámci jejich zasloužené dovolené.

PaedDr. Karel Vokáč

ředitel Střední školy technické, Most

O závěr a stanovisko k této problematice jsme požádali místopředsdkyni představenstva OHK Most, paní Květuši Hellmichovou, která má v představenstvu komory gesci právě oblast vzdělávání. Redakce

Za mne si rozhodně takovou délku volna učitelé zaslouží. Prázdniny patřili k této profesi vždy, a i když se v ní za posledních dvacet let hodně změnilo, jejich délka je stejná. Uvedu jen pár příkladů toho, co se očekávalo od učitele před více než dvaceti lety a co se očekává nyní:

- Dříve pracoval převážně s učebnicí, necítil tlak na individualizaci a hodnotil jen známkami. Nyní kombinuje projektovou výuku, interaktivní obsahy, hodnotí formativně a slovně, má tlak na individualizaci.
- Dříve byla menší inkluze, obtížné chování žáků bylo řešeno sankčně, rodiče se potkávali na třídních schůzkách, komunikace mezi rodičem a učitelem byla většinou bezproblémová

a diplomacie v jednání nebyla skoro nutná. Dnes je komunikace přes různé školní systémy a aplikace na denní bázi, komunikace s rodiči je velmi náročnou disciplínou a velmi často vyžaduje asertivitu a diplomacii.

- Administrativa byla „doplňkovou“ prací učitele, bylo méně legislativních změn, jednodušší ŠVP. Dnes má např. ředitel tolik administrativních povinností, že mu někdy nadneseně nezbyvá čas na řízení školy, musí zaznamenávat, evaluovat, auditovat, sledovat změny v legislativě.
- Dříve se školy nezapojovaly do projektů. Dnes se aktivní školy zapojují do projektů, snaží se čerpat různé granty, a to znamená velkou administrativní zátěž pro učitele.

Tak mi z toho všeho nějak vyplývá, že učitel je dnes psycholog, sociální pracovník, administrativou velmi zatížený, pod větším tlakem rodičů i celé společnosti. Musí zvládat stres a konflikty. Musí si poradit s žáky s různými poruchami. Měl by zvládat děti z odlišného kulturního i rodinného prostředí. Měl by také pracovat s dětmi s mimořádným nadáním. Je to profese, která si delší čas na odpočinek a nabrání sil určitě zaslouží.

Květuše Hellmichová
místopředsdkyně OHK Most

PF 2026

Veselé Vánoce a šťastný nový rok Vám přeje celý tým TISKÁRNY K & B

Dobrý list komory VŠ, VOŠ 2025

Okresní hospodářská komora Most po sedmácté ocenila odborné znalosti a dovednosti absolventů vysokých a vyšších odborných škol, členů OHK Most, Dobrým listem komory. V letošním roce převzalo toto prestižní komorové ocenění v obřadní síni Magistrátu města Mostu z rukou předsedy OHK Most Ing. Rudolfa Junga 21 absolventů vysokých a vyšších odborných škol působících v Ústeckém kraji.

Záštitu nad akcí převzal hejtmán Ústeckého kraje Mgr. Richard Brabec a prezident Hospodářské komory ČR Mgr. Zdeněk Zajíček.

Gratulaci vyjádřili první náměstkyně hejtmana Ústeckého kraje Ing. Jindra Zalabáková, dále za Statutární město Most zastupitelka Ing. Jana Falterová Zudová, za město Litvínov vedoucí odboru sociálních věcí a školství Mgr. Veronika Knoblochová a další.

V poměru 18:3, byly dobré listy rozděleny mezi absolventy vysokých škol a absolventy vyšších odborných škol.

OHK Most spolu s vysokou školou, která držitele navrhuje, dobrým listem garantuje odborné znalosti a dovednosti oceněných.

Roli partnera se zhostila společnost ČEZ, a.s., kterou na předávání zastupoval projektový manažer pro Ústecký kraj Mgr. Jan Bachorík. Úřad práce v Mostě reprezentovala tradičně ředitelka Mgr. Veronika Kubalová.

Generálním partnerem OHK Most je společnost ORLEN Unipetrol, kterou na předávání zastupoval regionální koordinátor Public Affairs Ing. Vojtěch Lambl.

Na závěr byl předán i Dobrý list komory speciál, který získal žák 18. Základní školy, Most Viktor Šic, za 1. místo v matematické soutěži LOGIK. OHK Most tak vyjadřuje podporu technického vzdělávání. Doprovodný program zajistila kapela Hodgepodge pod vedením Mgr. Kamily Podolské z Vyšší odborné školy ekonomické, sociální a zdravotnické, Obchodní akademie, Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy, Most.

Ing. Jiřina Pečnerová
ředitelka úřadu OHK Most

Česko-německý workshop k energetické bezpečnosti

Okresní hospodářská komora Most (OHK Most) a Průmyslová a obchodní komora Halle- Dessau (IHK Halle – Dessau) uspořádaly 20. listopadu svůj každoroční workshop. V letošním roce se workshop věnoval velmi aktuálnímu tématu – energetické bezpečnosti. Blackout ve Španělsku, několikahodinový výpadek elektřiny letos v červenci v naší republice i další výpadky elektřiny posouvají téma energetické bezpečnosti stále více do popředí.

Specialisté obou zemí na workshopu diskutovali o energetických strategiích ve svých zemích, horkých tématech energetiky a na přání německé strany i o jaderné energetice.

Diskusi zahájil výkonný ředitel IHK Halle-Dessau, profesor Thomas Brockmeier. Popsal aktuální stav německé energetické transformace (Energiewende). Německo odešlo od jádra pro výrobu elektřiny a pokračuje v odchodu od uhlí. Konkurenceschopnost a investice se snižují a ceny elektřiny rostou. Obnovitelné zdroje energie (OZE) tvoří v Německu již více než polovinu energetického mixu pro výrobu elektřiny. Jejich podpora – společně s náklady na ceny emisních povolenek a na distribuci elektřiny – ceny elektřiny výrazně zvyšuje. Pokud by Německo pokračovalo v nastavené trajektorii, vyžádala by si transformace od roku 2025 do roku 2045, dokdy chce být Německo emisně neutrální, 4,8–5,4 biliony €. Německá Energiewende se tak octla ve slepé uličce. Je nejvyšší čas na plán B. Náklady spojené s energetickou transformací by mohly být výrazně sníženy díky flexibilnějšímu přístupu. K realizaci je však zapotřebí změna myšlení a změna politiky. Byla zpracována úvodní studie pro plán B a pokračuje se ve studiích, které vypočítávají náklady, a zvažují se institucionální předpoklady pro změnu politiky.

K energetické politice v ČR vystoupil s prezentací Tomáš Smejkal, vedoucí odboru strategie na MPO. Sdílel, že aktualizace české energetické politiky byla sice navržena, ale nebyla ještě schválena. Čeká to na novou vládu, která vznikne po říjnových volbách. V energetickém mixu jsou jádro a uhlí zastoupeny v současné době okolo 40 %, OZE cca 15 % a plyn 5 % (listopad 2025). Nová energetická politika má být založena na jádru a OZE. Dodavatel nových jaderných bloků v Dukovanech byl již vybrán a využívání malých modulárních reaktorů se plánuje. Hlavními cíli energetické politiky budou DEKARBONIZACE s výše uvedeným rozvojem OZE a jádra a řízeným odklonem od využívání uhlí, avšak při respektování soběstačnosti a zdrojové přiměřenosti. Dekarbonizace teplárenství musí být bezpečná. Plyn bude přitom využit jako tranzitní palivo. Využívání zemního bude nahrazováno nízkouhlíkovými a obnovitelnými plyny. Dalšími cíli energetické politiky jsou DECENTRALIZACE, DIGITALIZACE a taky DEMOKRATIZACE s energetickými společenstvími, vlastní

spotřebou a inteligentními městy. Velká pozornost bude věnována i propojování různých sektorů a vytváření strategických partnerství. Spojení slabých a silných stránek různých odvětví může otevřít dveře k inovacím a efektivnějším řešením. O energetické bezpečnosti v ČR hovořil Miroslav Lopour, manažer strategické legislativy a udržitelnosti z energetické společnosti Sev.en. Zdůraznil, že ČR aktuálně čelí živelnému konci uhelné energetiky a nové plynové zdroje se staví minimálně. Plánovaný výkon OZE pro rok 2030 nebude schopen zajistit bezpečné dodávky. ČR se tak v blízkých letech stane dovozcem elektřiny ve výši až 15 TWh (20 % z celkové spotřeby, v zimě může dosahovat 40 % výkonu). Evropská síť provozovatelů přenosových soustav elektřiny ENTSO-E předpovídá pro ČR 19,9 hodin za rok, kdy produkce zdrojů ČR spolu s importem elektřiny nebudou schopny pokrýt spotřebu ČR. Doporučuje proto zavedení opatření, které minimálně udrží v provozu stávající zdroje z důvodu stability sítě, a to až do náhrady novými plynovými zdroji. Na závěr M. Lopour konstatoval, že nejen ČR, ale celá střední Evropa není připravena na zachování stávající zdrojové přiměřenosti ani na rozsáhlou transformaci a elektrifikaci. Plyn pravděpodobně bude odpovědí na rostoucí potřeby v energetice, ale za výrazně zhoršených bezpečnostních podmínek.

K situaci v německém chemickém průmyslu připravil prezentaci Kai Bieler ze Svazu německého chemického průmyslu. Popsal obtížnou situaci v tomto odvětví: vysoké náklady, produkce nadále klesá (–4,3 %), odvětví se dostalo na obchodní úroveň z roku 1995. Nedorahuje se prahu rentability a řada podniků se zavírá. Za hlavní viníky označil vysoké ceny elektřiny, růst spotřeby energie a vysokou spotřebu plynu. Pro změnu situace uvedl opatření, které by bylo vhodné okamžitě přijmout, např. zrušení poplatku za skladování plynu, snížení daně z elektřiny a poplatků za připojení k síti, zavedení národní ceny elektřiny pro průmysl ve výši přibližně 5 ct/kWh nebo zajištění bezplatného přidělování certifikátů na současnou úroveň. Z dlouhodobých opatření požaduje masivní navýšení regulovatelného výkonu elektráren a u OZE rozvoj podle potřeby. Souhrnně Svaz německého chemického průmyslu požaduje konkurenceschopné náklady a realistický přístup k probíhající transformaci.

Thomas Brockmeier, první zprava, Renata Eisenwortová, Rudolf Jung, Vladimír Skalník.

Mirek Lopour (světlé sako) při prezentaci.

Tomáš Smejkal, MPO, při prezentaci.

Jan Bachorík, ČEZ.

Jan Koppe, MolAquaTech GmbH.

Po prezentaci situace v oblasti energetiky v Německu a ČR vystoupila Renata Eisenvortová, poradce představenstva OHK Most v oblasti energetiky, s porovnáním energetických mixů v EU a ve světě. Porovnala energetické mixy EU, Polska, Slovenska, USA a Číny. Popsala jejich současnou situaci, dominantní zdroje energie a výhled. Na závěr provedla srovnání přístupu světa a EU k OZE, uhlí, jádru a plynu. EU předepisuje ambiciózní cíle pro rozvoj OZE bez ohledu na geografické podmínky, nepoměr instalovaného a využívaného výkonu a nepřipravenost elektrárenské sítě. Svět sice také rozvíjí OZE, ale paralelně využívá i fosilní zdroje. Na uhlí nahlíží jako na dostupný, poměrně levný a spolehlivý zdroj, který je v provozu 24 hodin po 7 dní v týdnu. Domácí zdroje uhlí a plynu svět využívá s pozitivním dopadem na ekonomiku a trh práce. V EU u uhlí a plynu rozhodují stanovené dekarbonizační cíle. Adekvátní a včasná náhrada uhlí a dopady na zdrojovou přiměřenost v zemích EU zůstává jaksí opomíjena. Plyn zatím získal statut dočasného paliva, jeho zdroje jsou však v EU nedostatečné a využívání plynu tak povede k závislosti na třetích zemích. Poslední část workshopu byla věnována jaderné energetice. S přednáškou k malým modulárním reaktorům SMR v ČR vystoupil Jan Bacherík z ČEZ. Představil záměr vybudovat 2 SMR, jeden v lokalitě jaderné elektrárny Temelín do roku 2035 a druhý v nejaderné lokalitě Tušimice do roku 2038. V prezentaci se zaměřil na přípravu SMR na ploše současné hnědouhelné elektrárny Tušimice. Zvažuje se výkon až 1 500 MW (3 × 500 MW). Na přípravě projektu spolupracuje ČEZ s britskou společností Rolls-Royce, ve které má ČEZ od března 2025 podíl. Zmínil přínos výstavby SMR, např. využití brownfieldů pro výstavbu SMR, využití personálu ze stávajících elektráren, vytvoření nových pracovních míst a zachování systému zásobování tepelnou energií. Pro města a obce je to příležitost pro jejich rozvoj, nové investice a pro region zvýšení celkové prestiže.

Jan Koppe ze společnosti MolAquaTech GmbH se věnoval efektivnímu, bezpečnému a udržitelnějšímu provozu chladicích a vodních systémů s využitím výsledků výzkumu jaderné fúze. Zdůraznil, že ve výzkumu jaderné fúze – s extrémním tepelným zatížením a nejvyššími požadavky na stabilitu – byla vyvinuta průkopnická řešení: cílené řízení mikrobublin, turbulentních proudových zón a vodních par umožňující poprvé zcela bezchemickou kontrolu usazenin, biofilmu, legionel a koroze, a to při současném optimalizovaném přenosu tepla. Společnost MolAquaTech úspěšně přenáší tyto vědecké poznatky do průmyslových aplikací. V elektrárnách, chemickém průmyslu nebo velkých chladicích systémech zajišťuje katalytická úprava vody stabilitu provozních bodů, snižuje energetické ztráty a tím přímo přispívá k dekarbonizaci energeticky náročných průmyslových odvětví. Díky tomu, že se upouští od používání biocidů a chemických přísad, se navíc zjednodušují regulační požadavky a posiluje se odolnost provozu, což je stále důležitější faktor vzhledem k rostoucím cenám energie a rostoucím požadavkům na udržitelnost. Tyto potupy se nyní úspěšně využívají také v domácnostech. Ať už v bazénech, instalacích pitné vody nebo domácích spotřebičích, kde chemicky nezávadná úprava vody zabráňuje usazování vodního kamene, zlepšuje hygienu, prodlužuje životnost zařízení a snižuje spotřebu zdrojů.

Na závěr workshopu OHK Most a IHK Halle-Dessau dohodly téma na příští workshop v roce 2026. Bude věnován výstavbě plynových elektráren a aktuálnímu stavu ochodu na uhlí.

Poznámka: v článku popsané prezentace lze vyžádat na OHK Most.

Dr. Renata Eisenvortová
poradce představenstva OHK Most pro energetiku

FIRECLAY®

založeno 1993

Růžodol 5
436 01 Litvínov

www.fireclay.cz
obchod@fireclay.cz

NEJLEPŠÍ TEAM V OBORU

**STAVEBNÍ SPOLEČNOST
/ STAVEBNÍ EXPERT**

Vítáme nové členy v OHK Most

**Česká technologická
platforma pro užití
biosložek v dopravě
a chemickém průmyslu**

www.biopaliva-ctpb.cz

E-mail: terdou@seznam.cz

Telefon: 602 723 724

ENESA LINE s. r. o.

www.enesaline.cz

E-mail: eva@enesaline.cz

Telefon: 606 948 711

S&P complex s. r. o.

E-mail: spcomplexsro@gmail.com

Telefon: 705 111 367

Číslo projektu
100761975

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Pomozte nám zlepšit energetickou efektivitu v regionu!

Zapojte se do přeshraničního projektu **EnMO**
a vyplňte krátký dotazník zaměřený na výrobní firmy.
Vaše zkušenosti mohou ovlivnit budoucí podporu MSP
i plánované aktivity projektu.

Dotazník si zobrazíte naskenováním QR kódu.

www.sn-cz2027.eu

Projektnummer
100761975

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Helfen Sie uns, die Energieeffizienz in der Region zu verbessern!

Nehmen Sie am grenzüberschreitenden Projekt **EnMO** teil und füllen
Sie einen kurzen Fragebogen für Produktionsunternehmen aus.
Ihre Erfahrungen können die zukünftige Unterstützung von KMU
und die geplanten Aktivitäten des Projekts beeinflussen.

Den Fragebogen können Sie durch Scannen des QR-Codes anzeigen.

www.sn-cz2027.eu

DRZÝ SMAJLÍK

Vážně? – spíše nevážně a s komentářem...

Je u nás vůbec možné, že:

- ? v našem desetimilionovém národě se urodilo celkem 73 politických stran a 138 politických hnutí, tedy celkem 211 potenciálních kandidátů do voleb? (No kromě letošní nadúrody jablek se nám početně urodilo i politických stran, a jak jinak i jejich náčelníků a jestli se nám jablka nedaří exportovat, tak co se pokusit vyvážet ty náčelníky v rámci bratrských pomoci zaostalým zemím?)
- ? podle NKÚ, který shrnul kontroly dotačních projektů z let 2024 a 2025, miliardové dotace z EU byly rozptýleny do desítek tisíc malých a marginálních projektů, které ČR nikam zásadněji neposunuly a že podstatná část těchto projektů představuje okamžitou spotřebu nebo prostou obměnu kus za kus? (Jak známo, u nás platí: „hloupý, kdo dává, hloupější, kdo nebere“ – takže hlavně včas vyčerpat, správně zůřadovat, doklady schovat, co kdyby náhodou někdo práskl starostu, že jeho dědeček prý stloukal rozhlednu, čím se dopustil dotačního zločinu nejvyšší kategorie – střetu zájmů.)
- ? unijní data ukazují, že meziroční růst velkoobchodních cen vajec je v Česku výraznější než jinde, kdy v České republice vejce za poslední rok zdražila o 59,3 procenta, zatímco v Německu o 22,4 procenta, ve Francii o 35,2 procenta, v Maďarsku o 38,4 procenta a na Slovensku o 23,7 procenta? (Jako by nám nestačily evropské rekordy v cenách elektřiny, to se musí opičit i slepičkáři?)
- ? stavební řízení se v Česku letos zadrhlo tak výrazně, že to v novodobé historii nemá obdoby, když od roku 1999, kdy Český statistický úřad sbírá data o počtech vydaných povolení, jich ještě nikdy nebylo méně? (Ono je něco jiného ve sněmovně bezduchým plácáním zvedat laťku jiným a něco jiného přes tu svoji digitálně-stavební legislativu pak skákat.)
- ? chemickému a keramickému průmyslu v Česku hrozí kolaps, kdy propouštění a zavírání provozů je podle představitelů chemického a keramického průmyslu na obzoru kvůli extrémně drahým energiím? (Sedlák, který by prodal všechny brambory do velkoobchodů či řetězců, a pak si je šel do supermarketu koupit za násobně vyšší ceny, by byl po právu považován za blbce, ale u energií je to holt strategie „úspěšného“ vládnutí.)
- ? odcházející vláda prezentuje schodek státního rozpočtu na 286 miliard a ta nová se po rozpítvání dopočítá na miliard 381, kdy oba jsou si svými výpočty jisti? (Což o to, splést se může každý, ale o 95 mld. je asi trochu moc, a když už i ve vrcholných orgánech ani ty kupecké počty nefungují, jak lze pak věřit tomu, že budeme i zaplatitelně mít čím svítit a topit, když si s velkou slávou ekologického fantazírování zavěsíme jediné, co máme, tedy uhlí?)
- ? na zasedání Parlamentního shromáždění NATO se chystali dva poslanci letět za 340 000 Kč a když to nový šéf PS zatřhl, objevily se letenky velmi výrazně levnější a poslanci tak bez újmy na své image mohou letět? (A pak že se nedá k prosperitě také proškrtat, když za minulé čtyřleté volební období bylo jistě užitečných 430 zahraničních cest poslanců.)
- ? v Česku se nedaří dostat pod kontrolu žloutenku typu A, kdy situace je nejhorší za posledních 41 let a lékaři i přes sliby ministerstva zdravotnictví nemají vakcíny stále k dispozici? (Co má chudák ministr zdravotnictví dělat, když si Češi nemyjou ruce, chodí na toalety, a navíc s děravým rozpočtem na krku, když nezodpovědní výrobci vakcín chtějí zaplatit.)
- ? nejen v euru, ale i v Zeleném údělu jsou přátelé na Slovensku zřejmě dál? (Vzhledem k tomu, že držíme přední příčky v konzumaci piva, pak tady někdo na MŽP, včetně aktivistů, trestuhodně zaspal – ještě že budeme zanedbanou spoluprací se Slovenskem restartovat.)

! Je to možné!
a kdo nevěří, ať k nám běží.

Mgr. Richard Brabec

Otázka na závěr

pro hejtmana Ústeckého kraje Mgr. Richarda Brabce

Pane hejtmane, letos poslední, předvánoční vydání TEMA, je prioritně zaměřeno na tzv. „lidské zdroje“, jakožto největší poklad, který nejen firmy, ale i společnost má. Samotný tento pojem „tahá za uši“, ale jaksi se v naší mluvě a konání zabydlel, takže s tím nic už nenaděláme, i když je to prostě o lidech. Právě lidé jsou tím základním předpokladem pro harmonický rozvoj i našeho kraje, a je úkolem politických reprezentací zajistit pro ně podmínky k naplnění jejich tužeb, ale i základních potřeb. Toto se neobejde bez spolupráce s podnikatelským prostředím, a právě toto je základní předpoklad hospodářského rozvoje v souladu s péčí o životní prostředí na území, kde lidé žijí a pracují.

Náš kraj, pane hejtmane, má historicky přetrvávající nedobrou pověst a řada průzkumů ho řadí na poslední místa pro život lidí. My si myslíme, že právě image našeho kraje je jedním ze základních problémů, který je nutno vyřešit, nejen pro stávající Ústečany, ale aby naše nastupující generace neodcházela žít do jiných regionů.

Tedy ke shrnující otázce: „Jak byste, pane hejtmane, po všech stránkách charakterizoval skladbu obyvatel našeho kraje a co děláme, co bychom měli dělat a také co zatím neděláme pro to, aby se náš kraj stal ještě lepším místem k žití? A protože toto číslo vychází před Vánocemi, měl byste při té příležitosti pro lidi nějaké poselství?“

Redakce TEMA

Ústecký kraj je možná na první pohled pestrou mozaikou rozdílných regionů – od Krušných hor přes pánevní oblast až po Šluknovský výběžek. Ale co mají společné všechny části našeho kraje, to jsou právě lidé. I když se často mluví o tom, že „náš kraj je na chvostu“, že „nám chybí vzdělání lidí“ nebo že „nám mladí utíkají“, já se na to dívám jinak. Nechci popírat realitu, máme své dědictví dané historií, kterou už nezměníme. Ale zároveň vidím obrovský potenciál našeho kraje, který nebyl zatím ani zdaleka využit. Jsme prostě drsný sever :-). Naši lidé jsou ale houževnatí, pracovití a odolní. Mnohdy museli čelit těžkým podmínkám – ekonomickým, sociálním, ale i environmentálním. A přesto tady zůstali. Budují domovy, rodiny, podniky. A kraj, města a obce, my všichni máme odpovědnost vytvořit jim podmínky pro to, aby zde chtěli nejen zůstat, ale aby byli hrdí na to, odkud pocházejí. A taky, aby tu chtěli žít i jejich děti.

Je však fér říci, že naše sociální skladba je dlouhodobě ovlivněná historickými souvislostmi. Po druhé světové válce došlo k rozsáhlé výměně obyvatelstva, která znamenala přerušení generační kontinuity, ztrátu vazby k místu a často

i pokles úrovně vzdělanosti a odbornosti. Po desetiletích těžkého průmyslu byl region orientován na kvantitu výroby, nikoliv na kvalitu života. Transformace devadesátých let pak s sebou přinesla vysokou nezaměstnanost, strukturální problémy a sociální vyloučení v některých lokalitách. Tyto rány se hojí dlouho a stále je co napravovat. Není to jen otázka ekonomiky, ale i důvěry – důvěry v instituce, ve spravedlnost, v budoucnost. Právě proto je naším cílem nejen stavět nové silnice a školy, ale také obnovovat společenské vazby a budovat sebevědomí našich lidí.

Jsou věci, které se nám v tomto ohledu už daří. V posledních letech intenzivně investujeme do vzdělávání. Otevíráme nové obory na středních školách podle potřeb trhu práce. Spolupracujeme s firmami, aby výuka odpovídala tomu, co podniky opravdu potřebují. Modernizujeme naše školství a díky projektu Návrat do budoucnosti připravujeme naše děti na nové výzvy, které digitální doba přináší. Chceme být špičkou ve výuce umělé inteligence.

Zásadně zlepšujeme zdravotnictví – masivně investujeme do nemocnic, podporujeme praktické lékaře na venkově, snažíme se udržet odborníky

v regionu. Rozvíjíme a neustále vylepšujeme veřejnou dopravu podle požadavků cestujících. Rozšiřujeme síť cyklostezek a cyklotras.

Věc, kterou si skutečně nemůžeme dovolit podceňovat, je image kraje. Pracujeme na tom, abychom nejen sobě, ale i ostatním ukázali, že Ústecký kraj má nádhernou přírodu. Stáváme se novou „krajinou jezer“. Podporujeme cestovní ruch, připravujeme kampaně, které mají za cíl změnit vnímání kraje nejen „zvenku“, ale hlavně mezi námi samotnými. Protože pozitivní změna začíná uvnitř.

Na závěr bych rád i Vaším prostřednictvím popřál všem obyvatelům Ústeckého kraje především pevné zdraví a co nejvíc důvodů k úsměvu a radosti.

Zároveň bych chtěl poděkovat všem lidem dobré vůle, kteří se v našem kraji snaží něco zlepšit. Ať už jsou to starostové, učitelé, zdravotníci, podnikatelé a mnozí další. Bez vás by náš kraj nebyl tím, čím je. Věřím, že rok 2026 přinese novou naději a že bude prostě líp.

Mgr. Richard Brabec
hejtmán Ústeckého kraje

KERAMOST, a. s.

plánuje stát se největším zpracovatelem kamene v Ústeckém kraji

KERAMOST, a. s. zahajuje otvírku nového kamenolomu u Kadaně a zahajuje těžbu i zpracování této strategicky důležité suroviny. Společnost tak posiluje svou roli jednoho z nejvýznamnějších českých producentů minerálních surovin a reaguje na rostoucí poptávku na trhu, kde kvalitní suroviny stále více chybějí.

Společnost KERAMOST, a. s. s hrdostí označuje zahájení těžby a zpracování v nově otevřeném ložisku Rokle, které se nachází v blízkosti města Kadaň. Tento významný projekt je důležitým krokem pro posílení surovinové bezpečnosti České republiky i pro evropský průmysl, který čelí stále většímu nedostatku kvalitních nerostných materiálů. Nové ložisko Rokle představuje záruku vysoce kvalitní suroviny, vhodné pro širokou řadu průmyslových aplikací. Moderní technologie těžby a zpracování zajistí efektivní využití, vysokou čistotu a ekologicky šetrný

provoz. Společnost KERAMOST uplatňuje principy udržitelného rozvoje ve všech svých aktivitách – od šetrné rekultivace až po minimalizaci emisí a odpadů při zpracování. „Otevřením ložiska Rokle dokazujeme, že jsme spolehlivý partner pro český i evropský průmysl. Dlouholeté zkušenosti, vlastní know-how a vysoké investice nám umožňují zaručit stabilní dodávky minerálních surovin té nejvyšší kvality,“ uvádí vedení společnosti KERAMOST, a. s.

Do rozvoje nových kapacit vkládáme nejen znalosti, ale i odpovědnost vůči regionu

a životnímu prostředí. Ložisko Rokle přinese pracovní příležitosti a podpoří místní ekonomiku, zároveň přispěje k udržitelnému využití přírodních zdrojů.

KERAMOST, a. s. je ryze českou společností s rozsáhlým portfoliem v oblasti těžby a zpracování bentonitů, jíílů, kaolinů, znělců a dalších nerostných surovin. Naše aktivity zahrnují progresivní inovace, péči o krajinu i zajištění maximální spokojenosti našich zákazníků.

KERAMOST

100% přírodní produkty od českého výrobce

Čedič

Tmavá hornina, která je drcena a tříděna do frakcí 0/63 a 63/200. Ideální jako zásypová či drenážní směs a materiál pro terénní úpravy.

Znělec

Alkalická hornina se stabilním složením v různých mletých frakcích. Používá se nejčastěji jako tavivo do keramických hmot a sklářských kmenů.

Metakaolin KM-60

Mikromletý a kalcinovaný plavený kaolin s pucolánovými vlastnostmi. Doporučován jako přísada betonů a malt nebo plnivo dalších směsí.

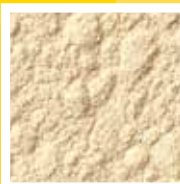
Pres-Bent

Kompaktované bentonitové granule s vysokou hustotou. Ve vodě několikanásobně zvětší svůj objem a vytvoří souvislou a nepropustnou izolaci.

Bentonit GAE

Směs jakostních selektivních bentonitů. Vhodný pro stavební injektáže nebo jako vrtná suspenze při vertikálních vrtech.

Bentonit B75

Neaktivovaný severočeský bentonit. Používá se ve stavebnictví jako těsnící vrstva. Další použití jako plastifikační přísada malt, omítek a betonů.

KERAMOST, a. s.
Žatecká 1899/25
434 30 Most

+420 476 442 511
+420 736 673 124

keramost@keramost.cz
www.keramost.cz

Unikátní kniha o POSLEDNÍCH DOBÝVACÍCH STROJÍCH v Podkrušnohoří

- 204 stran
- více než 170 jedinečných fotografií
- autentické výkresové podklady

v prodeji od ledna 2026